

העוולים הזה

עצמאות תשי"ט

העולם הזה

העורך הראשי:
אורי אבנרי
ראש המערכת:
שלום כהן
עורך משנה:
רוב איתן
עורך כיתוב:
סולבני קשת
כתב בכיר:
אלי תבור
חברי המערכת:
עורך תבנית:
זקי
צלם המערכת:
אריה סרני

רחוב וליקסון 8, תל-אביב, 1970 26785
ת.ד. 136. מען למברקים: "עולמפרט"
המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.
דפוס משה שהם בע"מ, ת"א, טל. 31139
ההפצה: דוד סופר ובניו, תל-אביב
המערכת איננה אחראית לתוכן המודעות

העתון הנקרא ביותר במדינתנו

21 יולי '59

ובעונה אחת, לשתי הנטיות יש נציגים חשובים בישראל, ולעתים נדמה שידם על העליונה.

אליל הלאומיות הכוזבת יכול לאכול את האדם, סיסמתו היא: "אין אלוהים מלבד המדינה, המנהיג של היום הוא נביאנו" הוא דורש של האדם להשתעבד, להחרוץ על עצמיותו החופשית, להפוך בורג מטומטם וחסר-אונים במכונה דורסנית אדירה. התוצאה היא תמיד חיסול האומה מבפנים, השמדת כוח-היצירה וכוח-החיים שלה. כי האומה אינה תלמלים או כוח-דבורים. היא גוף חי, המורכב מבני-אדם. מי ששולל את האדם, כעקר עילון וכמיהה לכל, הרי זה שולל את בליבו של הרעיון הלאומי. באירופה נולדו הלאומיות וההומאניזם בעת ובעונה אחת, והיו כרוכים זה בזה.

בישראל נוצר מצב מסוכן — בעוד שהרעיון הלאומי פירח ומשגשג, נמצא הרעיון ההומאניסטי עוד בחיתוליו. קיימת סכנה מוחשת שזה יתנוח את זה. ביום העצמאות, למשמע תזמורת-המארש המשכרות ורקיעת הנעללים המסומרות על מסלולי המיצעדים, מוטב לזכור זאת.

★ ★ ★

אליל הלאומיות הכוזבת יכול גם לאכול אומות אחרות, תוך שהוא מסתער על ארץ מים אחרים כדי לשדוד את אדמתם או לחיטול את שפיותהם הלאומית. הוא מפנה את האומה בדגל המכריק של מסע-הצנחון להאדרת האומה, אולם בסוף מתגלה תמיד שהיה זה דגל-התעוועים של מסע-התאבדות. הסיבה נעוצה לא רק בשכרון-הנצחון, שאינו יכול לעצור, אולי הסיבה היותר עמוקה היא שבהתקיים את הלאומיות של הולדת, הורסים הדמגוגים הלאומיים את העיקרון המוסרי של הלאומיות העצמית. ללא עקרון מוסרי זה, לא נותר מן האומה אלא עדר שודדים ללא מצפן.

מעטים בישראל האנשים המטיפים כגלוי לדרך זו, אולם הנחות-היסוד של הלאומיות הכוזבת השתמשו בלבבות רבים, שלא שבו כילו לראות את ההבדל בין הפרחים שב-ערוגה הלאומית לבין גידולי-הפרא הטפילים. גם זו סכנה שיש ללחום בה יסויים.

★ ★ ★

דגלים רבים יעברו על פנינו ביום-העצמאות. נבחרו בינו דגלי הלאומיות הכנה לבין דגלי התרמית ההפגנתית, בין דגלי הטוהר לבין דגלי הסומא, בין דגלי היצירה לבין דגלי ההרס.

כאנשים לאומיים — הבה נחדש ביום זה את חזון-היצירה הלאומית, את החלטתנו הפנימית השקטה לתרום את תרומתנו לאומה בה הולידנו הגורל, למולדת השסועה וה-שותת-דם, למרחב שאנו שייכים אליו, ולאנושות המחפשת את דרכה אל האור, ובעיקר: לשלמות האדם.

ד"ר. אורי אבנרי

מכתבים

ברוך ששמי אינו אמיתי, אינני רוצה לקבל פגישה.
עמיהוד שחור, מורה בגליל

רע ומר הוא המצב השורר בבתי הספר, רע ומר מצבו של המורה, אך הסובלים העיקריים הם ילדיו.
המשרד שהנהיג מרכז המורים דורש מה מורה ביטול כל אישיותו העצמית, תוך בע סמנו להיות נופת-צופים כלפי התלמידים

ד"ם, ההורים, המנהלים, המפקחים והכומני ריסקיות, הסבירות בכיתות, מפעם לפעם היש סלא כי חינוכם של ילדיו לקולן כי הם הסובלים הבלעדיים מיוזרי אביהם. מורה אלמוני, תל-אביב

המורים נסחטים ואין מי שיעמוד לצידם. ברוב בון מרכז המורים והמורים צודק תמיד המרכז, כי קיים הכלל, "שמור לי ואשמור לך" מעשי מוריהתיכון מעורר נאווה כלב כולנו. הלאווי ויכולנו ללכת בעקבותיהם.
אינני מעין למסור לכם את שמי, פן יבועל לי.

מורה אלמוני, תל-אביב
כל מה שכתבתם הוא אמת, אני מחכה להמשיך...
מורה, באר שבע

לכבים קהים

קראתי את סגנתו, המאר בלתי סבירה של ראש הממשלה ושר החקלאות דוד בן גוריון אודות פרשת "הקריאה אל הרגל" (העולם הזה 1124), אוננימו עננה בכוכב שלמחרת השורר בליברפול, אנגליה. מפי הסוארים שבאו לעבודה נודע לנו כי "שוב פרצה מלחמה בין ישראל לשכנותיה, העתו נים המסומים יצאו בבורות ראשיות שמי נות על ניוס כללי בישראל וניום כללי ומצב הכן נגדי בארצות השכנות, על מצב של "ערב מלחמתי-ניו מורח התיכון", על סכנת התלקחות כללית באזור וכו', הני שרשו איתור מיידי של הסכנה כפרם מאיים על שלום העולם נוכח המצב המתוח בנדרות אחרות.

פרשנים צבאיים ומדיניים ניסו לתת את המצב והמצוי הסברים מדיניים, המתקיים לים על הרעה, לעצם הישגות, היו גם זריונים שלא התעצלו, מיהרו להוציא מן הארכיון נלוות של מנהיג המרואט טור ישראלי משריון נע מערבה, חיל רגלים יש ראלי בפעולת קרב, להקות של חיל האוויר הישראלי, בכך שאמנם פרצה — או עומדת לפרוץ — מלחמה, לא כבר אישי, הרשום הכללי היה אחר, הרעות נחלקו רק ביחס

ההוכחה: תמונת הירידה

למיעוה, נבהלנו, רבים מאתנו מיהרו לשי-לוח מכרקים למשפחותיהם בארץ. מי שנידל ואלף פעם כלב שמירה יודע שאחר האמצעים להבחין בין כלב פיה ללכלב קהה הוא ליסוסות של הכלב במספר שאינה קיימת. הכלב קהה יפצה בניו חות קולנית לכיוון המספרה שאינה קיימת, כלב כזה לא כדאי לגדל. הכלב הנבון יוד קוח את אוניו, ירדוד את חושיו וישיאר דר עם על מסומ, תוך צפייה לפה שייתגלה, ללכלב כזה יש עתיד.
זכרתי זאת כשקראתי בעתונות... כבואנו ארצה — על הנזותם הנאפתינו של ארץ ח"כים, שמיהרו לתקוע בשרפרי המלחמה כי פוזה ניבורת של "שמור", רצת בעינינו "לדור" — עוד כטרם היה ברור בכלל למישהו נגד אינו מסרה — ואם כלל קיימת מסרה כזו — הם עוועקים.
כדאי להרהר קצת בהשוואה זו.

ממך האשדות
האשמתם את הממשלה בחוסר ראיית העי תיר בעניין פקריסיו ואלג'יריה (העולם הזה 1124). נראה לי כי הפעם אתם האשמים כלל, כמעט ודאי הוא כי פקריסיו תתיחס לישראל, לאחר השנת עצמאותה, כפי שיוון מתייחסת לישראל עתה. ספק אם היא תקיים אתנו בכלל יחסים ריפולומטיים. קיום המי עוט הוויני ברע"ם ימנע זאת כפי שהוא מנע זאת במקרה יוון. מאידך, אלג'יריה עצמאית רק תופר קול באו"ם להחלטות האנטי ישראליות ותעלל על שערתי פני עזייה יהודית, כפי ששעתה זאת שכתמה מרוקו.
תמיכתנו במדינות אלה היא ניסור הענף עליו אנו יושבים, נכח ההתעסק בכסיונות כאלה שנגיע לעצמאות.

היום שטיין, ירושלים
מפויא מעולם לא חשבתו כי בין ההצי הרות הישראליות ובינו המעשים קיים פער כזה. סופרו לי תמיד כי אנו מדינה מתקדמת, מצביעה כשרק אפשר עבור עניינים דקורים, הצבעה עבור רוב וסודו נראתה לי על כל פנים, כזה.
והנה באה כתבת ורה, אהת שפקריאה בלתי סבוכנת הורגלת לראותה כאויבת ישראל, ומסירה את מסך האשיות (הערך למ הזה 1124). כיצד יכולים כל אותם כתבים באו"ם לרעוש על כך ש"ישראל לא הזמנה לאותה מסוכת קוקטילי, כשלא אפי שרה אפילו לשכנת אחת של חברי אפיו מעוררו להניע לעצמאות או לייצוג ביני לאומי כלשהו, תישו לי לברר מעל דפי "שבעונתם את מרי האנו, טובה אמת מרה מריים מאיקר שקר מתוך מאוהב.
טיבה ברעם, המתין

הקומץ והארי
צודק הקורא רובינשטיין (העולם הזה

1124) באמרו כי הכינוי "קומץ נכחר" משיג את ההיפך מכוננת העורך. עתונכם ירוע כמשרת האינטרוים החיוניים של יש ראל ובלוהם לתיקון המישטר והתכרה, על כי עליכם לזכור כי הרך הטובה לכר את הכותות המתקדמים והיוצרים במדינה עריכה להתבטא נושא בהרחבת המעגל המצומצם.

יחזקאל תל, המתין
... יתכן והישונו של העורך ב"קומץ נכח" הר לא קלע למסרה, אולם ברור כי הקורא רובינשטיין לא צדק, העורך כתב כל שכתב מתוך אירצו להראות כמתרברב. כל קורא יודע כי הקומץ הנכחר אינו כה קטן כפי שהעורך מתאר אותו. רבים רבים עומדים מאחוריו.
ד. אליעזר, חיפה

... איו זה קומץ, והו החלק הארי...
דליה עמינדב, ירושלים

הפש את הטומן

תמננו לקרוא את תשובתו של דובר מש"ר התינוך (העולם הזה 1127) על האשמוך תיו של מרדכי הנדל"ע בנעמי יפה, בו הוא הוא טוען אילו בנעמי פוסר משום שהיו ריד את תניו מן המצדה בחשיכה, לעינו לעינו בצורת בורוה, וזאת כתור לעינו המשתחפים בטיוול האמור, כי העליה והי ירידה בוצעו באור מלא, כמו כי מנוחד להאשים את המרדכי, שאינו אותנו בשימוש בנשק צבאי רשמי, אילו הטא בזה שבסך רובה סופו לפני המלמד, לעצם האשמה זו נאמר: לא ראינו בכל תקופת המנהג בעיונדי כל רובה טוטו איוה שהוא ולא ברור לנו, אם כן, מהיין שאב דובר משרד התינוך את האינפורמציה שלו.

אריה כץ, יעקב צור, שרה גולדשטיין, חברי רוב כיתה י"א של בית הספר הריאלי מונטפורי, תל-אביב

תצלום-ההוכחה שצולם בשעת ירידתם של חברי הקבוצה מן המצדה, לאור היום — ראה תמונה.

כאב לבו הלומד בבית-הספר תיכון הכולל בפסנתו את אימוני הנדל"ע, נודעונית לקרוא את כתבתם על אכזו עיונדי (הערך למ הזה 1126). לא הייתי מסוגל להאמין כי הנומים האחראיים במשרד התינוך והי חרבות עשויים להעריף אינטרוים פסנוניים על הראנה לשלום ילדינו.

מרומ, תל-אביב

כתבתם על המרדכי אשר הוזייר בשעתו את משרד התינוך על הסדרים הלקויים במי הנות הנוער, אינה נותנת לי לעבור על פרישה זו בשתיקה. כיצד יכולים כיום האחראים לארגון אותם המסכות, להינקות מאח ריות המורה למותם של ארבעת הנערים שנספו באסון המסדרים, האם כל מה שהם מסוגלים להניב בנינו מחבטא בצורה החינוכית בה הם מנסים להציג את המרד הירד?

חנה גרינשפן, כפר-יתנוך

מכתבו של רוב משרד התינוך מצטיין בחוסר הבהירות המסובלת בתוכניהם של כל הורבים למיניהם במדינה. הוא טוען כי כתוצאה מסבת התלונה של המרדכי בנעמי יפה, הובא הרו"ח לשימת לב מדי מונים על פעולות הנדל"ע והוסקו ממנו הפסקות הראויות. רומני שהצבא זכאי וחיוב לדעת מה היו מסקנות אלה בריוק ומי לענש או פוסר כתוצאה מכך. תשובותו המסקנית של רוב משרד התינוך היא פער לה נוספת של מכות המישטוש, איד אפשר להבין אחרת את מסקנות ועדת החקירה של משרד החקלאות שנקמה לחקירת האסון, כי מצאו את מותם אובעה ילדים, שלא מצאו לכינו אפילו לעינו בדר"ח שלה את העוברת המועזת שלהנה המכונית לא היה רשיון להוביל נוסעים?

נחמיה שלה, תל-אביב

דבריו הכתובים של רוב משרד התינוך אינם עשויים לעצרי לעורר מידה גדולה יותר של אמון מאשר דבריו הנאמרים על פה. מפקדת הנדל"ע משתתפת בפיקוח על פעולות הנדל"ע במשרד התינוך לפי חות באותה מידה שהיא עושה זאת ביחס לפעולות הנדל"ע הכלולים במסגרת משרד החקלאות.

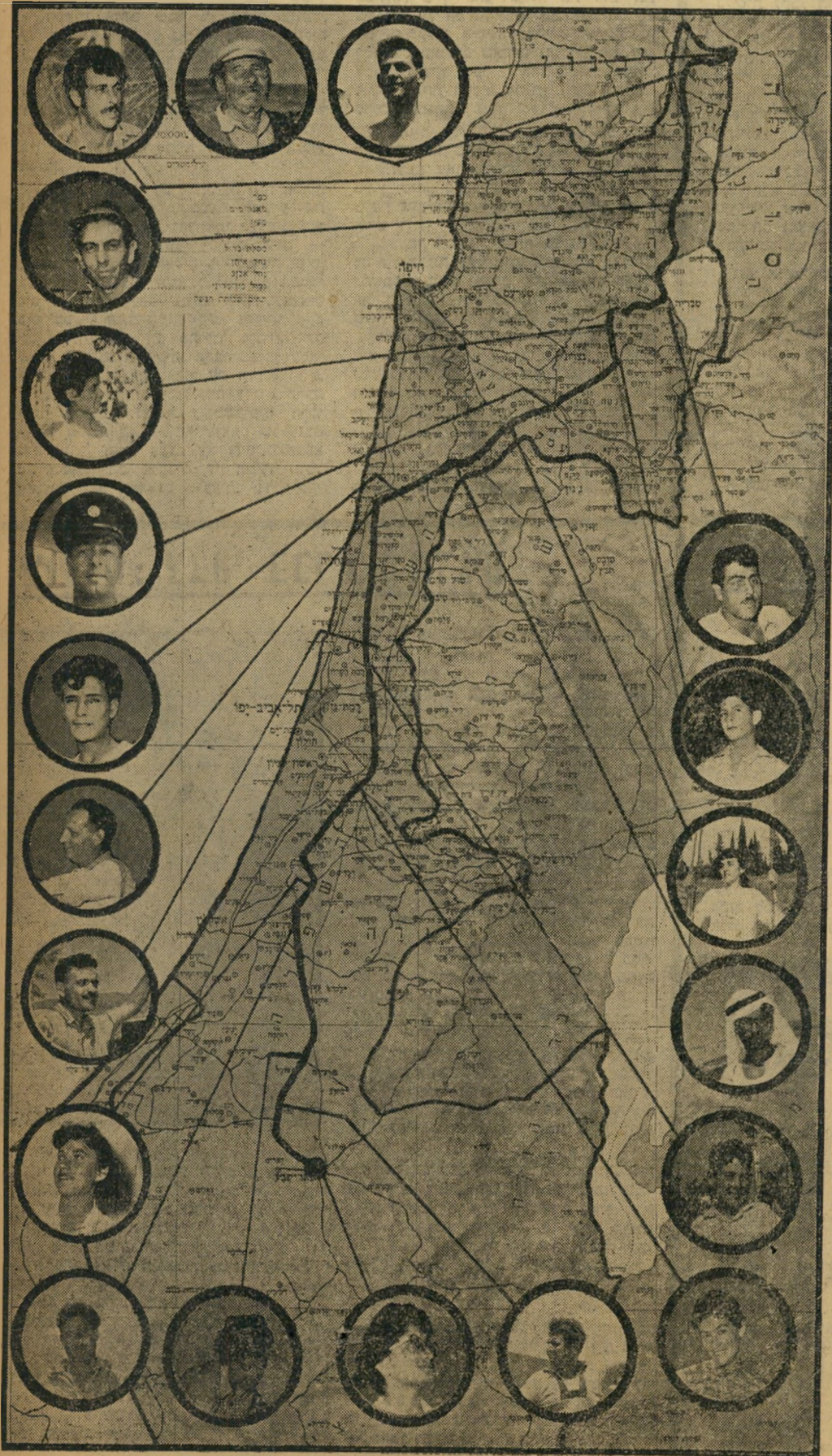
יפה

יה מונטפורי לא נספר עד עצם היום הזה כל העתק של הרו"ח כפי שמתייב הנהל ועובדה זו אינה ניתנת למישטוש על ידי ספוטו-ריסק של הורבו, דבריו כי "החפ"ר בהאשמות שבעטו פוסר" בדבר המיוול למצדה והירידה שבוצעה כביכול בחשיכה כל אהר מאלה שהשתתפו בטיוול האמור הם שקר כן ותו לא. על כך יוכל להעיד כיצד יסבירו נורמי משרד התינוך את העובדה ש"מרדכי חבר אחריו" יצא באי מסעות של המלמדים ובמקרים מסוימים לא שור הפיקוח על הנדל"ע כאחראי לשישה כל מלוה נוסף, וזאת כחברשע לארץ מיום מהנה עיונדי?

נעמי יפה, תל-אביב
מכתבו של מרדכי הנדל"ע, שפוסר אחרי שהאשים את פיקוח הנדל"ע בניהול רשלני של מחנה עין-גדי, מהוה האשמה נוספת, המחייבת תגובה רשמית של הנוגעים בדבר.

מספר 1128 שנה 22
ד' אייר תשי"מ, 12.5.1959
המחיר 550 פרוטה

מדן עד באר-שבע, אלה הם פני ישראל

יש דרכים רבות להמחיש פני מדינה —
אפשר לחבר סטאטיסטיקות גדושות מספרים,
או לקבץ את כל נאומי העסקנים,
או לערוך מיצעדים צבאיים מפוארים,
או לסקור את המאמרים הראשיים,
או לצטט דבריהם של אורחים רמים.
אולם אלה — אינם הפנים האמיתיים.
כי המדינה אינה חיה בפי עסקניה,
לא בקולמוס כתביה ובעיני אורחיה,
אפילו לא בנעליים המסומרות של חייליה.
המדינה — הסך-הכל של פרטים רבים,
של שני מיליון אנשים אפורים,
שאינם מגיעים לעולם לכותרות היומונים
ולעולם לא יצולמו בשערי השבועונים.
שני מיליון אנשים חיים ונושמים,
העושים את מלאכתם (או לא),
המגדלים את משפחותיהם כמיטב הבנתם,
ואשר סיכום תקוותיהם, שאיפותיהם,
מצלותיהם, מגרעותיהם, נצחונותיהם,
כשלונותיהם, בעיותיהם, לבטיהם,
אידיאליהם הנעלים ואמונותיהם הטפלות —
היא המדינה.

בתום השנה ה-11 לקיום המדינה
יצא „העולם הזה“ לגלות פנים אלה,
למצוא 20 מתור שני המיליונים,
שבחירתם, ללא תיכנון, פרי המקרה העיוור,
תמחיש את מהות המדינה כולה.
חולית „העולם הזה“ שעברה את הארץ,
מדו ועד באר-שבע, בכביש המרכזי,
צירה כל כמה קילומטרים בדרכה,
ראיינה את האדם הראשון שנקלע בדרכה,
בעמודים הבאים מתארים הכתבים
את המתחבא מאחורי 20 פנים אלה —
פני אזרחי ישראל שנעצרו בדרך
(כמסומן במפת מסלול הסיור משמאל).

קריית שאוניה: העגלון מבוקארשם

עגלונים וסוסים ועגלות. תגידו — בוקר רשט זה לא עיר גדולה? ובכל זאת הסי תובבנו שם עם עגלות.

«אבל עכשיו צריך לשכוח הכל. בשבוע הבא יום העצמאות וצריך לשמוח. אפשר יהיה לשמוח גם פה. בקריית שאוניה, אם ה מועצה לא תעשה צרות עד אז. פה יש דמוקרטיה, נכון? מותר לעשות ולהגיד הכל בלי פחד. לצלם? לא! לא! תצלמו את אפרים ילר. הוא הסבל הזקן (68) שלנו. מסכן, מרויח שתיים-שלוש לירות ביום וגם הוא מרומניה».

«אבל מילא. צריך לשמוח ביום העצמאות. זכותו של כל יהודי לעשות שמח. ביחוד אם הוא עגלון.»

ברחובה הראשי של קריית שאוניה עמדו שלוש עגלות. הסוסים גירשו בעצלתיים את הזבובים שהציקו להם בעקיצותיהם. העג לונים עשו עוד פחות מזה. משה שפיגלר ניצב דומם בין חבריו, נשען על עגלתו. גבר צעיר (32) ונאה זה, נראה היה יוצא-דופן מעט בסביבה זו.

«ידעתי, בטח שידעתי שקמה המדינה», סיפר שפיגלר. «הייתי אז ברומניה, ועוד לפני שהכרנו על הקמת המדינה יצאתי יחד עם אשתי לקבל הכשרה בתנועה הציונית. חצי-שנה היינו בהכשרה, אבל לצאת מרר-מניה לא נתנו לנו וכל ההכשרה הייתה לחינם. אולי אני לא נראה כמו עגלון, אבל גם ברומניה הייתי עגלון. תמיד הייתי עג לון».

«חיכינו ברומניה לרגע שיתנו לנו לצאת, ורק ב-1950 השתנתה קצת האווירה והגשנו בקשות לקבל היתר-יציאה. אחרי שנה של מה קיבלנו את הדרכונים. הגענו ארצה עם ילד אחד ושלחו אותנו ישר לקריית שאוניה. עבודה הייתה לי בקיבוץ חוליות. בתור פועל פשוט, לא עגלון. שלוש שנים עבדתי קשה בכל מיני עבודות, כדי לחסוך 600 לירות לקניית עגלה וסוסה. גם אשתי התגייסה למבצע ועבדה קשה מאד בייצור. לבסוף קנינו את הסוס והעגלה, התחלתי לעבוד והכל היה בסדר. עד השנה. לפני כמה חודשים באה פתאום המועצה המקומית בדרישה, שכל העגלונים יעזבו את המקום שבו הם נמצאים עכשיו ויילכו לעבוד במו-שכה שבונים מצפון לקריית שאוניה».

«אז אנחנו שואלים, מה נעשה שם עם הסוסים? באנו תיכף כשקמה המדינה כי רצינו לחיות במנוחה בלי שהגויים יפריעו לנו. והנה יהודים לא נותנים לנו לחיות».

«פה יפה מאד. הכל מתפתח יפה ומר מה, אבל למה אסור להסתובב או לעמוד פה עם סוס ועגלה? בבוקרשט מותר היה להסתובב בעיר עם סוס ועגלה והלואי ש פה יהיה בעוד 20 שנה מה שהיה שם ב-בוקרשט. אומרים לנו שפה תהיה פעם עיר גדולה, וזה הרחוב הראשי ולכן לא יפה שברחוב הראשי יהיו דברים כאלה כמו

תר אל-קאדי: הצבר במילואים

יות גמיש מאד אתם, ולדעת לבלוע בשקט דברים קטנים ובלתי-יעימים. אחרת זה לא ילך. לדוגמה: אנחנו משתמשים בציוד של האר"ם. אין הם סובלים מחוסר-נוחיות. אבל המזרון שעל מיטתי הוא המחורבן ביותר מכל המזרונים. ענין המזרון חשוב לי במיוחד, כיון שאני מבלה את רוב זמני בשכיבה על המיטה ובקריאה. האידיאל שלי זה לבלות חופשה בבירות. הם מספרים לי ששם האנשים נחמדים והגונים מאד. אר-לם רק הבוקר סיפר לי אחד ששילם שמונים דולאר לאחת הגנים ההגונות שם, כהערכה לרוב הגינותה».

«לפעמים אני תוהה אם לא יותר טוב היה להימצא כעת ביחידה קרבית, במקום להשתעמם כאן עד מות. לא תמיד הייתי בטלן כזה. במבצע-סיני, למשל, הצטרפתי כקצין-סיוע-אירי לחטיבה 9, שיצאה לשרם אל-שייך».

«כשקמה המדינה, הייתה אצלנו בעיר עמי דה של ההגנה, ואני לימדתי אנשים מבוגרים להשתמש בסטן ובברן. כיום שכחתי בעצמי את המלאכה, ובמקום זה אני לומד שנה שניה כלכלה. עד אז אני הגנה, עד כמה שאפשר, מן החיים, ובזמן הפנוי שלי (וכאן הוא מצוי בשפע) אני כותב שירים. אינני יודע מדוע, אבל ברובם הם יוצאים עצובים. דוגמת זה שכתבתי עכשיו: «בואי / הבי ידך ונלך / ידך ונלך / על גבע וצוק / על ענבת, / ונספס / בקפיצה ודילוג / של עמק יגור».

«המקום אמנם יוצא מן הכלל ביופיו, עד כדי כך שאנשים באים אמילו מירושלים כדי להנות מן הנוף ולחזור באותו יום הביתה. אבל אני רק מתנחל כאן מחוסר-מועצה מזה שלושה שבועות, ושמה שיש לי רק עוד שבוע».

«אברהם קרביץ (25), יליד חיפה, עושה את שרות המילואים שלו כק-צין-קשר ליחידת התצפית של האר"ם בגבול הצפון, ליד דן».

«לו הייתי לבדי עם הנוף, זה היה אחרת. (בחופה יש מישהי שתכעס לשמוע את הדברים האלה.) אבל יחד אתי נמצאים כאן באופן קבוע עוד שני יוצרים חיים — משקיפי או"ם, המתחלפים כל שלושה ימים לפני שאני מספיק להתרגל למהגים המשר-נים ולטעם המיוחד שלהם. אלה שנמצאים כאן עכשיו אוהבים סטייקים, והביאו אתם שני קילו בשר. הם מהולנד וקנדה. אלה שהיו לפנייהם, איטלקים, אהבו כמובן ספא-גטי והייתי מוכרח לאכול את זה כל היום».

«אבל גם כך זה יכול היה להיות הרבה יותר טוב, אילו ניסו המשקיפים הללו להבין אותנו. קשה לומר שהיחס של רובם הוא אוהד. אלה בעצם לא צריך להימצא פה בכלל! הם אומרים לי תמיד, נוכל להסתדר טוב מאד גם בלעדיך! צריך לה-

ראש פינה: מוכר הבנוי

הגיעו הבריטים ו-16 האחרונים נתפשו. «חיכינו בעצבנות איומה שהסירות תח-זורנה, מכיון שגם לא היה לנו כבר מה לאכול», העלה ירדני זכרונות. «בלילה היינו מתקרבים לחוף הארץ כדי לחכות לאיתות, וביום היינו מתרחקים, שלא להתגלות על-ידי הבריטים. באחד הימים גיבה אותנו בכל זאת מטוס סיור בריטי וצלל מעלינו. לא הייתה לנו ברירה אלא לחזור ליוון. שם צבענו את האניה מחדש והחלפנו את שמה».

«ברוך חורה, ליד כרתים, קיבלנו ס.א.ס מאנית-מעפילים אחרת, שהחלה לטבוע. התי-קרבו אליה והעברנו אלינו מעפילים, עד שהמספר הכולל באניותנו הגיע ל-1600 איש. הצפיפות והכלוך היו גוראים, ארבעה אני-שים מתו. רוב האנשים שבאו מהאניה הטובעת צעקו כל הזמן: «תנו לנו את תר-מיליהגב שלנו ונחזור לפולין!» לנו, אנשי פלוגת בית-ר, היו אקדחים, ובעזרתם הצ-לחנו להשליט משמעת-ברזל».

«הנסיעה, שהייתה צריכה להימשך שבוע-יים, נמשכה שלושה חודשים, עד שהגענו לנתניה ושם גילינו את האיתות המצופה. ירדנו לחוף, והסתתרנו בפרדס. כבר למח-רת הציבו אותנו לתפקידי-שמירה בראשון-לציון, משמרת-הירדן וראש-פינה. בראש פינה החלטתי להשאר, אחרי שהתקבצתי לעבודה בתחנת הבנוי».

«אחרי ההרפתקאות שהיו לי עד שעליתי ארצה רציתי לחיות בשקט, אבל כנראה שנגזר עלי אחרת. במלחמת העצמאות נודע לנו שהערבים החליטו לפוצץ את הבית הקיצוני שלנו — תחנת הבנוי והמסעדה. שכנה ארמנית וידידותית סיפרה לנו על כך, והייתה מספרת לנו גם מתי הערבים מתכר-נים להתקיף שיירות. נתנו לנו קבוצה של אנשי הגנה, ויחד היינו שומרים על הדרך».

«אבל לא האנשים האלה הם שעזרו לנו. עובדה שבית אחר, שהתכונן הערבים לפי-צין, אמנם פוצץ, אף על פי שהוקף גדר כמו הבית שלנו ונשמר על-ידי ההגנה. אותי הצילו הדחלילים. הכנתי מספר דחלילים, ובכל לילה, עד שטוהרה הסביבה, הייתי מעמיד אותם מסביב לבית כשומרים».

כשהגיע קלמן ירדני (37) לפני כעשרים שנה למקום, נכנס לעבוד כשכיר בתחנת-הדלק השייכת לאליהו קלינגר. הוא עובד שם עד היום, ושמו על כך. השבוע עשה ירדני את חשבון-הנפש שלו. ראש-ת, מ-יוון שיום העצמאות הוא תמיד עבורו יום חשבון-הנפש; שנית, מכיון שהשבוע הש-תף בפגישת-רעים של חבריו לעליה ההר-פתקנית ארצה, בקטינה, אנית המעפילים בת-500 הטונות».

יחד עם חבריו מפלוגת בית-ר יצא יר-דני ארצה ב-1939. התכנית הייתה להגיע עד קפריסין ושם היו צריכות להמתין סירות מהארץ כדי להוריד את האנשים. בקבוצת של 200 בכל סיבוב. הסירה הראשונה הצ-ליחה לפרוק את המטען החי ליד הרצליה, אולם לפני שהורדו כל המעפילים אל החוף

אחניים: צבעי בבריכת הדגים

דגים הממזרים האלה נשפכים לתוך המכו-נית».

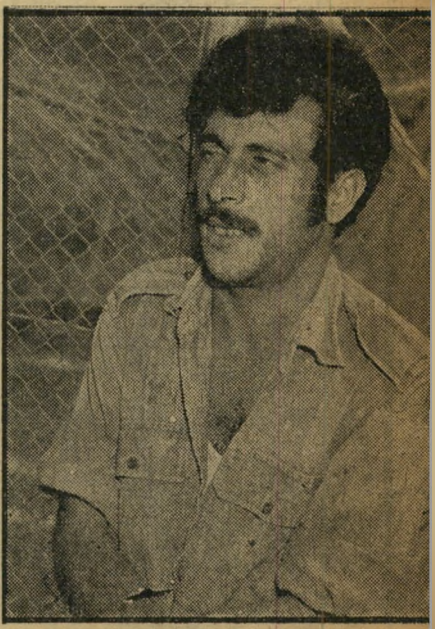
«לפי השם שלי רואים תיכף שאני מכז-ר, ואם זה לא מספיק אז גם הפנים האלה מראים את זה בדיוק. יש לי משפחה גדולה בספרד, אחים ואחיות והורים. כשאמרו יש מדינה, אמרתי צריך ללכת לשם. זה לקח הרבה זמן, כי לא היה לי מספיק כסף. המקצוע שלי זה צבעי. בספרד זה היה מקצוע מצוי. גם פה יש בטח אנשים שחיים מזה, אבל בראש-פינה, איפה שאני גר, אין בכלל מה לעשות במקצוע שלי. כאן אנשים לא צובעים הרבה את הבית שלהם».

«פעם אחת במשך כל השנה באים האי-נשים של ראש פינה, נותנים לי בסך-הכל חמש לירות ואומרים תסייד לנו את הבית. בחיפה או ברחובות אפשר לחיות מעבודה של צבעות. שם לאנשים יש כסף. שם גם מנקים את הדירות יותר מפעם לשנה».

«הסוכנות רק הביאה אותי מספרד ל-מרוקו, ויותר לא איכפת לי מה אני עושה. תמיד שואלים החברים אם אמא שולחת לי כסף מספרד. למה שתשלח לי כסף? אם היא תשלח כסף, אז היא בעצמה תפס-ה, אני לא ארויח הרבה ורק הממשלה תרויח כסף מזה שהיא תחליף אותו איך שהיא רוצה».

אליאס בנקנודל חי מעבודות מקריות יחד עם אשתו וזכה, בת העדה הפרסית, הנמ-צאת בחדשי הריונה האחרונים. אין הוא מקבל כסף בעד עבודתו בבריכות הדגים של מחניים. במקום זה הוא נוטל מספר דגים סוררים הקופצים מתוך הבריכה אל השדה, מכה את ראשם באבן ושם אותם הצידה. זה שכרו».

«אבל אני שמח מאוד שאני פה במו-דינה שלי ועושה מה שאני רוצה. עוד מעט יש יום העצמאות שלנו ויהיה שמח בלב. אני יושב באותו יום בבית עם אשתי ולא יוצא החוצה. כשביל לצאת החוצה לשמות צריך כסף וכסף אין לי. לשמות בלי כסף — אפשר בבית».

פעם הייתה ראש-פינה הישוב העירוני ה-צפוני ביותר. וככל שהיו מצופנים, היו ה-ישובים קטנים יותר ומרוחקים יותר זה מ-זה. כיום מוצאים את הקידמה צפונית ל-ראש-פינה, בקריית-שמונה. ראש-פינה עצמה, פעם מרכז חשוב לצעירים-עולים, הפכה ל-היות עתה עיירה מנוממת וקופאת-אל-שמ-ריה».

«פה לא מעניין בכלל», קבע לכן בפסקנות אליאס בנקנודל (35), שהיה עסוק בתפישת הקרפיונים חסרי-המשמעת, שזינקו ללא הרף מבריכת המיון של קיבוץ מחניים. «אני לא תמיד עובד כאן; רק עכשיו, כשצריך לשלוח את הדגים העירה, מביאים אותם לבריכה הזאת, קרוב לכביש. המכונת באה ועומדת ליד הבריכה, אנחנו פותחים דלת בצד והי-

סגירה: מדריכה חתימו

כאשר קוראים בשמה של המושבה איל-ניה, יודעים רק אנשים מעטים למה בדיוק הכוונה. אולם אם אומרים סגירה, זה כבר משהו אחר. כי אילניה נולדה שנים רבות אחרי שהוקמה המושבה, אחת הראשונות בגליל התחתון ובארץ בכלל — מרכז פועלי הגליל בימי העליה השנייה, וכיום סמל למושבה עתיקה שמרנית ומשעממת.

«אבל לי לא משעמם כאן. תלוי מה שכל אחד מחפש לו», הצהירה בפסקנות תמר כהן (20) היפה שחורת-העיניים, בשעה שהמרינה טרמפ ממסעף גולני לסגירה. «בש-בילי, שעליתי ארצה עם מרדב הקסמים, מה שהשגתי במשך עשר שנותי בארץ הוא יותר ממה שיכולתי לצפות. לו ביוזמותי הטובים ביותר. עליתי יחד עם עוד ארבע אחיות קטנות, במסגרת עליית הנוער, ממחנה גאולה המפורסם שליד עדן. התחנכתי בשדה אליהו שבעמק בית-שאן, וכשהגיע הזמן ללכת לצבא, כמוכן שהתגייסתי לנח"ל, עם גרעין הנוער שאחו גדלתי והתחנכתי. הייתי הולכת אתם גם הלאה, זאת אומרת להתגייסות, אבל רוב הגרעין התפרק ואני עובתי גם כן. בזמן שירותי בנח"ל, למדתי טיפול בילדים. זה מצא חן בעיני מאד והחלטתי להתמסר לזה כמקצוע קבוע. אותה מסגרת שהביאה אותי ארצה גם דאגה לי למציאת העבודה. במקרה נקלעתי למוסד ילדים של עליית הנוער ונתקבלתי שם ללעבודה. זוהי חתת השומה, שבמושבה סגירה».

«כרגע אני חוזרת מטבריה מקניות, כי יש דברים שאין להשיג אותם במקום. אבל שוב אין זאת אומרת שאהיה מוכנה לקטרג על המקום הזה. אני גוססת באוטובוס לטבריה, קונה כל מה שאני צריכה וחוזרת הביתה גם כן באוטובוס. אבל שרות האוטובוסים כמעט לא קצת לא נוח, כי האוטובוס בוס האחרון שאתו אני יכולה להגיע מטבריה יוצא בחמש. הפעם יצאתי עם האוטובוס שנסע לחיפה, ירדתי במסעף גולני

והיכיתי לטרמפ. כשראיתי שאין סיכויים כי תוך זמן קצר תגיע לכאן מכונית, התי-חלתי ללכת ברגל. זה לא רחוק ואני רגילה ללכת.

«כשקמה המדינה הייתי עוד במחנה בעדן ולא ידעתי על כך כלום. ראיתי את חגיגות יום העצמאות בפעם הראשונה בנתניה. הייתי במחנה-מעבר ושמענו שהרבה חיילים ילכו בעיר. ידענו אז רק שחיילים קשורים במלחמה וסכנה, אבל המדינה הכינה את הבנות והסבירה לנו שאלה חיילים יהודים וכי אין לנו ממה לפחד. מאז, יום העצמאות אצלי חג גדול. יש לנו כאן כ-15 עובדים צעירים הגרים במקום. כך שלא משעמם לנו כלל וכשיש צורך לעשות שמה הרי יש מי שיודע איך עושים זאת».

«אני מעריכה מאוד את ההישגים של ה'ארץ במשך השנים הללו, ואם כי אינני מתעלמת מהקשיים הקיימים ומהדברים שאינם עדיין בסדר, אני יודעת כי נוכל להתגבר על הכל, אם לא ישאף כל אחד להגיע למה שאינו יכול להגיע, לפי יכולתו. אני עצמי אנשא בקרוב לחברי שהוא מורה בפוריה, ליד טבריה, ואני חושבת שאשכנע אותו לעבור לגור במושבה או במושבה החיים בעיר, על כל הוורד והברק שלהם, אינם מושכים אותי כלל».

טבריה: מכוני בתיסוק

מה עושה בחור צעיר ובריא בקיוסק קטן בבירת הגליל? «מה אפשר לעשות? זה כנראה נגור עלי שאבלה את הזמן שלי בצורה משעממת כזאת», השיב הבחור. בין הגשת כוס גוון מרענן לפועל-בנין מיוזע, ובין הזמנת כמות סיגריות, המצרך הנדרש ביותר ליד תחנת האוטובוסים, סיפר הצבר מרדכי חנוכה (26) כיצד הגיע לדלפק. אביו של מרדכי עלה ב'1926 מעיראק, עבד בכביש טבריה-צמח והיה צועד בכל יום 25 קילומטר למקום העבודה. לפני שנו"ל מרדכי ארעה תקלה לאביו. התפוצצות בלתי-צפויה במקום חציבת הכביש הרגה את אחיו, קטעה את ידו הימנית. לפני עשר שנים ביקר ראש הממשלה בטבריה, לבילוי חופשי. חנוכה האב ניגש אליו, הוכיח לו את המקרה שקרה סמוך למקום עבודתו של ראש הממשלה. הוא קיבל קיוסק. מרדכי בן הזקונים התגייס לחיל הים («כנראה בהשפעת הים הקרוב»), סובב את יבשת אפריקה על סיפון אניית חיל הים מבטח. בחיל הים אף הצליח ללמוד מקצוע כמכונאי, ראה בו את 'יעודו בחיים'. יחד עם

זה ידעתי שיהיו קשיים בבית. כשחזרתי הייתה אבא לבד. כל האחים והאחיות נישאו ועזבו את העיר. ניסיתי להסתדר במקצוע שרכשתי בבית-החרושת למונויט באפיקים, אבל אבא משך אותי חזרה לעסק — לצערי היומיומי».

«משעמם, זה נכון. משעמם מאד לעמוד פה כל היום. אבל יש לפעמים גם מקרים מעניינים, החורגים מהשגרה. למשל: לפני יום העצמאות בשנה שעברה השאירה אצלי מורה אחת מתלמידי מזוריה, וכמה דקות אחריה בא מורה טברייני שלא היה לו כל קשר אתה והשאיר גם הוא מזוודה. «אחרי הצהריים בא הבחור במהירות, הטף מזוודה ונעלם בכיוון לאוטובוס. רק בבית המלון בתל-אביב גילה במזוודה את לבני האשה. חצי שעה אחרי שנסע, באה הבחורה שגילתה מיד כי המזוודה אינה שלה. הצעתי לה לחכות, ואמנם כעבור כמה שעות חזר הבחור בתל-אביב עם המזוודה. הפגשתי את תם והם שניהם יצאו יחד עם המזוודה. רק אחרי חודש באו אלי שוב, סיפרו לי שנישאו בינתיים, והביאו לי מתנה».

עבודה:

שוטר המקור

«שוטר היה הדבר האחרון שחשבתי להיות אי פעם», התודה ניסים בלסינו (31), שעה שהסתובב בחוסר-מעשה בתחנת האוטובוסים החדשה של עפולה. «אבא היה סוחר במצרים ומצבו הכלכלי היה טוב. לכן חשבתי גם אני להיות סוחר כמוהו. היה לנו בית-חרושת לסבון, ולולא קמה המדינה היינו יושבים במצרים ומנהלים את בית-החרושת שלנו עד היום הזה».

המקרה שגרם למפנה בחייו של השוטר בלסינו אירע בסוף 1956. בזמן מיכצע סיני שמעו לילה אחד ערבים צועקים ברחובות אלכסנדריה, «בואו נהרוג את היהודים!» וקבוצה גדולה עלתה לבית בלסינו. למול בני המשפחה התערב שומר-הבית הערבי, שצטרף את המתפרצים.

«כבר למחרת», מספר השוטר, «הלכתי לקונסול הלבנוני (הורי נולדו בלבנון) וסייר דרתי דרכונים ליון. עלינו ארצה, כי לא רצינו לשמוע יותר את הדברים הנוראים ששמענו באותו לילה. כאן, הלכתי ישר למשטרה, כי נודע לי שבאותו זמן נתקבלו לשירותיה מספר רב של עולי מצרים, אשר יתרום בידיעת מספר גדול של שפות. אני עצמי, למשל, יודע היטב ערבית, צרפתית, אנגלית, איטלקית ועברית ומבין גם קצת יוונית».

«הייתי רוצה לעבור קורס צענים או סמלים, אבל לשם כך צריך המפקד הישיר שלי להמליץ עלי והוא יעשה את זה רק אחרי שיראה אותי במשך כמה שנים. בינתיים אני שוטר כללי, עובד בתחנה כיומנאי ובחוקן כסירי. עבודת הסירור היא המשעממת מכל העבודות האחרות. אני מסתובב לפעמים שעות על גבי שעות, מבלי שיקרה דבר. אבל אני מבוסס לגמור כך את המשמרת שלי, מאשר לו היה קורה משהו ואז יש אמנם קצת יותר עניין אבל הרבה יותר אי-נוחות».

«את ההכרזה על הקמת המדינה שמענו ברדיו. שמחנו בלי פחד, מפני שהיינו ביחד עם טובים עם השכנים הערביים שלנו. עלי-

כרורי: חקלאי מחל-אניב

חלוצית. את המושג הראשון על חקלאות וחיי-קיומן קיבל יוסי בחופש הגדול של כיתה ז' בבית-הספר העממי, בשעה שנסע לחודש שלם אל קרובי-משפחה בקיבוץ מש-מרות.

«אחרי שסיימתי את כיתה ח', החלטתי ללכת לכדוריד. לא ניסיתי מעולם להשתתף חל-קים של העיר והקיבוץ ולמצוא מה עדיף על מה. אני העמדתי אותם זה מול זה כגופים שלמים והגעתי לכלל מסקנה שהייתי חייב בקיבוץ הם המושגים ביותר. אני יודע שהיום הנטייה היא הפוכה בדרך כלל והרבה מאנשי הקיבוצים, במיוחד הצעירים שבהם, נושטים את הקיבוצים והולכים העירה או לכל מקום אחר, אולם אני לא מתחשב בזה».

בית-הספר כדורי מגיע לעיתים רחוקות אל כותרות העיתונים. אולם כאשר הוא זוכה לכך, הרי זה מלחה בסנסציות רעשניות. בפעם האחרונה היה זה כאשר קמה לילה אחד כיתה שלמה של תלמידי השנה הראשונה, ברחה הביתה מפחד שפטים של תלמידי כיתה ב' אפשר היה לחשוב שקיים בבית-הספר משטר של נגישות וכי תלמידי השנה הראשונה חיים בחדר מתמיד. המצוינות שונה לחלוטין».

אחד האנשים המאושרים בבית-הספר החקלאי, יוסי יסעור בן 15 וחצי, יליד תל-אביב, יושב ליד הורה מייני ירושה היכים יוסי כבר בגיל עשר למסגרת תנועת-נוער

«אומרים שהמתח ירד בכולם ובמיוחד בנוער שלא ידע את המעשים הגדולים שעי-שו אבותיו ואחיו המבוגרים», המשיך. «זה נכון בחלקו. המתח היום הוא פחות ממה שהיה לפני שנים, אבל מגוימים בכך במידה רבה מאד. כשקמה המדינה הייתי בן חמש, ואני זוכר היטב את השמחה שאפפה את כולם. הורי לקחו אותי לרחוב וראיתי אנשים משתוללים משמחה. מהמלחמה שאח-די זה, אני לא זוכר כמעט שום דבר. אז עוד הייתי צעיר מדי».

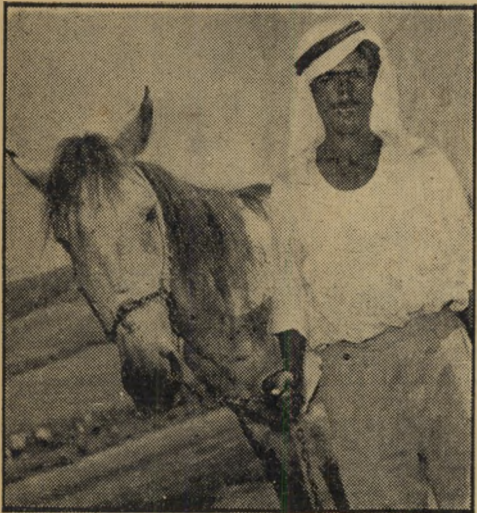
«בשנה שעברה נסעתי עם חבר לירושלים, כדי לראות את המצע, ולמחרת חזרתי לראות את המפגן ברמת-גן. בהפגנת-הכוח של הצבא לא מצאתי שום חגיגות. לעומת זאת מצאתי בהחלט חגיגות ושמחה בדיקור דים ובשירה שהיו ברחובות ומסביב לבמות הבידור. נראה לי שהאנשים שכתו מפני שראו צורך לשמח, והיתה להם סיבה לשמח. אנשים אינם רוקדים ברחובות ונהנים מפני שמישהו אומר להם שצריך לעשות זאת. כשהתכוננתי באנשים והבנתי כדוע הם שמחים שמוחי גם אני, ראיתי את כל הטוב שמסביב. בחסרונות לא נתקלתי. ייתכן שהם ישנם, אבל אני לא נתקלתי בהם. אני גם לא רוצה לראות אותם. אני מור את בית-הספר, אעלה להתישבות ואחיה לי את חיי בשקט».

תה השאלה של העלית ארצה, אבל אבא לא התלהב או לרעיון. היום, כשאני רואה מה קרה לו, אני יכול להבין מדוע לא הסכים ברוצן לעלות לארץ חדשה ולהתחיל הכל מחדש. שם היה סוחר מכוונד ומצליל, כאן חייבים הבנים לעזור לו להתקיים».

«אינני אומר ששוטר זה לא תפקיד מכו-בד וחשוב, אבל כאשר הייתי עוד בבית-הספר התיכון במצרים חשבתי על עסקי יבוא-ויצוא גדולים. לו היה לי יותר כסף, הייתי עוסק בזה. בשנה שעברה ראיתי בפעם הראשונה את חגיגות יום העצמאות בעפולה. הייתי בתפקיד שמירה על הסדר, ואם כי אינני יכול להשתתף בהתלהבות עם מה שהיה בשנים הקודמות, לגבי היתה זו התלהבות עצומה. אינני יודע מה בדיוק אעשה ביום העצמאות הקרוב. דבר אחד בטוח, חופשי לא אחיה באותו יום. כי שאהרים יוכלו לשמות, אני חייב לשמור על בטחונם».

ואדי ערה: מגדל שדות הטבע

לוטפי מחמוד (21) גחן על שתיל הטבק והניע ראשו ב"אוש". 200 דונם היו לנו פה. באה הממשלה ולקחה כמעט את הכל. ומסים היא ממשיכה לקחת כאילו היינו מעבדים את כל האדמות שהיו לנו מקודם. כפרו של לוטפי אינו מופיע על המפה. למעשה, אין זה כבר במובן הרגיל של המלה. יושבים שם רק בני משפחה אחת, המונים יחד כמאה איש והמרוכזים במספר בתי חומר.

איש אינו יודע בדיוק מתי באה המשפחה להתישב במקום הזה. בית-ספר אין בעין איב-רהים, אולם לוטפי מדבר עברית טובה. הוא למד אותה במשך שמונה שנים, בבית-הספר באום אל-פתח. "רוצה להיות אורח טוב ולחיות בכבוד, אבל איך אפשר לחיות בכבוד משה דונם שאני לוקח בחכירה מע-

רבי אחר מאום אל-פתח, וצריך לשלם לו בעד הזכות לעבד את האדמה שלו?" סיפר הוא על ראשית עצמאותה של יש-ראל: "כשפרצה המלחמה ישבנו בשקט במקום שלנו ולא עשינו דבר. כיום אני יכול לחיות מהאדמה המעטת שיש לי ואני מוכר רח ללכת לעבוד גם בחוץ. מצאתי משק ירקות ליד תל-אביב ואני עובד שם ומקבל שש וחצי לירות ליום. בשביל לנסוע צריך רשיון. רק ביום העצמאות יש לנו שלושה ימים שאפשר לנסוע לאן שרוצים בלי רשיון.

"ביום העצמאות שעבר באה הממשלה ואמרה שנקים בית-ספר במקום על חש-בוננו. ערכנו חגיגה גדולה לכבוד ההודמ-נות, אבל בית ספר לא הקמנו עד היום. אפילו לא התחלנו אותו, מפני שלא היה לנו כסף.

"כל שנה אני מבסוט לראות את המצעד הצבאי ואני שמח מאוד בעצמאות. אבל הייתי יותר שמח. אם היה לי יותר כסף

בכיס. איני מבקש שמישהו יתן לי כסף. אני רק רוצה שיחזירו לנו את האדמות שלנו, ונוכל לעבד אותן כמו שהיה כל השנים ויהיה לנו כסף מספיק. הייתי יכול אולי לעזוב את האדמה וללכת העירה, לע-בוד בכל מיני עבודות ולהרויח הרבה כסף. אבל אני לא אעשה את זה. כי כמו אבותי ואבות אבותי, גם אני נולדתי חקלאי ואמות חקלאי."

"משפחתי יושבת במקום מדורידורות. כל כך הרבה זמן, שאף אחד מהמשפחה הגדולה או מהקרובים שלנו, אינו יודע מ' מתי אנחנו פה. אבל אם נולדתי במקום הזה, סימן שאלוהים רוצה שאני אשאר כאן ואף אחד לא יכול לשנות את זה. גם אסור לאף אחד לשנות את מה שאלוהים קובע בשביל האדם. גם העובדה שאני עובדתי את המקום הזה והלכתי לעבוד בעיר, בגלל ש' לקחו את האדמות שלנו, היא לא בסדר. לכן, אם יתנו לנו בחזרה את האדמות של-נו — הכל יהיה בסדר."

חברת משק-ספר, עד לעבר הקרוב ביותר. מיום שהלכה לצבא, אחרי סיימה את הגימנסיה הרצליה בתל-אביב, היתה תמר לויין חברת משק-ספר בגליל העליון. עתה היא חוזרת לעיר הולדתה, מסיבות אי-שיות. אולם דעתה על הקיבוץ לא נשתנתה כמלוא הגימה. אין בפייה כל ביקורת שלי-לית על הקיבוץ ודרכיה החיים בו. אדרבא, "משום מה התרגלו אצלנו לחשוב כי הקיבוץניקית חיבת להיות בלתי מהוקצעת, בעלת הופעה מגושמת ולא מושכת. איני חושבת שאני נראית היום רע יותר ממה שנראיתי לפני שהלכתי לקיבוץ ולצבא, או ממה שהייתי נראית לו הייתי נשארת כל הזמן בעיר."

ומה דעתה על טרמפים? השיבה תמר: "טרמפ זה ענין רציני מאוד וצריך להתיחס אליו כאל מדע מדויק. לו, למשל, אפשר היה להמציא מכשיר שירשום את כל המח-שבות המתרוצצות במוחו של הנהג, באר-תן שניות או דקות מהזמן שבו הוא מבחין בטרמפיסט עד הרגע שבו הוא עוצר או חולף על פני המסכן, אני חושבת שלא היה דבר מענין מזה במצא."

יש נהגים — ואלה הם השנואים עלי ביותר ואני בטוחה שגם על יתר המצפים בכבישים — שאצלם לא היה המכשיר הזה רושם דבר. הוא היה נשאר חלקי. הם נוס-עים להם באותו קצב כל הזמן, מבחינים באיש הניצב על הכביש, חולפים על פניו כאילו לא היה קיים בכלל. אחרים מסתכלים עליך בשנאה, כאילו עוללת להם משהו נורא, אלה יש להם לפחות רגשות. אהבה, שנאה — לא חשוב, אבל רגשות. הנהג המתנצל הוא לעיתים תגון, לעיתים מסכן. הגון כאשר הסיבה נראית לעין. מסכן, כא-שר הוא עצמו אינו משוכנע שהסיבה מס-קת.

גם בין אלה שאוספים את הטרמפיסט קיימים סוגים שונים. הפשוט ביותר הוא זה הנוהג באורח טבעי. לו גם אפשר להו-דו באורח דומה. אולם יש העושים רושם כאילו עשו מבצע גדול ורב, בכך שעצרו וחייבו בתודה מיוחדת. אצלם צריך להי-זתר."

ועל המדינה? "הו, השיבה, היא תהיה בסדר במשך הזמן. לא, זה לא תלוי רק בנהגים."

מגידו:

טרמפיסטיח מקיבוץ

הנהגים שנסעו בכביש עפולה-חיפה לקו מן הסתם בכושר-ראייה מוגבל, אם לא הבחינו בטרמפיסטית החמודה שניצבה בהצ-טלבות, "הגעתי עד לכאן בטרמפ ומשום מה זה הפסיק ללכת," סיפרה תמר לויין (25),

חל-אלו: פועל ערבי שכיר

אסעד יוניס (18) מכפר ערה נולד בלי מזל. עם קצת מזל היה לומד כיום באוני-ברסיטה, במקום להעביר יציגרות-השקאה אצל איכר יהודי עשיר מחדרה. אסעד נולד למשפחה מראשי הכפר, ואינו זוכר את מל-חמת העצמאות. הוא למד עם שני אחיו בבית-הספר, אותו סיים לפני ארבע שנים. "יחד אתי היו בבית-הספר אחי הגדול אב-רהים ואחי עבד אל-ראוק, כשהיינו שלוש-

תנו בבית-הספר, אבא היה צעיר ופרנס את כולנו מהחקלאות. היו לנו 200 דונם. אבל הממשלה לקחה כמעט את הכל, והשאירה לנו רק 20 דונם. כשסיים אברהים את בית-הספר, נאלץ לה-תחיל לעבוד. אחריו גמר אל-ראוק. מצבה הכלכלי של משפחת יוניס איפשר לאח הצ-עיר להמשיך בלימודים. אסעד סיים את בית-הספר היסודי אחרון בתור, ומאחר ושניים מבני הבית לא יכלו ללמוד מחוסר כסף, הלך לעבוד. כיום הוא מצוייד ברשיון-תנועה לשלושה חדשים, מרויח שבע לירות ליום. "אני רוצה נורא ללכת לצבא, אבל לא רוצים לקבל אותי," סיפר. "רק במקום אחד הסכימו לקבל אותי, למשמר הגבול. אבל לשם אני לא רוצה ללכת. זה בודאי משעמם. הכל בארץ היה יכול להיות טוב, לו הייתה לנו יותר עבודה וכמובן יותר פרנסה וכסף. הנה, לבעל המקום הזה שא-ני עובד אצלו, יש יותר מאלף דונם אדמה, לי אין כלום כמעט. אני לא אומר לקחת ממנו את האדמה ולתת לי, אני לא קומי-ניסט. אבל לפחות שידאגו שיהיה לי יותר עבודה, כדי שאוכל לפרנס את עצמי.

"ככה, אנחנו מוכרחים לעבוד בכל מיני עבודות אחרות — והעיקר להרויח עוד קצת כסף. אברהים ואני עוזרים בכפר שלנו למפלגת אחדות-העבודה, ומקבלים בעד זה קרוב למאה לירות לחודש. אם תהיה לי עבודה יותר טובה, לא יהיו לי טענות. בעל הבית שלי הבטיח לסדר לי עבודה כמתלמד במוסך בחדרה. אם זה יתבצע, תהיה לי עבודה טובה ומכובדת, ופרנסה מספיקה. אבל גם כיום, למרות הכל, לא הייתי עובד את הארץ לשום מקום אחר בעולם. חוץ מאמריקה, אולי, או אנגליה. שמעתי שאפשר לעשות שם חיים מצויינים."

גם מה לא רע לי, אבל אני בכל זאת לא כל כך חופשי כפי שהייתי רוצה להיות. ובכל פעם שקורה משהו, אסור לנו לצאת מהכפרים שלנו. לכן אני מבסוט שביום-העצמאות יש לנו חופש גמור לעשות מה שאנחנו רוצים ולצאת מהכפרים בלי צורך ברשיון מיוחד."

חדרה: הפרדסן הוותיק

בהגנה, ועד היום הוא מלא חרדת-קודש על נס העצמאות. "עצמאות זה דבר גדול," הצהיר, "יום העצמאות הוא בשבילי התג-הגדול ביותר שיש לנו. יותר חשוב אפילו מיום כיפור. זה התג היחיד שבו אין אני עובד."

"ולכן אני יכול לעשות בו את חשבון-הנפש שלי. לא תיארתי לי את המדינה בצורה כזאת, כאשר קמה חשבתי שאם יהודים — שידעו תמיד את הטעם של חוסר חופש-הפעולה — יקימו מדינה, יהיה הדבר החשוב ביותר במדינה זו החופש לכולם. והנה קמה ברוך השם המדינה והתחלקנו למעמדות, שהתהום ביניהם היא כה גדולה שאיני יודע לאן זה יוביל בסופו של דבר. הדבר הבולט ביותר כרגע הוא, לדעתי, הקי-פוח המשותף של המעמד האזרחי. אבל מי יודע, אולי עוד יבוא מיפנה לטובה?"

"אני בטוח בסוף סוף תבין כל ממשלה, ואפילו סוציאליסטית, שגם המעמד האזרחי זכאי להתקיים."

מאיר כהן מחדרה הוא הטיפוס הקלאסי של מה שנוהגים העולים החדשים לכנות במרירות "החתיקים שבאו לפנינו ולקחו את כל הטוב." כהן, כיום בן 51, עלה ארצה בשנת 1926, כסנונית ראשונה מעיר קטנה ליד ביאליסטוק. חצי שנה עבד בזכרון-יעקב מוקפת-הביצות, וכמו כל חלוץ ראוי לשמו חלה בקדחת, פירפר שבועות בין חיים למחיה.

מוזכרון עבר כהן לחדרה. הוא החל את הקריירה החקלאית שלו כפועל שכיר, שמש-כורתו היומית היתה בסביבות 12 גרוש. כבעל מעוף הבחין כהן מיד כי האדמות המזונוחות ומפיצות-הקדחת, שאי-אלה הסכים לגור בהן באותם ימים, עתידות להירפא אי-פעם בן הקדחת הממארת ואזיעלה שחייץ לאין שיעור. הוא קנה אדמות במחירים פער-טים וכיום אין הוא יכול לפקח על העבודה הגעשית בהן, מבלי שיהיה גוקק למכונת בעלת הנעה קדמית.

בשנת 1948 היה מאיר כהן בחדרה, פעיל

כפר סבא: הקיבוצניק המעופף

"הייתי חקלאי, טייס, ושוב חקלאי. ידעתי תמיד שזה יהיה הסוף — כי כמה זמן אפשר להתעופף? צריך פעם לעמוד איתן על הקרקע." דויד יריב (24) מעורר פליאה, כאשר הוא מספר את סיפורו. יליד מגדילאל זה, בן להורים יוצאי-פולין שעלו ארצה בתחילת שנות העשרים, חי את חייו הרגיליים של צבר, עד לסיימו את בית-הספר העממי.

הנער החריף חיפש לו פורקן בתחביב, שיהיה רחוק מהיי החקלאות שבהם היה נתון מאז ילדותו. הוא מצא את מבוקשו בקלוב התעופה, לשם סחב אותו ידיו. מאז לא נטש את התחביב, שהפך למקצוע כאשר הגיע זמנו להתגייס לחיל האוויר.

"העובדה שמתוך מספר מסוים של חנייכים, שהחלו את קורס הטייס, סיימו לא יותר מ-25 אחוז", נזכר עתה, "נתנה מקום לסיפוק עצום, אם לא למעלה מזה." כטייס המשיך לעבוד בצבא הקבע, מזה לעלות בדרגה ולהשתתף במבצעים רבים.

"השתתפתי במבצע סיני, וממנו אני זוכר את אחת הגיחות המוצלחות ביותר. זה היה בערב יום. באנו שלישייה של מטוסים מכיוון מערב, על טור משוריץ שהסתער על כוחותינו בכיר גפגפה. כל אחד מאיתנו הטיל את שתי פצצות הנפלים, וכאשר בדקנו את הפגיעות ראינו כי חמישה טנקים של האויב נפגעו כחמש מדורות גדולות. חויה נוספת, מחרידה, שלא אשכחנה כל חיי, הייתה גם היא במבצע סיני. ביום האחרון של המבצע הגיעו הטורים הנסוגים של המצרים לאיסמעליה. ירדנו מעליהם ופתחנו בצליפה, וראינו את החיילים המצרים מתקפלים אחד אחרי השני. זה היה אחד המראות הנוראים שראיתי בחיי.

כחצי שנה לפני השחרור קרתה לי תקרית קצת לא נעימה. ססתי מעל ביקרת החוליים קפלן

בדרום, כשלתע השתחרר מיכל-הדלק היי מני, וטס ישר לתוך ביתן מביתני בית החולים. הוא נכנס דרך הדלת ויצא ליד החלון. באותו חדר שכב תינוק במיטה, שבדרך נס לא קרה לו דבר. השתחררתי לפני כחצי שנה. עזבתי את השרות הצבאי, על אף שהתנאים בצבא היו מצוינים, כי אני פשוט רואה את עתידו בחקלאות.

"חיילים רבים, המשתחררים משרות בצבא, מביאים עמם לחיים האזרחיים מקצוע אותו רכשו בתקופת-שרותם. אני לא יכול, לצערי, לנצל לצרכי הפרטיים את המקצוע אותו רכשתי בצבא, אלא אם כן אגיע פעם למצב כלכלי, שיאפשר לי לרכוש מטוס.

"אולם לא יהיה זה נכון לומר, שיצאתי מן הצבא בידיים ריקות. מלבד מטען החתיכות, מהן משעשעות ומהן מהרירות, שבהן אני עמוס ושאוהבן בלי ספק כל ימי חיי, מצאתי בעת השרות את ה"עור כנגדי". באחד מבסיסי החיל גיליתי את נורית, בת משמר-העמק, שהיא אשתי כיום."

רמת הדר: תלמיד משריפולי

משה סילהוב בן ה-11 אינו דומה לבני גילו, לפחות בדבר אחד. כל הנערים הלומדים אתו באותה כיתה נרדמים מיד. כאשר הם שוכבים במיטתם. משה אינו נרדם לפני שהוא קורא עתון. ואין זה עתון לילדים, כי שם, לדבריו, "אין דברים מעניינים". משה קורא את העיתונים שמביא אביו הביתה וגם מבקש מהאב הסברים, כאשר אינו מבין חלק מהדברים המופיעים שם. לישראל בא משה משריפולי, יחד עם הוריו, לפני כשמונה שנים. "אני לא זוכר מה שהיה לנו שם, אבל ההורים סיפרו שלאבא היתה מרכבה ורק אחרי הרבה שנים הוא למד לנהוג באוטו והיה מוביל בו משאות לאניות שבנמל. לפני שבאנו לרמת הדר גרנו במעברה בבית-ילד וברעננה. ברימת הדר גרים רק שנה בערך.

"ביום העצמאות שעבר גרנו ברמת-החיל. הורי לא הלכו לראות את המצעד של יום העצמאות. ישבנו בבית ושמעתי הכל ברדיו. זה היה יפה מאד, ואני חושב שהשנה כבר אוכל לראות את הכל בעיניים ולא רק לשמוע ברדיו. חבל רק שבדיוק עכשיו קרה האסון הזה במצדה, עם הילדים שטיילו שם. קראתי בעתון מה שהיה שם.

"יש עוד שני דברים שקראתי היום בעתון. אחד זה שכתוב: דה גול לגרדום. או אני לא יכול לדעת מה זה, מפני שאני לא יודע מה זה גרדום. חוץ מזה, היה כתוב שם: שלושה מקרי שיתוק באפריקה. זה אני כבר יודע מה זה. שיתוק-ילדים זו מחלה נוראה שיש להרבה ילדים מסכנים. בשביל לעזור להם יש לי שני דברים: ראשית קניתי סמל; ובבית יש לי לוח עם חורים, שהורים נותנים לי כל פעם כסף בשביל לשום בפינים.

"אני יודע כמה שזה נורא, מפני שליידני יש ילדה אחת חולה בשיתוק, ששמים לה כל יום משקלות על הרגליים. זה נורא לריאות. ביום העצמאות היא לא תוכל לרקוד כמו כל הילדים במסיבה שלנו בבית-הספר.

מכגש אחים:

נערת האספרסו

אחת מגערות האספרסו הידועות ביותר לנהגי מרחב הדרום, היא צעירה שחרחרת ושקטה, הניצבת מאחורי דוכן ההגשה במסעדה ההומה שבמפגש אחים, ליד צומת פלורגות. פני אילוו (17), היא ילדת מרוקו, שבאה ארצה בגלל שתי סיבות עיקריות. האחת: הסבתא עמדה על כך, שיאפשרו לה לראות את בניה הנשואים, שבאו ארצה לפני שנים מספר. השנייה, קשורה גם היא בסבתא שטענה כי יש להביא את הבת היצעירה לארץ, מחשש הבחורים הערביים שהיו נספלים אליה.

"רק שתי מזודות נתנו לנו לקחת", סיפרה הנערה הבישנית, "שתי מזודות בשביל כל המשפחה.

ישר מחיפה הביאו אותנו לפחונים בקסטינה. רצייתי לגור בעיר ועבדתי שנה אצל תיירת בירושלים. אחרי שחזרה לאמריקה, חזרתי גם אני הנה והתיחלתי לעבוד קצת בכותנה. זה היה קשה מאד. בסוף פניתי אל מכר אחד, שהביא אותי לעבוד אצל מרדכי מילצין, במפגש אחים.

"אני מרויחה 125 לירות לחודש, וזה יותר טוב מלעבוד בשמש. אני עושה מה שאני רוצה, לא מכריחים אותי לעשות שום דבר. אלא שגם פה יש לפעמים בחורים שמנסים להתחכם אתי. אבל אני לא שמה לב. עוד לא יצאתי מפה עם אף אחד.

"ההורים שלי רוצים כל הזמן שאתחתן. לא כל כך חשוב עם מי, העיקר שאתחתן. אבל אני לא ממהרת עכשיו. אם אתחתן, או זה יהיה רק בשביל לא ללכת לצבא. עכשיו אסור לי ללכת לצבא, כי ההורים שלי ישארו לבד ואף אחד לא ידאג להם חוץ ממני. בינתיים אני אומרת להם כשהם

רמלה: המורה מערוגות

נחמה פוגל, צעירה דקת-גוף ובעלת שיער בלונדי מתולתל. היא מורה בבית-הספר היסודי בערוגות. זהו בית-ספר נאה, השוכן במרכז אזור כפרי, שתלמידיו בני משפחות העולים בתלמידי-אל וערוגות. רק שלושה מן המורים בבית-ספר זה גרים במקום; היתר מגיעים מדי בוקר ממרחקים, חוורים הביתה עם תום השיעורים. ביניהם גם נחמה, המורה של כיתה ג'.

בשעות הצהרים, אחרי שסיימה את עבודתה, עמדה נחמה על הכביש הראשי. מכיון נית פרטית הציעה לה טרמפ צפונה, בכיוון לביתה בחולון. ליד רמלה ביקש ממנה בעל המכונית להמתין כמה דקות, עד אשר יסיים עבודה דחופה שהיתה לו שם. ברגעי ההמתנה, סיפרה נחמה על עצמה: "אני ממעטת לבטא את עצמי בפומבי. את מה שיש לי לומר אני אומרת בכיתה".

"הייתי רוצה להזכיר דבר אחד: אין לנו בית-ספר פה בשיכון, ואנחנו נוסעים כל יום לכפר מלל. למה לא עושים לנו בית-ספר במקום? יש כל כך הרבה ילדים. אומרים שזה בגלל ילד פרוץ אחד, שהיה שובר הכל בבית הספר. אבל עכשיו המשטרה כבר לקחה אותו, או למה עוד לא עושים לנו בית-ספר? איך רוצים שיגדלו פה אנשים בעלי-השכלה ואזרחים טובים, אם לא נותנים לנו אפשרות ללמוד כמו ילדים אחרים בעולם? כשמגיעים עיפיים לבית-הספר קשה ללמוד, וקשה להקשיב למה שאומר ה"מורה".

רוצים שאתחתן, שפעם אני רוצה בחור גבוה ופעם יותר יפה וכל מיני תירוצים, רק שיתנו לי לבחור לי בעצמי חתן כמו שאני רוצה.

"אני גם רוצה שיהיה לי פעם הרבה כסף, לא בשבילי אלא בשביל ההורים שלי. אם יהיה לי פעם הרבה כסף, אקנה ראשית כל בית יפה להורים שלי ואחר כך אכין לעצמי נדוניה. ביום העצמאות הקרוב, אם יתן לי בעל המקום חופש, אסע לתל-אביב. בפעם הראשונה בחיי. נמאס לי כבר לשבת כאן כל הזמן ולשמוע רק תקליטים של פארידיאל-אטרש בבית-הקפה שלנו."

ארועיח : חילת בכיתה

מרים מלינובסקי (22) המורה מבית הספר במרכז הכפרי מבויעים, נראית כצברית לכל דבר. אולם מרים רחוקה מלהיות צברית. היא עלתה לארץ כאשר רדיפתה בת שבע ומאחוריה חמש שנות רדיפות, טלטולים ומחנות הסגר מוקפים תיל דוקי רני.

כיום מרים היא המורה האהודה ביותר בבית הספר; המנהל הצעיר חושש כבר עתה למה שיקרה כאשר תשתחרר המורה החיילת בעוד כמה חודשים, תעזוב את בית הספר.

מספרת מרים: „הגעתי ארצה רק ב־1944, אבל יצאתי יחד עם אמי לארץ עוד ב־1939. (אבא בא לכאן כמה שנים קודם). יחד עם 500 איש נמלטנו מצ'כיה, על ספינת סוחר קטנטונת, יצאנו לדרך מבלי לחשוב אם ה־ספינה מצוידת כראוי או מסוגלת לעבור בכלל את הדרך.

„לא רחוק מן החוף האיטלקי, שלא ראינוהו ובגלל הסערה והערפל, החלה הספינה הרצועה שלנו מתפרקת וטובעת לאט לאט. הוצאנו את כל הסדינים שהיו לנו, כתכנו עליהם בפחם ס.א.ס. ותלינו אותם על התורן. למולנו עברה אחרי שעות אחדות אניה אחרת, שהבחינה באותות והעלתה אותנו על האי הקרוב, קמילה ניסי.

„אחרי ששהינו על האי עשרה ימים באו האיטלקים והכניסו את כלנו למחנה מעצר. באותו מחנה ישבנו שלוש שנים אבל היחס של האיטלקים לא היה רע. הם איפשרו לנו לקבל חבילות מהצלב האדום, וכשבאו חיילי הבריגדה נתנו להם להכנס למחנה ולקחת אותנו לטיולים במכוניות.

„את תהליך השחרור אני לא זוכרת. לפני כן הספיקו הגרמנים להתקף את המחנה פעמים מספר ולצלוף לתוכו במכונות ירייה. בשעת התקפה היינו לוקחים את החומר היחיד שהיה לנו, מעמיסים עליו צידה ובורי חום להרים. בדרך נהרגו עשרות אנשים על ידי המטוסים שגילו אותנו. מיד אחרי השחרור באנו ארצה. כשהייתי עוד בבית־הספר

כניש פלוגות: הנדואי והמרקטור

כאשר מוחמד חסן אבו עסאד מציג את עצמו, הוא מוסיף לשמו תמיד את התואר קיבוצניק, וכאשר שואלים אותו לאיזה קיבוץ הוא משתייך, הוא מוציא כהשגחה פנקס אדום מכיסו, מראה אותו לשואל. הפנקס הוא פנקס חבר של מפלגת הפועלים המאוחדת. עיון נוסף מבהיר שמר חסן לא היה מעולם חבר קיבוץ כלשהו, אלא נולד להוריו משבט אל אוגבי במקום שנקרא אל גזאלה, ליד משמר הנגב.

עד שהגיע לגיל 18 עבד מוחמד בשבט, שהתמקם אחרי באר־שבע, חזרה. בגיל זה חל המפנה בחייו. הוא הגיע לקיבוץ עין שמר, למד שם את תורת הפלחה. איך הגיע הבידואי משבט אל אוגבי לקיבוץ? מסביר מוחמד בעברית השגורה היטב בפיו: „ברוך, חבר המפלגה מקיבוץ שובל, הכניס אותי לקיבוץ ללמוד את ענף הפלחה ולהיות טרקטוריסט. שנה וחצי הייתי שם וחזרתי הביתה. רק כמה ימים נשארו בבית והסוכנות הזמינה אותי לעבוד אצלה כטרקטוריסט בתחנת הטרקטורים באביגדור, ליד קסטינה. האדמות האלה, שאני עובד עליהן, שייכת למאיר הירשפלד מראשון. „המעבודה אני מבסוט מאד כי השכר שלי הוא בערך 13 לירות ליום. זה באמת די הרבה, אבל בשביל הכסף הזה צריך לעבוד

קשה מאד ולהשיג היטב על העבודה. הצרה היא שקשה להשיג כאשר יש כל הזמן אבק בעיניים. לא רק אני עובד כאן. יש עוד 15 איש לפחות מהשבט שלנו, שעובדים בעבודות דומות בסוכנות ובחלץ. אם הייתי לבר, הייתי יכול לעשות חיים מצויינים עם כל כך הרבה כסף. אבל יש לי משפחה של שמונה נפשות ואני נותן להם את כל הכסף. לפני 25 ימים נוספה עוד נפש למשפחה שלנו — נשאתי לאשה את בת השבט פתחה (18).

„כשקמה מדינת ישראל הייתי ליד משמר־הנגב ואני לא זוכר את המלחמה. היינו שכנים של משמר־הנגב ולא היו לנו כל בעיות או סכסוכים. בכל זאת יש לנו גם היום ממשל צבאי, שלא נותן להרגיש את החופש. אדם צריך להרגיש שהוא יכול ללכת לאן שהוא רוצה ולעשות כל מה שירצה.

„יותר טוב היה בלי ממשל צבאי אבל זה לא נורא. אני מרגיש את עצמי טוב מאד גם במצב הזה ולא הייתי נוסע לשום מקום בלי לחזור. אם הייתי מצליח לאסוף מספיק כסף, יכול להיות שהייתי נוסע, אבל חוזר אחרי כמה זמן. מה אני מרגיש טוב ואני לא חושב שיהיה מקום אחר בעולם שאריגיש את עצמי כל כך טוב כמו פה איפה שנולדתי וגדלתי. אני מחכה כבר שיהיה יום העצמאות בשביל ללכת לתל־אביב לראות את החיילים. לפני שהתחתתי רציתי גם אני, יחד עם החברים שלי, ללכת לצבא. אבל בלשכת הגיוס בבאר שבע אמרו לנו שאסור לקבל אותנו. אז במקום זה אנחנו נוסעים לתל־אביב רק לראות את החיילים.

היסודי נמשכתי להוראה. כשהייתה אחת הימרות חסונה, היו שוכחים אותי, העוקה החדשה, למלא את מקומה. „סיימתי את סמינר לוינסקי בתל־אביב והלכתי לצבא ישר לקורס מורות. אני מריר צה מאד מעבודתי כאן באזור. הילדים אינם קולטים מהר, אבל יש להם לעומת זה כח רצון עצום. גם אחרי שאשתחרר אמשיך בהוראה, ותוך כדי כך לא אפסיק להשתלם. כעת אני בכלל לא מרגישה שאני בצבא, נהנית רק מזכויות ואין לי כמעט חובות של איש צבא. „בשנה שעברה ראיתי את המפגן של יום העצמאות ברמת גן. זה היה עצום, אבל עם זה אינני חושבת שהוא משקף את ההגנה עד כמה שהספקתי לראות, השמחה הספוגה טגיה נעלמת משנה לשנה. מעגלי הריקוד ובמות הבידור אינם יכולים למלא את מקום השמחה היוצאת מן הלב. אנו שרויים במין תנומה מיווה בקשר לשמחות השונות אבל לא זה העיקר. את העיקר ניתן לראות בכל צעד כאן מסביב וזה מה שחשוב.“

באר שבע: אחות רחמניה זארג'יר

על עזיבה ותורה אל הורי המבוססים. אחד המשברים הקשים עבר עלי אחרי השחרור בגברעם. נשאתי ללא כל חברה או מסגרת. ללכת העירה לא רציתי, כיון שקשה היה לי לעבור מקיבוניות אחת לאחרת.

„הייתי אובדת עצות, וכתבתי הביתה ש־אני רוצה לחזור. הלכתי לקונסול הצרפתי והכל היה כבר מוכן לנסיעה, אבל לבסוף חזרתי בו, כי לא הייתי מוכנה להתחיל הכל מחדש בפעם השלישית. כשקמה המדינה לא ידענו על כך כמעט כלום. שמענו שיש מלחמה, רק מפני שאחי ובן דודי הודיעו יום אחד שהם מתגייסים למחיל.

„כאן במיוחד אני מתפעלת מכל מה שאני רואה, לעיני ממש נבנתה עיר שלמה וזו חוויה עצומה. שלא לדבר על העבודה המעניינת ששם כל יום הוא חוויה בפני עצמה.“

הצעירה השחרורת והיפה גחנה על סל הביצים, הפכה בו כדי למצוא ביצה הראויה לקנייה. עוברים ושבים בר־חובה הראשי של באר שבע עצרו, שלחו מבטים חומדים ביעל שקרון (22).

„עד היום אינני יודעת אם אמנם טוב עשיתי שקמתי יום אחד והודעתי להורי שאני נוסעת לישראל. הכל התחיל כשהייתי בת 13. חברה שלי סחבה אותי למועדון הציוני וזה מצא חן בעיני. שרנו, רקדנו ולמדנו עברית. הייתי שם שנה והתארגנה קבוצה מאתנו שהחליטה לעלות ארצה. היינו כעשרה נערות, וידענו שההורים יעשו כל מה שיוכלו כדי למנוע את הדבר מאיתנו. הודענו שאם לא יתנו לנו לנסוע, נשבות, לא נלך לבית־הספר ולא נאכל. „לאחר שעליתי היו לי תקופות קשות ו־משברים, שלא אחת הביאו אותי למחשבה

הנוק שנגרם לו הגיע לסכום של 200 ל"י. „אבל אני לוקח הכל בקלות.“ הסביר הנהג טוב־המוגז והחייבני, „אחרי כל מה שעבר עלי בשנות חיי המעטות (30), כל מה שעתידי לעבור עלי עד יום מותי לא יעזעז אותי כבר יותר. אני הייתי קרוב המלחמה מכל הבחינות. לא הספקתי שום דבר ועוד סבלתי טבל נורא. כשפרצה המלחמה למתי שנה שניה טכנאות־שיניים והי פסקתי, כי נשלחתי מהונגריה לאושוויץ.

„מאתר שהייתי כוח־עבודה טוב שלחו אר־תי לבנות בית־חרושת למסרשמידים, ש־היה כולו בונקר אחד גדול. עבדנו חזק כי רצינו להשאר בחיים, אבל זה לא עזר. בכל יום היו לפחות מאה מאתנו מתים מרעב, התעלות או יריות סתמיות של הזקיפים הגרמנים. כיום אני חי היטב ומשתכר יפה, אולם שום דבר לא יוכל להשכיח ממני מאורע אחר שקרה במחנה גוון באוסטריה. „זה היה בארבע וחצי לפנות בוקר. עמדנו בתור לקבל קפה והשומרים השיגוהו על הסדר. פתאום ראיתי שהקאפו הגרמני מסתכל בי בשעמום. לפתע קרא ליתר השומרים, ריב הצביע עלי וטען שכבר קיבלתי את מנת הקפה שלי, ואני רוצה לקבל בגניבה מנה נוספת. הזקיפים לקחו אותי בו ב־קום, ובנוכחות כל האנשים שעמדו מסביב השכיבו אותי על כסא כשהפנים מופנים לאדמה. הביאו ככל עשוי חוטי ברזל מצור פים גומי קשה ואמרו לי לספור עד 30. אחרי המכה העשירית התעלפתי.

„באתי ארצה ימים אחדים לפני שנתקבלה ההחלטה על הקמת מדינה יהודית. התניסתי מיד להגנה ומשם לצבא. אחרי שסיימתי את השרות הייתי שנה בצבא־קבע כסמל טכני של רכב ביחידת שריון. כשהשתחררתי, המשכתי באותו שטח, ועבדתי בקואופרטיב להובלת משאית בנגב הרחוק. הצלחתי מאד. נישאתי, רכשתי דירה בחולון, ואני אב ל־שני ילדים נחמדים. אני עצמי השתתפתי בכמה מצעדים של יום העצמאות כחייל סדר או מילואים. „היום, בעצם, אני צריך לברר הגומל המכונית כבר התחילה להתדרדר ואינני יודע איך נעצתי בכל זאת בשלום. אולי מפני שאני אופטימיסט תמיד. גם לאלה שמקטרים גים על המדינה יש לי תמיד תשובה אופטימיסטית: איפה ראייתם דבר פנטסטי כזה. התפתחות עצומה כזאת. היתר לא חשוב.“

כניש שובל: נהג זאושויץ

יצחק קופל הגיוני והשמנון ניצב בצידו כביש באר שבע־תל־אביב, כיון את כליה־הרכב בדרך שכל שוטר־תנועה מו־סה עלול היה להתקנא בו. אולם מ־ב רוחו של קופל היה באותה שעה עכור למדי. „דחאק בשבוע של יום העצמאות זה צריך לקרות ל־י, מלמל לעצמו בחוסר ישע.

באמצע הכביש ניצבה מכונית הדיול הע־נקית כשהיא רכונה קצת על צידה. הקפיץ אשר מתחת לציר האחורי נשבר ועף ממ־קומו. קופל, שהיה נהג שכיר, לפני שרכש את המכונית עם שותף, עשה חשבון מהיר.

העם

הצצה האטומית

אין סכנה גדולה יותר לשלטון מאשר הזילזול בשכלו הישר של האזרח. כאשר פוצץ השבוע שמעון פרס את פצצתו האטומית (ראה להלן), נפל עצמו במלכודת זו.

לא היתה שום סיבה נראית לעין לפירוק סום הפתאומי על בנין הכור האטומי בישראל, ראל, כשם שלא היתה שום סיבה להעלמת הפרסום עד כה. הכור הובטח לישראל (ול- שורה של מדינות אחרות) בצורה הפומבית ביותר עוד לפני שלוש שנים. הוא יושלם רק בעוד שנה. השבוע לא קרה, למעשה, מאומה.

וזלת דבר אחד: זהו השבוע האחרון לפני הבחירות להסתדרות.

לפרסום יש רגליים. הפעם עורר יצר הפרסום של שמעון פרסומת, הגבות חריפות אפילו אצל אנשים הקרובים לו. כתב הארץ, עתון שאחד מכתביו הוא שופרו הראשי של פרס: "גייחס את בחירת המועד לגילוי זה לחוש הפרסומת הכפופת של (פרס)... איש המוסף, לפי שעה, לעמוד ברגל אחת בצמרת המינהלת של המדינה וברגל השנייה בחיים המפלגתיים."

אולם האקרובטיקה הרגלית של מנהל- כשרד הבטחון ומועמד מפא"י לכנסת הרביעית היתה רק צד אחד של המטבע. הצד השני, החשוב ביותר, מסתכם בשאלה: מה לפרס בעיני האטום?

בניגוד לרושם אשר השלטון מנסה לעורר בישראל, אין לכור האטומי גם הקשר הקלוש ביותר לענייני בטחון. מדוע הוא מסור בישראל בידי בטחונאים מקצועיים - בעוד שארצות הברית, שכל קיומה בנוי על הנשק הגרעיני, מסרה את עניינה האטומיים דהקא לרשות אזרחית?

אטום בלי אטומאים. פתרון תעלומה זו אופייני לשלטון הקיסרי שהשתרר בישראל. האטום הוא התחביב האישי של דויד בן גוריון, שאינו מבין בשטח זה יותר מכל אזרח אחר בישראל. כדי להחזיק בידי את השליטה המוחלטת על ענייני מדע מובהק זה, מסר את הפעולה המעשית בידי משרתו האישי (פרס) ואת המרות הפורמלית בידי מדען שאין לו כל קשר לענייני אטום (פרס) - פיטור-לכימיה אורגנית, ארנסט ברגמן.

התוצאה המדהימה: הפעולה האטומית היעילה ביותר בישראל מוחזקת על ידי מדעני האטום שלה, בניניהם יואל רקח, עמוס דה שליט ויגאל תלמי (העודס הזה 1127). ביגדי ומשרתיו לא כינסו את ועדת האטום במשך שנים, לא התייעצו עמה על רכישה הכור, ואף לא הודיעו לה על כל העניין.

פרי הבאזשים של נוהל מוצע זה יתגלה רק בעוד שנים. לא יהיה קושי להטיל עליו איפול כבוא העת - באמתלה הבטחונאית הרגילה.

עוכרי השמחה. באחירה זו של חשיבות וחששות מוצדקים, לא עוררה הידיעה את השמחה שהיתה ראוייה לה - שמחשת שקטה על כי ישראל נמצאת במחנה המדינות המסוגלות לנהל מחקר אטומי, צנוע אך ממש.

כמו במקרים רבים אחרים, הצליחה קבוצת החצר של ביגדי ליצור מצב בו קשה לאזרחי המדינה לשמוח את שמחתם המוצדקת על הישגי מדינתם, שהם הישגי האומה כולה.

חדע

כרזה ושמה אטום

אזרחים בעלי יומה, שיצליחו לרכוש קרע קטן באיזור החולות של חוף הים המזרחי מערבית לגניבנה, עשויים לזכות בעוד שנים מספר ברחיים גדולים. כי המקום בו מוקדק עתה מבין החולות רק שלד בטון אחד, עשוי להפוך תוך שנים ספורות לעיר האטומית של ישראל. שלד הבטון היפוך תוך שנה לכור אטומי, סביבו ירכזו משרדות מחקר. המעבדות והחוקרים במקום יזוקקו לשירותים. מתקנים אטומיים נוספים, שירכשו ארבעים על ידי ישראל, יקמו אף הם לפי התכנית באזור איזור. מי ש ירכוש לו זכוין למסעדה או קיוסק במקום, עשוי להתעשר. "ובינתיים" אמר השבוע אחד מאנשי המדע העוסקים בבנין הכור, "בינתיים יאכלו החוקרים בכור סנדביצ'ים שיביאו מהבית."

כי חוון העיר האטומית הוא חוון לעתידי

רחוק. הכור האטומי שבנינו הולך וגושלם באיזור, אינו אלא מתקן נסיוני שנועד ל- שמש רק לצרכי מחקר, יבלום את נהירת אנשי המדע הגרעיני בישראל לארצות בע" לות כוריים מחקר מעין זה, נהירה המסתיימת כמעט תמיד בהגירה. אולם קסם המעצמה השמון במונח אטום, והפירסומת הרעשנית שלחטה את הנחת אבן הפינה לבנין שכמעט מסתיים, יצרו בלב רבים את ההנחה המוט- לפת שכאילו, באמצעות הכור, צעדה ישראל צעד מכריע בדרכה למעמד של מעצמת אטום. קולי-ישראל אפילו לא טרח להסביר למאזיניו כי המדובר בכור-מחקר. "אנשים

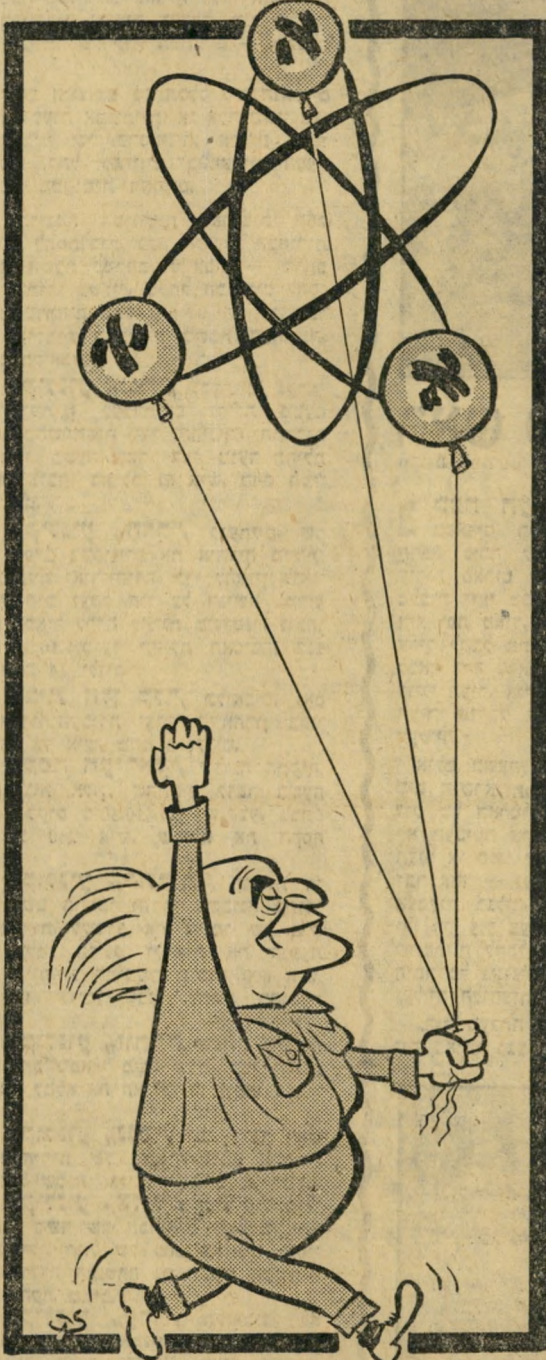
לא מעטים בארץ שוא- לים על שום מה התחילו שלטונות ישראל לפרסם אינפורמציה על הפוטנצי- יאל הצבאי האמיתי ש- לנו... המגלה שיש לנו כור אטומי בארץ" מיהר להקשות הרצל רוזנבלום, עורך ידיעות אחרונות, שנלכד אף הוא, כאזרחים רבים אחרים, בחכת הפירסומת המטעה.

במקום פצצה א-טומית. הכור האטומי שיבנה על חולות בני- רובין, לא יגדיל שום פוטנציאל צבאי של ישראל. הוא ישרת את מוסדות המחקר והמדע שלה. הכור, הוא מסוג בריכת-השחיה. ששת מו- סות האורניום המעושור, אותם תקבל ישראל מי- ארצות-הברית ואשר אותם תצטרך להחזיר אחרי ש- האנרגיה שלהם תגדוף, יהיו את הדלק של ה- כור. הם יהיו תקועים בלוח התלוי מגשר ניד, בעומק של ששה מטרים בתוך ברכה מלאת מים, שעל שמה נקרא ה- כור.

האנרגיה של הכור תיחצר באמצעות תגרי בת שרשרת. הנויטרונים שיפלטו מהאטומים של מוט אורניום אחד, ית- קלו בנויטרונים שיקרי- נו שאר מוטות האורני- יום המעושור. התנגשות נויטרונים גורמת להת- רבותם. האנרגיה שתי- חצר כתוצאה מתגובת- שרשרת זו, אם תתגבר ללא פיקוח, עשויה לה- חת התפוצצות אטומית. אולם בכור האטומי קיים פיקוח על מהלך הנויטרונים ועל כמות התרבותם. פיקוח זה נר- צר הן על ידי טבילת מוטות האורניום בכרי- כתמים, המאישה את התרבות הנויטרונים והן על ידי יצירת מחיצות בין מוט אורניום אחד ומשנהו, כדי למנוע פני- עה הדדית של הנויטרון- יום זה בזה.

באמצעות תאפיקוח מיוחד אפשר יהיה להעביר את תוצאות המבדקים השונים שי- יבוצעו בתוך הכור, אל המעבדות המשוב- ללות שיבנו ממערב לכור, בבנין בצורת "ח", שבמרכזו תהיה חצר פתוחה. הבנין יהיה חסר אשנים, יאחרר באמצעות מיווג אויר, יואר באמצעות דלתות הזכוכית ש- פניהן לחצר הפנימית.

רק שתי מדינות בעולם יוצרות אורניום מעושור - ארצות-הברית ובריית-המועצות. הן המספקות אותו לבעלות בריתן. אולם כאשר הוא מסופק לצרכי מחקר בלבד, מצ- טמצם פיקוחו של הספק למימדים זעירים. כרגע בו תרצה ישראל להשתמש באורניום שתקבל מארצות-הברית לצרכי תעשייה אטו- מית, רק אז יוטל הפיקוח המלא של הספק. אלא שעד למועד בו תהיה ישראל מסוגלת לנצל את האנרגיה האטומית לצרכים מע- שיים ולא מחקריים בלבד, אפשר יהיה לנצל את שם האטום לא רק במערכת בחירות אחת.

א-טום

ידיעה ממוצצת נוספת שפירסומה יותר לצרכי הבחירות, בדומה לפירסום הרעשני סביב הכור האטומי הנסיוני: גילוי גורם חיוני העשוי לשנות את סיכויי ההתפתחות של אילת במידה קיצונית.

עוד השנה יומיע בפעם הראשונה גוף ערבי לאומני בישראל. יומי הרעיון, הנאמנים לגמאל עבד אל-נאצר כמגלם הרעיון הלאומי,

בטוחים כי רוב הציבור הערבי במדינה יהיה לצידם. אם תתממש תקוותם זו, דבר הקרוב לנודאי, עשוי המימשל הצבאי לחדול מרדיפותיו נגד הקומוניסטים הערביים. מתוך שיקול כי הלאומנים מסוכנים יותר. הגנת המשטרה על מפגני

מקיי בנצרת באחד במאי, נראית לערבים רבים כסימן לספנה עתידי זה. תופעת-ליווי אפשרית: הגוף הלאומני עשוי לכלול במצעו פתרון מעשי להסדר היחסים בין ישראל וארצות ערב, שיהיה כשר בעיני הלאומנים, ליהפך בצורה זו לגוף הערבי ה-

לאומי הראשון במרחב שיעצ בגלוי הצעה כזאת.

מסתמן שיתוף-פעולה בין הוואתיקן לבין "אל אזהר". אחת התוכניות של ה- כנסיה הקתולית, אחרי בחירת ה- אפיפיור יוחנן ה-23, היא לאחד בפעם הראשונה בהיסטוריה בארגון גג את כל הכנסיות המזרחיות, בי- תיווכו של החשמן הארמני אנאגני- יאן, כדי ללחום בחדירת הקומוניזם.

במסע זה יתחברו הכנסיות אל מסעו של עבד אל-נאצר, שגייס לציודו את גדולי הדת של האיסלם המרוכזים באוניברסיטה הקהירית.

אם הפקדת את כספי כבנק קטן, המשלם לך רי- בית גבוהה על פקדונותיך, צפויה לך ירידה בהכנסות.

לאחר התערבות הבנקים הגדולים, שנאלצו להסחף בתחרות על כספי החוסך בצורות שונות - כגון הבי- סחת פרסים והעלאת שעורי הרי- בית - דן עתה משרד האוצר באפי-

שרות לפרסם צו אשר יקבע גובה ריבית אחיד לכל הבנקים במדינה. הגובה המכסימאלי המסוער: שבעה אחוז.

בצמרת מפלגות המר עומת בהסתדרות, דנים כבר עתה על הצעדים שיש לני- קוט בהם, אחרי שיוודעו תוצאות ההצבעה. הקו המנחה בכל המקרים: הבעת פיקפוק בטוהר

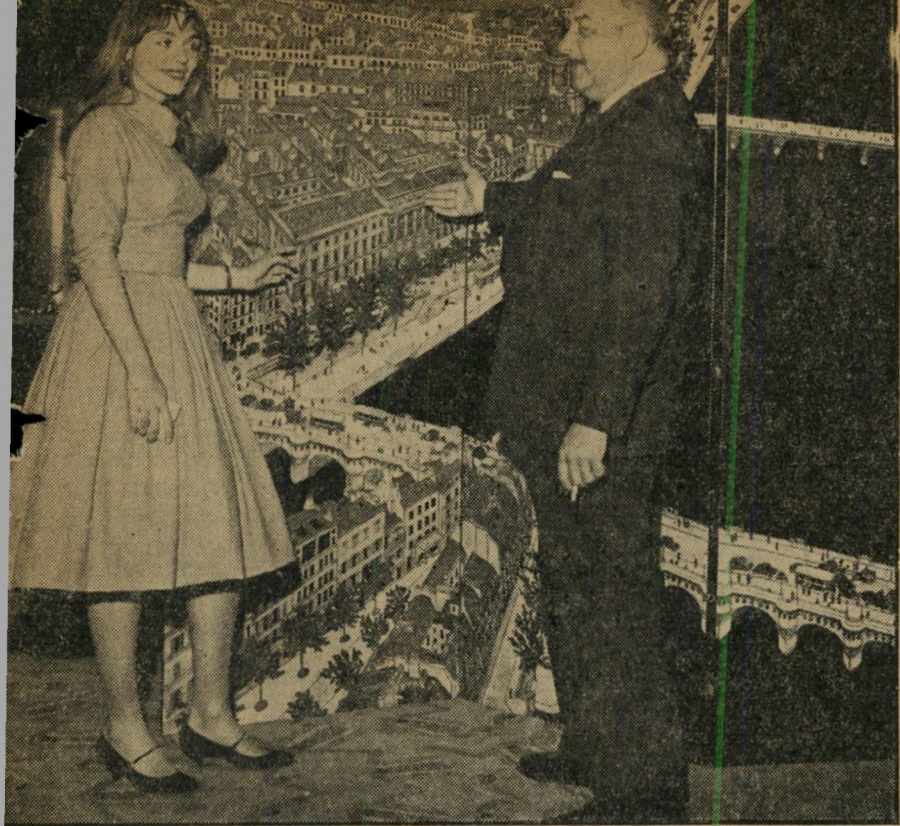
הבחירות והאשמת מפא"י בשימוש- לרעה במנגנון הבחירות, כדי להטות את המאזן לטובתה. אולם אין ל- צפות לתוצאה כלשהי מתלונות אלה - לא מצד מפא"י ולא מצד הספ- לנות האחרות.

אירועים ממלכתיים נר- פח שנת העשור יהפכו לי-

תופעה של קבע גם בשנים הבאות. צוות העובדים הסכניים של ועדת העשור, שהתמחו באירגון אירועים אלה, עומדים, בתום שנת העשור, להקים חברה פרטית לאירועים, שתנהל סקסים ממלכתיים וציבוריים על בסיס מסחרי.

מספר הישראליים הנוסעים לחופשה בחוף-לארץ יגיע השנה לשיא. בעוד שבשנים האחרונות, היו אלה בעיקר אזרחים בעלי אמצעים או קשרים, או אזרחים מקבלי פיצויים מגרמניה, שנסעו להינפש בארצות חוץ, יהיה זרם הנוסעים השנה מורכב מבעלי הכנסות נמוכות יותר, שינצלו אפשרויות של טיולים מאורגנים מוזלים.

מצבם של בעלי-יבתיים בישראל ישתפר במקצת, בעתיד הקרוב. קרוב לנודאי שהממשלה תאשר תיקון בפקודות מס החכנסה, אשר יאפשר לבעלי בתים-להשכרה ליחנות מהורדה גדולה מסמיתם, עליידי הגדלת הפחת על בנייתם. יהיה זה אחד מטירות צעדים, המכוננת לעודד בניית בתים להשכרה, עליידי בעלי-יחון פרטיים.

במדניה

בחירות

הסתערות על ריק

שמונה ימים לפני פתיחת הקלפיות לבחירות לועידת ההסתדרות, גייסו שלוש מפלגות הצמרת של ההסתדרות את כל תותחיהן הכבדים להסתערות כללית על קהל הבוחרים. ברוב המקרים אירע להן מה שמכונה בסלנג הצבאי הסתערות על ריק — הסתערות על יעד שהאויב נטשו עוד לפני תחילת ההתקפה. שרים, חברי כנסת ומוכרי מפלגות, שנקראו על-ידי מפלגותיהם להוסיף ולגאום בעשרות אסיפות ועצרות עם שנערך כו השבת בכל רחבי הארץ, מצאו את עצמם, חוץ מבמקרים יוצאים מהכלל, מול הביטוי הנמרץ ביותר של קהל הבוחרים — אולמות ריקים.

המקרים היוצאים מן הכלל היו הנאומים שלח בהופעות אמנותיות, או אלה שהיו בעלי חשיבות של פרסטיג'יה, אליהם גייסו המפלגות קהל מאוינים באמצעות הסעה מאורגנת ממקומות רחוקים.

את הדוגמה המוחשית לאדישות קהל הבוחרים להסתדרות, נתנו אסיפות הבחירות שנערכו השבת במרחב תל-אביב — מרחב המרכז בתוכו כשליש מקהל הבוחרים להסתדרות. מדחמים כתבי העולם הזה, שערכו סיור באולמות האסיפות בשבת האחרונה, במרחב תל-אביב:

● **קולנוע „נגה“**, גבעתיים, נקראו המוני רמת-גן לעצרת עם גדולה מטעם מפא"י, בהשתתפות שר התיירות והתרבות זלמן ארן. בשעה עשר וחצי, מועד תחילת האסיפה, נוכחו באולם 61 איש, מהם חמישה ילדים.

● **קולנוע „הדר“**, גבעתיים, שם ריכזה מפא"י במכונית את אוהדיה מרמת-גן, גבעתיים ואור-יהודה. כדי להאזין לנאום מו של ח"כ יעקב חזן על הנושא „מדוע צריכה מפא"י לרדת לדרגת מיעוטי“, נוכחו בשעה 10.35, מועד תחילת האסיפה, 112 איש, מהם 14 ילדים.

● **בית הגן קנה**, תל-אביב, נאם ח"כ אהודת העבודה יצחק בן-אהרון בפני קהל של 92 איש, מהם 8 ילדים.

● **שקפה העיראקי**, שכונת התקווה, הצליח יגאל אלון, שהתחיל לדבר בשעה 11.00, במקום ב-10.30 כפי שנקבע, לרתק קהל של 250 איש, שמילא את הקפה הקטן.

● **קולנוע „התקווה“**, שכונת התקווה, לשם הוזמנו אזרחי השכונה בהזמנת גות אישיות לשמוע את נאומו של איש מפא"י זלמן הרנינג, ולראות את הופעת להקת בני-מחזור התימנית, נוכחו 600 איש, מהם 100 ילדים, שבאו לחזות בהופעת הלהקה.

● **קולנוע „זוהר“**, שכונת שפירא, הצליח ח"כ מפא"י משה שרת, בלי תכנית אמנותית, למלא את האולם, בו נוכחו כ-400 איש.

● **קולנוע „נגה“**, יפו, דיבר ראש מטה הבחירות של מפא"י, יוסף אלמוגי, בפני קהל שמנה 136 איש, מהם 22 ילדים.

● **קולנוע „צדק“**, יפו, מול קולנוע נוע נגה, משך שר הבריאות המפא"י ישראל ברזילי, קהל של 500 מאזינים. הסיבה: במודעות הובטחה גם תכנית אמנותית על-ידי להקת מפא"י.

● **קולנוע „ערן“**, תל-אביב, לא עזרה גם התכנית האמנותית, שהוגשה על-ידי הזמר צדוק סביר. נואמי אחדות העבודה, יעקב אסא ובני מהרשק, נאמו בפני קהל של 126 איש, מהם 43 ילדים.

● **קולנוע „מוזרבי“**, תל-אביב, נאם עקיבא גוברין בעצרת עם של מפא"י, בה נוכחו בשעה 11.30, שעה אחרי מועד תחילת העצרת לפי המודעות, 87 איש. מהם 11 ילדים, ו-16 זקנות מכרם התימנים, שיש בו כתיחה צבאית בשורה אחת.

● **קולנוע „צפון“**, תל-אביב, ניפנף זלמן שור בידי, התרגש בקוליקולות כדרכו, בעצרת עם שנקראה מטעם מפא"י, ואשר בה נוכחו בשעה 11.40 143 איש, מהם 22 ילדים.

בכדורגל היו יותר. קיום אסיפות בחירות מעין אלו שנערכו השבת עולה (כולל שכר-האולם, הסדרנים, הרמקולים והוצאות הפירסום) מ-250 ל-1 לאסיפה הנערכת בארץ. גם קטן עד לאלף ל-1 לאסיפה הנערכת באולם גדול. אולם למרות ההשקעה של רבבות ל"י, לא הצליחו מפלגות ההסתדרות לרכז בשבת המכריעה במרחב תל-אביב, יותר מאשר אחוז אחד מקהל בוחריהן, אם (המשך בעמוד 12)

ראש עירית פאריס

על רקע ציור מוזאיקה של פאריס, מסר ביר ראש עירית פאריס ליהודית מורחית מבנים מפורסמים בעיר. קבלת הפנים של ראש העיר למלכת המים נערכה בארמון העירייה.

מר ג'אן קלידיאר, מוכיר לשכת הסכס של העירייה, וסגן ראש הטקס של העירייה, „הרשי לי להוביל אותך לקבלת-הפנים“, אמר באדיבות. הוא המתין עד שיהודית הצליחה לנעול שוב את נעליה.

או החל הסיור הארוך. על פני המישה אולמות-ענק, בהם נערכים מיטב הנשפים הרשמיים של פאריס, הוביל המוכיר את המלכה. היו אלה אולמות מפוארים, העשויים להכיל אלפי אנשים. הם היו מקושי טים בפסלים מכל עבר ונברשות כבדות השתלשלו מעל התקרה, אולם מלבד זאת לא היה בהם כל רושם. רק בקצה האולם האחרון ניצבו שולחן ושלושה כסאות.

כאשר נכנסו יהודית ומלחיה לאולם זה, ניגש אליה מעם השולחן גבר חביב מרכיב משקפיים, שקידם את פניה בברכות לבביות. היה זה אדריק לוליה, ראש הטקס של העירייה. „תואיל למסור לראש העיר את ברכותינו וברכות ראש עירית תל-אביב חיים לבנון“, ביקשה ממנו יהודית.

„מה זאת אומרתי?“, התפלא ראש הטקס. „עוד דקות מספר ישמח ראש העיר בעצמו לקבל את ברכותיך.“ את הזמן שנותר עד

פסח העתונות בשגרירות ישראל בפאריס היה נכון מאוד. באדיבותו הרבה ניסה להסביר: „לא יתכן שראש עירית פאריס יקבל אתכם. פאריס מוצפת מלכות יופי מכל העולם. אמנם מלכת-המים היא יפה מאוד, אולם אילו היה ראש העיר צריך לקבל את כל מלכות היופי המגיעות לכאן, היה נשאר לו מעט מאוד זמן לניתול עניני העיר. אני חושב שיהיה זה סגן ראש העיר שיקבל את פני מלכת המים בשם העירייה.“

אולם בשעה שיהודית מורחית, מלכת המים הישראלית, ישבה באולם-ההמתנה הגדול של הארמון בו שוכנת עירית פאריס, לא העסיקה אותה ביותר הבעיה אם ראש העיר או סגנו יקבל את פניה. הציץ לה רק דבר אחד — נעליה החדשות לחצו מאד על אצבעות רגליה. היא חשבה, שאם תעשה, ולו רק עוד צעד אחד, תתמוטט. וכך, שעה שהמתנה לקבלת-הפנים הרשמית, חלצה בי חוסר כל גיגונים מלכותיים את עקביה מהי נעליים הלוהצות.

„הוד מעלתה הגברת מורחית“, נשמע בד"ק באוזן רגע קול בצרפתית. לפניה ניצב

דאריו מרנו

בקבלת פנים שנערכה בשגרירות הישראלית בפאריס נפגשה יהודית עם הזמר המפורסם דאריו מורנו, ששמח לקבל ממקור ראשון, ויחד עם זה נעים לעין, פרטים על הארץ בה שיה לפני שהתפרסם.

ביבי וויט

BABY WHITE

מוצר להלבנת צמר, משי וניילון אשר הצהיבו

sharon

מר פרוינד הנכבד...

... את שתי החבילות ששלחתם לנו קבלנו במצב תקין ומסודר. נשמח איפוא להמליץ אודותיכם באוני ידי דיו. זהו תכנו של אחד מתוך עשרות המכתבים המגיעים אלינו מכל קצות העולם, עבור חבילות השי הגשלות באמצעותנו לידידים מאת ידידים. מבחן עשיר של תשורת ישראליות מקוריות, יעוז מקצועי, שרות אדיב, אריות מעולה ומשלוח מהיר של חבילות שי לכל קצותי תבל, אלה הן התכונות המאפיינות את

מתנות - פרוינד

תל-אביב רח' אלנבי 41

בלו-בנד

עם טעם מעין חדש

הניפו דגלים לכבוד יום העצמאות

הראו שהנכם יודעים לחוג את חגיכם. קחו אתכם גם את המצלמה של פוטו ברנר. ויראו הדורות הבאים איך חגגו בימינו את יום תקומת עמנו. את המצלמה והדרכה תקבלו אצל

פוטו ברנר
חיפה, רחוב החלוק 31

כוסות של שמפניה בפאריס

קבלת פנים רשמית נערכת ליהודית מזרחי בארמון ראש העיר בנידת צרפת

המים. בחדרו של ראש העיר נוכחו מזכירי ואחד מחברי המועצה אחרי הצגת הנוכחים מיהר אחד המשרתים, אף הוא לבוש במדים עתיקים, להגיש גביעי שמפניה, וראש העיר, הד"ר דבריה, שתה עם יהודית לחי ידי דות ישראל-צרפת.

ראש עיריה צרפתי הוא קודם כל צרפתי. את נראית כמו יפהפיה יתניה, אולם עיניך הן תנ"כיות, החמיא ליהודית. הוא המתין להופעתו של צלם עתונות פאריסאי ובנוכחותו הגיש ליהודית צעיף, עליו מצויות בעבודת יד תמונות מנופה של פאריס. בעוד הנוכחים מטיבים לבם בכיבוד שהו גש עלידי המשרת, הוביל ראש העיר את יהודית לתמונת פאריס העשויה מאבני

או ניצל מר לוליה לשם ענידת סיכת עירית פאריס על דש שמלתה של יהודית ולחלוקת מחמאות רבות לישראל. "ביקרת בכל ארצות אירופה" גילה, "ונוכחתי כי היהודים הם מלאי רגשי נחיתות. ואילו הישראלים הם בעלי גאווה — וזה טוב." כאשר חיבק את יהודית לצורך הצילום, לא יכול היה ראש הטקס שלא לחרוג ממסגרת הפרוטוקול: "אלוהים, אם אשתי תראה את התמונה הזאת, היא תוריד ממני את משקפי."

★ ★ ★

7 כוש בגדישרר מתקופת לואי ה-14, נכנס לחדר שומריהסוף והודיע, כי ראש עירית פאריס ממתין לביקורה של מלכת

קריאת כוון

שוטר פאריסאי אדיב מסביר למלכת המים, שכמעט ותעתה בסבך רחובות העיר, כיצד למצוא את זרכה למחזו חפצה. למרות ריבוי מלכות היופי בפאריס, עוררה יהודית מזרחי תשומת לב כללית בסיורה כאן.

עוד ניכנס למלחמה עם צרפת, העיר צלם המערכת שליוה את יהודית, כאשר קיבלו את הזמנתו של מר בקשי.

ד"ר בקשי, יהודי יליד בגדאד, התגלה כאדם מעניין ביותר. הוא המציא לאחרונה מכשיר המסוגל לבקר את תכונות חושיו של האדם — זכרון, שמיעה, חוש ריח, ראייה ומישוש, הרושם כל תגובה בכל אחד מהחושים. הד"ר, יהודי דתי ושומר מסורת, הוא גם מוסיקאי ומלחין שחיבר נעימות חזנות. נגינתו מלאה מוטיבים מזרחיים ואחת מנעימותיו שחברה לתפילה ערבית, מקובלת כיום בתפילות המוסלמים בצרפת.

הארוחה על שולחנו של חבר מועצת עירית פאריס היהודי היתה מלאת חוויות, לא רק לגבי מלכת המים ומלחיה. בסיום הארוחה הודיע הד"ר חגיגית, כי פגישה זו, היא ששיכנעה אותו לערוך את ביקורו הראשון בישראל.

מוזאיקה, וביקש להצטלם עמה על רקעה. "רק אל תסתכלי עלי בשתי עיניים," הת' לוצץ ראש העיר, "מבט בשתי עיניים כמו שלך ממיס אותי."

כאשר, כעבור רבע שעה של שיחה ידידוית, הגיע זמן הפרידה, ליחה ראש הטקס את המשלחת הקטנה עד לפתח בנין העיריה. שם לא שכח לנשק, כמנהג הפאריסאים, את המלכה לפרידה. ברגע זה ניגש אל המלכה גבר בעל הופעה מהודרת, בירך אותה לש" לום ונימגם מספר מילים בעברית.

היה זה ד"ר ז'אן בקשי, רופא ידוע בפאריס וחבר מועצת העיריה שלה. כאשר נודע לו כי ישראלים ביקרו אצל ראש העיר ובאיזו שליחות באו, הוא מיהר אליהם. "לכבוד יהיה זה לי להזמינכם לארוחת ערב," אמר. זו היתה ההזמנה השלישית לארוחת ערב שקיבלה מלכת המים באותו יום. לאף אחת מהן אי אפשר היה לטרכ. "אני חושב שבגלל ארוחת הערב הללו,

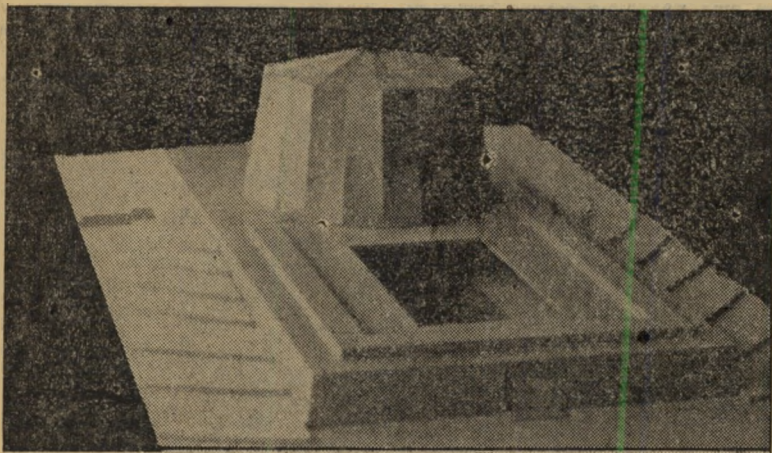
מדליה למלכה ראש הטקס של עירית פאריס, מר לוליה, עונד ליהודית מזרחי מוכרת לביקורה בעיריה — סיכה עתיקה ועליה סמל העיר. כשהצטלם עם יהודית, התלוצץ: "אשתי תוריד ממני את משקפי."

במרחב

לא היה נאמנו של משה שרתוק, ראש המחלקה, אלא של ביגיי. תפקידו היה כפול, אופייני לכל דרכו: ניהול המדיניות הערבית, וארגון הש"י של ההגנה.

מאז נשאר שילוח בדיוק זה: איש מנג' נון החושך, אחראי יחיד בישוב ובישראל לכל המדיניות הערבית, כפוף ישר לביגיי. הוא היה שייך לקבוצה הקטנה של משרתי ביגיי שגדלו בתחום הש"י והרכש, עסקו בסיוון תוך מגע הדוק עם שרותי-מדינה עין הבריטיים, אך היה מבוגר ורציני יותר מן האחרים — אהוד אבריאלי, טדי קולק, שמעון פרס ושות'.

כאשר החליט ביגיי לחסל את הראש הראשון של מנג'ון החושך בישראל, איסר ("איסר הגדול") בארי, באמתלה של פרשת טוביאנסקי, היה זה שילוח שהוטל עליו לבצע את העבודה השחורה. עד דו"ח 1953 כיהן כראש מנג'ון החושך, סילק את כל נאמני קודמו, עד שביגיי החליט למסור תפקיד מסוכן זה לאיש הנכבד לו עוד יותר. שי

הכור האטומי בנבירובין*
לאנטי-עסקים זריזים — מכרה זהב

לוח יצא לניו-יורק כציר, חזר לירושלים כיועץ, המשיך כל הזמן לנהל את תפקידו: האחראי על ענייני-ערב.

דו"חים סודיים. בתפקיד זה לא היה מעוניין בדברים גדולים, עיקר מלאכתו היה לגדל סוכנים קטנים, לשוחח עם ערבים מדרגה עשירית, למסור על כך דו"חים שעי שו רושם בחוגי ביגיי. הצעות-ברית רציניות שבאו מכיוונים שונים, הן מן המחותרת הלי אומנית בעיראק והן מחוגי עבד אל-נאצר במצרים, נדחו על-ידו בזילזול. הסיבה הי רגילה: החשדות המציעים כקומוניסטים.

הסיבה האמיתית הייתה הגיונית יותר. לפי חזת פסם אחת אמר אותה שילוח בגלוי: ישראל היא חלק בלתי-נפרד מן המערך המערבי במרחב. היא חיה על חשבון המערב, רב, אסור לה לעשות מאומה הפוגע במערב. שילוח הוסיף להאמין כי המערב ימשיך לשלוט במרחב — עד שנצחונה המוחץ של התנועה הלאומית הערבית במצרים ובעיר ראק מוטט את בנין חייו.

הסיכום לפעולת שילוח בשטח הערבי היה טראגי. הוא נאמר על-ידי דיפלומאט ערבי אחרי ועידת-פלורנץ, כאשר הסביר בשיחה פרטית מדוע התנגדו הערבים להרשות לשיר לוח להשתתף בציר בוועידה: "בתיקים שלנו רשום שהוא איש שרותי-המודיעין של הו מערב והאויב הישראלי המושבע ביותר ללאומיות הערבית. אף ערבי אחד אינו יכול לשבת עמו ליד שולחן אחד."

פשעים

רצח בכדור עקר

הגבר הקשיש שכב על הריצפה, פניו מוסתרות בידו הימנית וראשו מוטל בשי-לולית דם. קליע של תת-מקלע עוזי פילח את רקתו, חלף את הראש באלכסון, ניקב את הזרוע וחזר לריצפה. זרח פלוק (44), בעל מלטשת היהלומים הגדולה במרחב אבולעפיה בדרום תל-אביב, היה מת. ברק המגנוזים סינור את עיני הנוכחים בחדר. השעה הייתה אחת ושלושים לפנות בוקר. חוקרי המשטרה סימרו את החקירה הקצרה והשגרתית. גחיתו של הנרצח הוצ' ברה למכון הפחלוגי באבו-כביר לקביעת סי' בת המות. עתה חייבים היו טובי החוקרים של משטרת ישראל, שגויסו למבצע המיו

* בתבנית מוקטנת, כפי שיראה בשנה הבאה, אחרי השלמתו.

(המשך מעמוד 10)
להגית שכל הנוכחים באסיפות היו בעלי זכות-בחירה.

באיצטדיון באטה ביפו, נערכה בשבת אחרי-הצהרים תחרות כדורגל בלתי-חשובה ובלתי-מעניינת, בין מכבי תל-אביב ל' הפועל כפר-סבא. נוכחו בה 6000 צופים, פי שניים-וחצי כמעט ממספר המשתתפים בכל אסיפות הבחירות של מפא"י, מפ"ם ואחדות-העבודה גם יחד.

מדיניות הקארדינאל האפור

הקארדינאל ארמאן דה-רישליה היה הש' לים הכל-יכול של צרפת לפני 300 שנה. אולם איש אחד היה יותר חשוב אף ממנו: כומר קטן שכינה כיועצו הפרטי, ששלט עליו וכיוון את צעדיו. כומר זה, היועץ האפורי שעמד מאחורי הקארדינאל, נכנס להיסטוריה בכינוי "הקארדינאל האפורי" ראובן שילוח היה בעיני רבים "הקארדי

לחברי

.א.א.

טיסת נופש לחוץ לארץ

שבוע ימים ברודוס

שבוע ימים בקפריסין

סי'ה - 395 ל"י בלבד

כולל: כל המסים, מטבע זר, טיסה הלוך וחזור, פנסיון מלא וטיולים מקיפים.

אפשרות לבקר באחונה

כתשלומים נוחים

או במזומנים

כל המקומות עד סוף חודש יוני-תפוסים.

הרשם מיד • מספר המקומות מוגבל.

משרד ראשי:

רחוב אחד העם 11, טלפון 66659, תל-אביב

ירושלים

רחוב אגריפס 8
טלפון 3354

פתח-תקוה

רח' מונטסיורי 20
טלפון 91153

20 סיגרות * 280 פרוטה

רץ בלסבלג
הנסיון נרכש במארינס

בית-שאן. לפני שלוש שנים עזב את הקיץ בוק, ניצל את הסטיפנדיה של ממשלת ארצות-הברית להמשכת לימודיו בסכניון. בלסבלג הפך לתושב קרית-חיים, נשוי ואב לילד, אולם כל אותם שנים לא חדל להיות ספורטאי. מדי יום ביומו, חוץ משבת, היה רץ בבוקר לאורך חוף הים בחיפה, או מתאמן באיצטדיון בקרית-חיים. כתבר איגוד הספורט הדתי אליצור, הפך למאמן נוער אליצור באתלטיקה. מקצועו הסיפורטאי הרשמי הוא ריצת עשרה קילומטר. בתחרויות עם יחון לא נכלל מקצוע ריצת עשרה קילומטר. בהמרת ידיו החל נתנאל להתאמן בריצה למרחק חמישה קילומטר. כאשר זינק ומסלול ביום השישי האחרון, היתה זו ריצת התחרות השלישית שלו למרחק זה. מאחר ששום הישג אינו מוכר אם אינו מושג בתחרות, ליו אותנו שני רצים, שפרשו אחרי 800 מטר. אולם קהל של אלף צופים, שכבר אחרי הקילומטר הראשון הרגיש כי במירוץ היחיד עומד להתרחש משהו, הריע בלסבלג ועודד אתו. תו חבוש משפתו, רץ נתנאל בסגנון קליל ויפה, סיים בפניו יוצא מהכלל, עבר את חמשת הקילומטרים בזמן של 15:48.8 דקות. וזנרל סאדק שהגיע ראשון במרחק זה, בשבת, הגיע בזמן של 16:40.6.

עם שקורים אגודתיים. אולם למי רות השגה המצוי, שזיכה אותו בפירוטום, לא צורך נתנאל לנבחרת האתלטיקה, וזאת למרות שאגודת אליצור היתה נכונה לממן את הוצאות השתתפותו, שהיו צריכות ל-הסתכם ב-250 ל"י. כי האגודות השולטות באתלטיקה הקלה, מכבי והפ"ע, רבו בניגון על המקומות במשלחת שתצא ליוון, לא היו מוכנות לחתר על מקום. אם היו מצרפים את בלסבלג לנבחרת, היה עליהם להוציא רצים כמו זנרל סאדק או יעקב סלמה, המשתתפים גם בריצת 1500 מטר. הסיכוי להשיג הישג של כבוד בהתמודדות על ידי שיתופו של בלסבלג לא הצליח להכריע את השיקולים האגודתיים.

סיפור

קנוניות

משחק של השכונה

בתחילת העונה החליטה ההתאחדות לכדור רגל לשים קץ לקנוניות ולמכירות המשחקים בליגות, קבעה כי כל סיבוב יתחלק לשני חלקים. בחלק הראשון תתמודדנה קבוצות מכבי בינו לבין עצמן. בסבוב ה-שני תתמודדנה קבוצות מכבי נגד הפועל, כך שלא תהיה אפשרות של מכירת נקודות לקבוצות אחרות. השבוע, שבוע אחד בלבד לפני סיום משחקי הליגה, הוכח כי גם פתרון זה, שמנע מכירות משחקים עד כה, לא הועיל. קנוניה בין שתי אגודות איימה שוב לסלף את מבנה ליגה א.

הקרב האמיתי בליגה א' נטוש בין קבוצות צות התחמית. אחרי שהוברר כי ודאי הוא שהפועל עפולה תהיה אחת משתי קבוצות ליגה א' שתשחק במשחקי המבחן לירידה לליגה ב', נשארה השאלה מי תהיה הקבוצה השנייה, מכבי רחובות או אחוזה, קבוצת מכבי שעריים? למרות ששתי הקבוצות נקראות אחרות, שוררים ביניהן יחסים איבה מתוחים. שחקני שעריים, שבצעמם הודו על מכירת משחקים בעונה הקודמת, עשו את כל המאמצים לנצח במשחקיהם האחרונים, לצבור מספר נקודות רב יותר ממכבי רחובות. היתה זו משימה לא קשה ביותר, אחרי שלוש קבוצות, עמן התמודדה בשבוע עות האחרונים, מורכבות משחקנים בני ה-עדה התימנית — כשדת רוב שחקני שעריים. **לא, ביום העצמאות.** המכשול העיקרי היה המשחק נגד הפועל רחובות. שעמד להערך השבת. אולם היתה זה מכשול רק למראית עין. שחקני הפועל רחובות הם ברובם גם כן בני שכונת שעריים. אחרי שיצאו מהמירוץ לאלפיות, היה כדאי להם להעדיף את מכבי שעריים על מכבי רחובות, איביהם מאז ומתמיד. מאמן הפועל, מוסי ליטבק, שהרגיש במוזימת שחקניו, איים עליהם: "אם תתנו את המשחק אני אעזוב". אולם שחקני הפועל שחקו באישינות ובשייון נפש. מכבי שעריים, במקום ה-11 בליגה, ניצחה בקלות את הפועל רחובות, במקום השישי, בתוצאה 0:2.

עסקני מכבי רחובות הבחינו בקנוניה. ה-שבוע, ביום העצמאות היה צריך להתקיים משחק בינועיוני בין נבחרת רחובות לנבחרת ירושלים. אנשי מכבי הודיעו במכתב להתאחדות כי אינם מוכנים לשחק עם שחקני הפועל רחובות ומכבי שעריים שתיכנונו קנוניה נגדם, הודיעו על אי השתתפותם בנבחרת רחובות.

אתלטיקה קלה

הרץ ויל אמצע היטבוע

סיפורים מציגים זה מתרחשים בדרך כלל על מסך הקולנוע או באגודות ליליים: הפסע התרחש הסיפור באיצטדיון המכביה בתל-אביב. עם קביעת מועד התחרויות-המבחן, בהן יבחרו חברי נבחרת ישראל באתלטיקה שיתמידו עם אתלטי יחון, הופיע אצל מארני התחרויות. צעיר ציום בלתי מוכר, הודיע כי הוא רוצה להשתתף בתחרויות בריצת חמשת אלפים מטר. אחרי שנערך לו מרחו חריו באיצטדיון, הומן הישיר להשתתף בתחרויות שהיו צריכות להתקיים ה-שבת. הוא סירב. "אני דתי", הודיע, ביקש לקיים את התחרות ביום שישי.

מארגני התחרויות לא יכלו לעשות זאת. ביום השישי השתתפו רצי חמשת הקילומטר בריצת אלף חמש מאות מטר. אי אפשר היה להחליף את סדר הריצות כדי לא לעייף יותר מדי את הרצים. אף-על-פי-כן, כדי לא להפח את הרץ האלמוני, הוחלט לערוך לו מבחן נפרד ביום שישי. אולם כשהגיע נתנאל בלסבלג (28), ביום השישי לאיצטדיון, שעתים לפני נכנסת ה-שבת, זינר את המארגנים לקיים את התחרות במועד כדי שסיפק לנסוע לבית חברו לפני נכנסת השבת, הפך הרץ האלמוני תוך זמן קצר לאילל הקהל.

הרץ הראשון אינור. ליד הולנד, היגר נתנאל עם הוריו לארצות-הברית לפני מלחמת העולם השנייה. כצעיר חסון גויס למארינס האמריקאי, השתתף בדרגת סמל במלחמת קוריאה. שם היה משתתף קבוע בריצות-שדה, רץ למרחקים של חמישה ועשרה קילומטרים. בתום מלחמת קוריאה, וכה בלסבלג בסייפנדיה ללימודים בבית-ספר גבוה שהו-עזקה על ידי ממשלת ארצות-הברית לכל משוחררי קוריאה. הוא התחל ללמוד הנדסת בניין, הפסק לימודיו, עלה לארץ לפני חמשת שנים, הצטרף לקיבוץ הדתי שלוחת בעמק

לנדי, שעבד בזמנו במלטשות אמסטרדם. ההולנדי הוכיח את האליבי שלו.

גם החשד שהועלה כלפי שני הפועלים נשאר ללא ביסוס, נדחה בגלל האליבי ה-מוצק של השניים.

החוס הקלוש ביותר שעלול היה אולי להביא את החוקרים לפענוח התעלומה, נש-מט גם הוא.

דרכי אדם

המסכיר לצרכן

"עלך לעזוב את מצריים תוך 24 שעות!" הודיעו שלטונות רע"ב לדר אליהו לוי (40), מפקח בתי הספר הממשלתיים-תיכוניים בקי-היר ומחבר ספר הכלכלה השנוי של מצ-ריים. לדר לוי לא נותרה ברירה. לבוש חליפה אפורה, כשתמש לירות מצריות ב-כיסו, עזב לוי את משפחתו ורכושו, הפליג ליוון. בהגיעו לאתונה פנה לצירות ישראל, עלה לארץ.

פרשת תלאתיו החלה ביום בו הגיע לישראל, קיבל תעודת זהות.

מורה לשפות בקריית גת. את אכ"זבתו הראשונה נתן לוי כשפקודו הסוכנות היהודית שאלוהו למקצועו, לא הצליחו לה-בינו למרות שלוי ניסה להשיב בתשע הש-פות שהוא יודע. לבסוף, לאחר שניסה אף את השפה ההינדוסטנית, בה הוא שילט על בווריה, רשמו הפקידים: "מורה לש-פות".

בקריית-גת, לשם נשלח לוי, לא היה צורך במורה לשפות. מהמחה הכלכלה המצרי גישה את מזלו בקבוק, עבד חדשים מספר בגבעת ברנר כעגלון. כשעזב את הקבוק ידע לוי מה עליו לעשות. הוא הצטרף להס-תדרות, נרשם כחבר מפא"י.

אולם כאן ציפתה לו האכזבה השנייה. במסגרת מסע-הבחירות להתמודדות נשלח לוי כתועמלן לעירת העולים אפקים. הוא גישה להסביר משך ערב שלם את תורת הכלכלה החדשות של מפא"י לעולים. קיבל בתמורה ספל קפה. כשדרש את שכרו כני-הוג, השיבו לו שולחיו כי היתה זו פעולה בהתנדבות.

"תבוא בשנה הבאה." מצוייד בספ-רי השנה שהוציא במצריים ובכתבי-יד של ספרו החדש, אותו כתב בארץ, גישה לוי את מזלו אצל ידידים מפא"יים אחרים. הם הציעו לו לפנות אליהם שנית, לאחר שיצ-ליח להוציא לאור את ספרו. אריה נבון, קריקטוריסט דבר, קרא את ספרו, הבטיח לסדר לו עבודה, נתן בידיו מספר כתובות. התשובה בכל מקום היתה — "תבוא בשנה הבאה, עכשיו אין עבודה".

החודש מצא ד"ר הכלכלה המצרי, עבודה בלתי-רגילה במקצועו. מנהל מלון רמת אביב, אליו פנה לוי לאחר ששמע כי הת-פנתה משרת נהג מעלית, התעניין בגורלה, הכניסו לעבוד במשרה הפנויה היחידה ש-עמדה לרשותו — משרת הציקר, מונה מות המזון המועברות מהמטבח לחדר האוכל של המלון.

עגלת הישדוכין

כשהעמיד פרוספר סבאח (50) לפני שלוש שנים את עגלת הפירות שלו ליד דוכנו של יצחק מורחי (45) בשכונת התקווה, זכו הקונים הקבועים של מורחי לראותם מקללים ומחליפים מהלומות מדי יום ביומי. כי פרוספר סבאח, שבא בכל קיץ עם עגלתו לעמוד ליד דוכנו של יצחק מורחי, היתה חלק מקונוי של מורחי א-י. בשהו שעב-דה הגיעה השתלשלות בנייה לשיאה. לשמ-חתם של הקונים ועוברי הבטל החליפו השנים בנייה מכות רצה, פנו אל אחת החצרות לשטוח את פניהם.

ליד המים הקרים פעל ההגיון הקר. הציע מורחי לפרוספר: "אני אמכור לך את הפי-רות שלי כמעט במחיר שאני קונה אותם, ואתה תמכור אותם לאנשים וחלאם". פרוס-פר, שצריך היה לסחוב את עגלת פירותיו ממרחקים, קפץ על ההצעה, הסכים לה מיד. **אין יותר בנים.** ההצעה הגדולה בש-כונת התקווה נפסקה לכל עונת הקיץ שעב-דה. השנה, עם תחילת הקיץ, חיכו תושבי השכונה לראות כיצד יתפתחו הדברים, נוכ-חו להפתעתם כי סבאח פרוספר אינו מר-ציא את עגלתו לרחוב. הוא נשאר מאחורי דוכנו של מורחי, מכר את פירותיו.

לאנשי השכונה, שהתפלאו על כך, גילו השנים: מורחי (הבן) ופרוספר (הבת), שעז-רו להוריהם בעבודתם, הכירו זה את זה, התארסו בשבוע שעבר. כתוצאה מכך הפך פרוספר להיות שותפו של מורחי, החל לעבוד יחד אתו. "לא נרשה להעמיד פה שום עגלה", הצהירו השנים הגיעות, "אין לנו יותר בנות ובנים לצורך תחונה".

הן, לפענח את תעלומת הרצה. הם היו חייבים להחליט כיצד קרה שפלוק נרצח משעת ערב מוקדמת, מבלי שאיש שמע מאומה, מבלי שכלב המפעל לא הודיר את הנרצה מפני הרוצח.

השבוע, ששה ימים לאחר שזרח פלוק נרצה, עדיין עמדו חוקרי המשטרה חסרי אונים בפני תעלומת הרצה המסתורית ביו-תר של עשר השנים האחרונות, תעלומת הרצה ללא המניע.

היהלומים נשארו על המאזניים.

בידי חוקרי המשטרה נמצאו בתחילת ה-שבוע כמה וכמה חוטים שעלולים היו להר-בילם בעקבות הרוצח או הרוצחים. החקירה הנמרצת הבהירה:

● לא היה זה רצה למטרות שוד. יה-לומים בסכום של חמשת אלפי לירות נמצאו על כף המאזניים בזמן הרצה. כן לא נשדד מהקרבן סכום של 500 לירות שהיו בכיסו ולא שעון הזהב היקר שהיה על ורועו.

● הנרצה הכיר כנראה את הרוצח. שחור המשטרה ששיחור את מקרה הרצה יכול לפרט, צעד צעד, את הביצוע. הרוצח נכנס לחדר בעל המוצא האחד כשתתמקלע העוזי בידו. הוא ירה כדור אחד בפלוק, הכדור החטיא, ניגב את אוזנו. כדור שני שנורה בתת-המקלע שכתן על ירייה בודדת היה עקר ונפלט על הרצה. הכדור השלי-שי פילח את רתפו של פלוק, ששכב כבר אותה שעה על הריצפה, גונן בידו הימנית על פניו. לפחות לפני היריה הראשונה לא ניסה פלוק להתגונן. הועלתה ההשערה כי הרוצח ירה את היריה השלישית, הקט-לנית, לאחר שהנרצה הכירו וההפוגה של הכדור העקר נתנה לו שהות לקרוא בשמו בקול.

● הרוצח ידע ללא כל ספק את סדרי העבודה במפעל, את סדר יומם וניהגם של בעליו. הוא ידע כי פלוק נשאר במפעל יחידי לאחר צאת הפועלים, כן היה ידוע לו כנראה כי שותפו השני של פלוק, יוסף גולדפינגר, נעדר מן המפעל, שהה אותו יום במילואים.

2000 מניות בירושה.

היו סבוכים כמכה אחרים, שרק סייעו לערפל את התלך החקירה. קניני המשטרה שחיפש-שו אחר מניע לרצה, גילו לתמהונם שורה של מניעים או גורמים שעלולים היו להצ-ביע על כיוון חקירה אפשרי:

● לנרצה לא היו לא אויבים. אולם חקירה נוספת העלתה כי לאחרונה הסתכסך עם שני פועלים, פיטרם מעבודתם במפעל.

● משך השבוע שלפני הרצה הוטרו פלוק עלידי גבר כבן ארבעים שחיפש עבודה כמלשם במפעל, נהג בעצבנות גלויה.

● הנרצה שהיה אדם שקט וישר, היה מעורב בסכסוך אחד לפחות, זמן מה לפני הרצה הגיש בקשה לבית המשפט, לפרק את נכסי בנק לאשראי, לנכות את אשתו צינה בתמורה לא-יפיים ממניות הבנק שקיב-לה בירושה מסבה, בעל הבנק. ברור ניסף גילה כי התביעה היתה עלולה לפגוע בבודה של צינה, משה בווייר, אחד מבעלי הבנק.

● לפחות גורם אחרון זה סולק מיד מלוח החקירות של המשטרה. הוברר כי לסכסוך זה לא היה כל קשר למעשה הרצה.

● בחקירה נוספת נמצא הגבר העצבני ש-חיפש עבודה אצל פלוק, בשבוע שלפני הרצה. היתה זה אדם מוכר היטב בבורסת היהלומים, הידוע רחוק בכינויו לוי ההר-

נרצה זרח פלוק
לחקרי משטרה — תעלומה בלשית

ספרים

מקור

דופק הזמנים

תליאביב (מאת נתן דונביץ; הוצאת שוקן; 245 עמודים) הוא הספר שחיכך יש-ראל רוקח, לשעבר ראש עיריית תל-אביב, סרב לקבלו במתנה מידי מחברו. הסיבה: הפרק שהוקדש בספר לרוקח עצמו הכיל תיאורים כמו „כל תענוגו בחיים (של רוקח) היה לומר לאדם, בוקראי (מחר). דברים שאפשר היה לעשותם היום — היה ישראל רוקח עושה אותם מחר. ומנגנון העירייה למד ממנו ונהג כמותו... כל עתל שנעשה לתל-אביב ראה כעתל שנעשה לעצמו. אך לא ראה את העתל שעושה הוא לעיר. בגלל חוסר התכנון בימיו של רוקח, משלמת תל-אביב היום ותשלם גם מחר... הוא אדם מחוספס שאינו יודע לחיך. אינו מבין ריק וחסר מעוף. פניו מגושמים. הוא נואם גרוע. משפט אינו נקשר למשפט. ובכל זאת הוא מרבה לנאום.“

ראש העיר הנוכחי של תל-אביב, חיים לבנון, לא זכה בספר לתיאורים מחמיאים יותר. כך, למשל, מסתיים תיאור הפגישה בין ראש העיר לשחקנית הקולנוע הצרפתית מרטין קרול: „אחר כך נשארים הגברת קארול ומר לבנון (ליד המפה) ומחייכים זה לזה. למרות שן-הבינה וההצטננות, היא מביטה ישר בעיניו של ראש העיר המסמיק והולך. בישיבת מועצת העירייה, כעבור כמה ימים, הזכיר אחד מחברי המועצה לראש העיר עזר וחסר מעוף. קרא מר לבנון בכעס: „אין זה נכון! לא התרגשתי ולא הסמקתי!“

צידי מקומי, ערבי. ספרו של דוני ביי, אינו היסטוריה של תל-אביב. הוא מורכב ברובו מרשימות המדור הקבוע של המספר בהארץ — הכרך שלי — אליהם נוספו כמה פרקיי-היסטוריה מימי ראשיתה של העיר, שהם יותר ספורים פיקאנטיים מאשר היסטוריה אוביקטיבית. כמה מהם:

- שדרות רוטשילד היו, בראשיתה של העיר, עמק עמוק למדי. בעת יישור הרחוב הועברו לעמק זה החולות מן הגבעות ונוצר משטח נרחב-למדי של עמק ממולא. אך איש לא רצה לבנות שם את ביתו, מחשש שהבית לא יחזיק מעמד על החול. לכן החליטו להקצות את השטח לשדרות.

- את השם תל-אביב הציע מנחם שיני קיין, באסיפה הכללית של אחוזת-בית. בנמיו קוי: לשם תל-אביב יש גם צלצול מקומי, ערבי, וכל יושבי הארץ יתגלו אליו מהרה. תל-אביב ידעה לכבד את מנוחת נכבידה. כאשר היה אחד-העם פורש למנוח חתה-הצירים או לשנת-הלילה, היה בא פועל העירייה למתוח שרשרת ברחוב אחד-העם.

- על שפת הים היו שומרים בשנות העשרים על המוסר במלואו. גברים לא הורשו לשוטט במכנסים-רחצה בלבד. העירייה אפילו קבעה שלט על שפת-הים, וכו תבעה מן המתרחצים לבישת מלבוש שלם. יום אחד בא שוטר יהודי לראות מי מתרחץ במכנסים בלבד. והנה ראה קבוצה שלימה של צעירים, שהיו לבושים מכנסים בלבד. פנה השוטר אל אחד מהם, הצייר ראובן רובין, ושאלו לשמו. „ראובן“, השיב הצעיר. ושם משפתח? „ראובן“. נתרחח השוטר, שחשב כי ראובן משטה בו, התלונן, ונגד ראובן הוגשה תביעה.

בלשון שוטפת וחיה, בתיאור רפורטגי מתובל בהברקות הומור וציניות, מספר דונביץ את תולדות העיר, מתאר את פיגור תיה השונות ומדובב את אורחיה. אפילו אם לא הצליח לצייר בבואה נאמנה של העיר הגדולה בארץ, הרי הצליח להמחיש לצופה את דפקה והלמות לבה.

תרגום

סוכן עשופך

מיסה בצל הסכנה (מאת ג'ון קאסל ואתור היילי; הוצאת עידית; 173 עמודים) הוא ספר, שערכו היחיד הוא היותו תחליף מצויץ לטרט מתח. עלילתו מתרחשת במשך חמישי שעות, בתוך מטוס נוסעים בעל ארבעה מנועים, המטיס כחמישים חובבי ספורט מויניפג לונקובר, בקנדה, כדי לחזות במשחק כדורגל.

אל נוסעים אלה מצטרף באקראי נוסע נוסף — סוכן מכוניות שהיה טייס בעבר. תוך כדי טיסה מתברר לו, כי למרות ידיעותיו הקלושות בתורת-הטיס, יהיה עליו לגנות את המטוס בשדה-התעופה. כי הטייס וחלק מהנוסעים הרעילו את קיבותיהם באכילת דגים מורעלים, איבדו את הכרתם. כשהוא מודרך באלחוט מבטיח לקרוע, מצליח סוכן-המכוניות להנחית את המטוס.

הוא צעיר ופיקח. מחפש תמורה מלאה לכספו ודואג לכך כי יקבלנה אל נכון.

מדובן מאליר:

נלסון הוא מעשן!

ההרשמה החלה!

נפתחים קורסים חדשים לגזירה! למודליצייה! ולתפירה!

לצורך פרטי ומקצועי!

בית"ם „ליאונורה“ רחוב שלמה המלך 72 (עליד גן החיות)

ההרשמה יום-יום 9-1-4

הועד למען החייל

נותרו מספר ימים לפיוס המכירה

יוגרו 5 אנוניות

דירה מרוהמת בת 2 1/2 חדרים

נסעה לאידופה לקדריש חשאלים מלכונות נביסה ועוד...

„הדר“, הוצאת ספרים בע"מ

הוצל 10, תל-אביב, טלפון 67132

החוק

זכה בפרס גונקור

מאת: רוג'ר ווייאן. מצרפתית: אהרן אמיר

רומאן גדוש מתח נפשי על חיי איטליה הדרומית; זכה לתפוצה רבה מיד עם התפרסמו והועלה על בד הקולנוע.

בני טובים — לאן?

מאת: פרנסואז ד'אובן

על פי הסרט בבימויו של מרסל קרנה. ברומאן בני טובים — לאן? מצטיירת תמונתו של „נוער הזהב“ הצרפתי.

פני המישה חודשים אחזה את ציבור המורים בהלה. אלפים היו משוכי נעים כי משהו רוצה להוציא מהם כסף במירמה. במאותיהם התדפקו על דלתות מרכז המורים ובנק מסד; בחדרי המורים ברחבי הארץ טיכסו עצה כיצד להציל את כספם. במקרים מסוימים הגיעה הדאגה למורים כאלה, שמורים נטשו את כיתריהם כדי לטפל בעניינם הדחוף.

גרמה לבהלה הפתאומית ידיעה קטנה במעריב, כי מתקרב המועד האחרון להגשת תביעות לקופת הפנסיה של המורים היסודיים. כל המאחר — כספו אבוד. „ציבור המורים“, נאמר בידיעה, „דואג לכספו.“

בקופת הפנסיה היה, באותו זמן, סכום של 3.6 מיליון ל"י בקירוב. מחציתו של מה על-ידי הממשלה כמעבדי, מחציתו על-ידי המורים. בניכויים חודשיים ממסכורתם, כאשר נכללו בשנה שעברה המורים היסודיים במסגרת עובדי המדינה, הוחלט כי יצורפו גם למסגרת הגימלאות של יתר עובדי המדינה. התנאי: קופת הפנסיה תחזיר לממשלה את מחצית הסכום שנצטבר בידיה. את היתרה היתה צריכה לחלק בין המורים.

הסתדרות המורים הודיעה על פירוק הקופה, פנתה אל בעלי הזכויות להגיש את התביעותיהם. אולם המודעות היו כה צנועות, והמורים היו כה בלתי-רגילים לעמוד על זכויותיהם — אם בכלל ידעו מה הן זכויות אלה — שמספר התביעות שהוגשו למפקדי הקופה היה זעום. ואז, יומיים לפני המועד האחרון להגשת התביעות, הודיעה הידיעה במעריב.

מפה לאוזן עברה השמועה, כי מרכז המורים התכחן להשתמש בכספי הפנסיה שישארו בקופה למטרות משלו. כמו מימון בניית בית המורה החדש בתל-אביב.

„אל תאיים!“

התופעה שאיש לא האמין כי היא אפשרית, ארעה ב-31 בדצמבר שעבר. לאותו יום זומנה על-ידי מרכז המורים ישיבה שיגרתית של ועדי-המורים מבתי הספר השונים. מספר המשתתפים בכינוסים מעין זה הוא תמיד קטן, אולם הפעם היה בית-המורה בתל-אביב מלא מפה אל פה. המורים באו עוד לפני המועד, נדחפו בישיבה ובעמידה אל תוך האולם. כולם דיברו בהתרגשות. הנושא היחיד: קרן הפנסיה. פתח את הישיבה שלום לוי. ציבור המורים, הטיח המוכרי הכללי, איכזב אותו קשות. „המספיקה ידיעה שהתפרסמה בעתון כדי להצדיק ערעור סמכותו של מרכז מורים זה?“, התרעם, „נניח שידיעה זאת עוררה דאגה, או אי-אפשר להזעיק את מרכז המורים, או אי-אפשר לתכות ולשמוע מה קרה? צריך היה בצורה כזו להעמיד אותנו בעיני הציבור והממשלה?“

הצי שגוע נמשך האומו, כשהוא משוסע קריאות-ביניים נסערת. המתח עלה בהתדהה, עד שקשה היה להאמין כי אלה הם

תיאטרון

דור דור ודור-שווא

דור בא (תיאטרון זוטא) הוא מחזהו השני של יורם מטמור על במה מקצועית, והוא המחה בסרס להצגה כה טובה, עד כי יש להצטרף על כך שתושבי הערים הגדולות כמעט לא יזכו לראותה, מחמת התרכותה של הלהקה בהצגות במקומות יישוב קטנים.

צירו של המחזה הוא עניין שהמחזאים הישראליים הצעירים כבר הרבו להסתובב סביבו, מאז הוא הלך בשדות ועד קרא לי סימקה: עניין היחסים בין דור האבות ודור הבנים בישראל. המיוחד הוא רק, כי המחזה דור בא, דן בעניין זה בפחות שיגרה מחשבתית מאשר קודמיו, לפחות בחלקיו הראשונים.

גיבורו הוא עסקן מזדקן, שהבמאי זיג

קול ישראל

שתיקת מופת

שני טכנאים, קשר וקריין היו אחראים השבוע להפתעת העשור של קול ישראל. העברת חלקו הראשון של מצעד הפזמונים מהיכל התרבות היתה מלאכת מחשבת רדיו פונית.

בשדור נקי, כשהמיקרופונים הרגישים של קול ישראל קולטים כל הגה וכל נייע על הבמה, צעד מצעד הפזמונים הנוסטגי ביוז תר ששודר אירפנס בשדות-שדור ישראלי. כל האווירה היתה כשרה להעברה זו. הקהל הרגיש שמילא את האולם על גדותיו; עש"רות הזמרים, כולל רוב השמות המפוצצים של זמרת העשור; אפילו הדרשיה הקולני מדי לפי כתביד יומרני מאד של דן בך יישי ל"י ריי ית היירר למרות שחזור על עצמו, בדרך כלל, ולמרות שחידודי

נשר
הסיגריה השטוחה הטובה והמשביעה

280 פרוטה

שחקנים ינאי וטורקוב ב"דור בא" מדוע לא לעשות טובות?

מוגד טורקוב מעצב את דמותו בדקות מעוררות התפעלות של משחק נאטורליסטי, שכמותו אין רואים כמעט על במות יש-ראל. ברגע עלות המסך אורו העסקן, נחום בטר שמה, את חפציו לקראת שליחות לחוץ-לארץ, בדירתו העירונית המזוונחת שהוא מחזיק מזה שנים רבות, מאז השתבשו יחי סיו עם אשתו שבקיבוץ. אין הוא יודע, המסכן, כי משרד-החוץ החליט לסכל את שליחותו זאת, הודות לחתירה עקשנית של תבורת הפקידים הבכירים הצעירים, שבנו הצעיר (מאיר ינאי) הוא אחד מהם.

לא טוב, רק טובות. הבן — אחד הצעירים העולים, בעל לאשה אמריקאית, למכונת אמריקאית ולחיה ישראלית — בא לבקר את אביו, לא כלי מטרה: יש ברצונו לרמז לו, כי עליו לבטל את נסיו עתה, ובעצם לרדת בכלל מבמת הפעולה המדינית. רמז זה מחולל התנגשות, המהדהדה את עיקר המחזה. הבן מטיח בפני אביו כמה אמיתות בלתי-נעימות, המעמידות בסמך-שאלה גדול מאד את הילת החלוציות והתקרב-העצמי שהעסקן הקשיש נהג להת-עטף בה בטוב-לב.

האב אינו נשאר חייב, "אתם בחורים טובים", הוא זועק בפרצופו של בנו, המסמל קולקטיב ישראלי שלם, "אבל לא בני-אדם! אינכם יודעים לעשות טוב — אתם יודעים רק לעשות טובות!" הנצחון הביולוגי הוא כמובן לעציר — אפילו השר, ידיר וחתיק שאליו מצלצל האב בתקוה לישועה, כבר אינו יכול לעזור.

כאן, סמוך לסיום, מגיע הרגע החלש ביותר של המחזה. העסקן הזקן, המרגיש את עצמו מיותר, מתעודד לשמע סיפור-חיה של עוזרת-בית ספרית צעירה, שהופיעה באר-בראשית המחזה — את דמותה מעצבת באר-רח משכנע ביותר אסתר גרינברג — ומח-ליט כי עדיין איננו מיותר. התפקיד המצפה לו הוא תפקיד-החיים הישראלי הקלאסי לס-יים בו מחזה: הוא מחליט, כי יצא אל בין העולים החדשים ועלובי-החיים ויעודד את רוחם.

אף כי הצבת הבנים מול האבות מסתיימת, כאמור, במיאפסיים, הריהי מתחילה בכוח

ההומור נבלעו בשטף הצעקות ההדדיות של מגישי הדרשיה.

רק משגים טכניים קלים פגמו בשלמות התמונה, כהעמדת אקורדיוניסט מלחה בקר-בתייתר למיקרופון, דבר שמנע בעד שמיעה בהירה את הזמרים.

יצחק שמעוני, קריין שזקף לעצמו חלק ניכר מהצלחות השדורים החיים של קול ישראל, עשה את אשר כל קריין אחר בקול ישראל לא העז לעשותו מעולם — הוא שקט. שתיקתו זו, שהופרה רק לעתים רחוקות בצורך לתאר רדיופוגיות תיאורים ויזוי-אליים — היא שהפכה את המשרד למה שהיה: משרד שמסר בדייקנות, ללא כל תוספות או קישוטים רדיופונים את המת-רחש בהיכל.

תדרין

המשרדים המפורסמים מטה עשויים להיות מעניינים. שינויים אפשריים.

● **בידור מכימות הבידור** (קול ישראל, יום ג', 21.30) — רפורטאזיה משור-לבת מחמש בימות הבידור של ערב יום-העצמאות מתלאיבי, ובימות חיפה, ירוש-ליה, בית-דגן ולוד.

● **הידר לישראל** (קול ישראל, יום ג', 21.15) — העברה מהיכל התרבות של תוכנית הבידור הבינלאומית בהשתתפות רבי-עייית גיאק דיבאל ודני דוברטון, מצרפת, מלחין קלה, יפה ירקוני, אריה לביא ואיתמר כהן מישראל ותמשה אקורדיוניסטים משחי-דיה, שוויץ ויוגוסלביה.

● **קול אחד ואחד** (קול ישראל, יום ג', 21.30) — חלק רבעי ואחרון מחקירתם המיוחדות של פיטר פריי ויוסף טראגין על הטרט הישראלי, הפעם: הבידחות של המקי-צועי.

* ששודר 55 דקות לאחר שהוקלט על טרט בשדור ישיר לירושלים.

ברק משי לשערותיך

הופסקה קבלת כריכות

קבלת גלינות העולם הזה" לכריכה נפסקה לפני שבוע ואין כל אפשרות לקבל כרכים נוספים לכריכה.

קוראים שלא הספיקו לראשית השנה הבאה.

מרדכי טופל הי"ד

ונתוספה עוד שנה, עוד אחת, לשנים שחלפו מאז הלך מאתנו אותו נער תמיד ויפה תואר, אותו מרדכי טופל הי"ד. אבל אם שנים חולפות, הנה זכרו אינו חולף ואינו מש מלבות הוריו, אחיו, קרוביו וידידיו הרבים. בעלותו ארצה עם הוריו היה מרדכי בן 8. אביו רי דוד טופל, יהודי מסורתי ושומר מצוות הכי-ניסו לבית הספר תחכמוני ושם דבק בו, בצדה של מסורת יש-ראל הדתית, מסורת ישראל ה-צעירה: המחחרת. כשעובר אחר-כך מרדכי לבית ספר ביאליק הוא עושה כאן נפשות לארגון שלו. אבל לא עבר זמן רב והוא אחד הנועזים בהתקפה על בתי-המלאכה של הצבא הבריטי במגרשי התע-דוכה בתל-אביב ופעולות פיצוץ האווירונים בשדה כפר-סירקו. להוריו נודע כי הבולשת הברי-טית גלתה את זהותו והם מבריחים אותו לוניצואלה. מרדכי עובר לארה"ב, לומד גיאולוגיה וחולט על חפושני נפט בנגב ואולט כשמגיעים אליו ההורים הראשונים על המאורעות שקדמו להקמת המדינה, הוא ממחר הביתה, חוזר ומצטרף לכוח ההגנה. הוא מועבר לגרעין חיל-האוויר הישראלי. הוא פועל כמטילן.

ב'14 למאי, ליל הכרות המדינה, משתתף מרדכי בארוחה חגיגת. אותו לילה לא היה הנער בשדות ואולט עם תום הארוחה חוזר לשדה התעופה של תל-אביב. ביומה הראשון של המדינה, מפציצים המצרים את שדה התעופה ומרדכי טופל בן ה'21 נופל על משמרתו. הוא הובא לקבורת בתל-אביב. חיוכו הטוב שנה תמיד על פניו הצעירים, הלהט שבעיניו ונכונותו הנפשית להקרבה ולגבורה, לא ימושו מכל יודעיו. יהא זכרו ברוך.

שופניה ישראלית לשגריר

את נאומי בוועידת הנוער העובד והלומד פתח ראש הממשלה דוד בן-גוריון ב-משפט: "כשהייתי פועל בסגירה... אלפי הצירים בוועידה פרצו לשמע משפט זה, בצחוק קולני שנמשך דקות ארוכות ורק בתומו יכול היה ביגיי להמשיך בדב-ריו... בוועידה אחרת שנערכה בחיפה - וועידת הציונים הכלליים, מצא את עצמו הד"ר זאב פון וויזל במצב בלתי נוח. אחרי שתבע להגביל את גיל הבחירה לכנסת ל-21 שנים, עלה על הבמה אחד מצירי הוועידה הצעירים וטען: "אם בני 18 יכולים לשמור על המדינה הם מסוגלים גם להכריע בקביעת משטרה". כשירד הצעיר, ניגש אליו פון וויזל וניסה להסביר לו את נימוקיו. השיב לו הצעיר: "אינני רוצה לפגוע בך, אבל פתגם סיני עתיק אומר - חוסר בגרות הוא לקבוע את הברגות לפי הגיל". פון וויזל לא הוסיף להתחבט, קם ויצא את האולם... פגישה לבבית נערכה השבוע בין הנציג המסחרי הישראלי בניריווק נתן רביב לבין נשיא עצרת ארם ה"ד"ר שארל מאליק, נציג לבנון. בפתיחת יריד הסחר העולמי השלישי בניריווק, בר קר מאליק בביתן הישראלי, התקפל עלידי קוגסול ישראל, הכיר את רביב שהיה חל-מידו באוניברסיטה האמריקאית בבירות. הנציג הלבנוני לא היסס, השיק בהפגנה של רצון טוב כוסיית שמפניה ישראלית עם הנציגים הישראליים הרשמיים במקום... שגריר ישראל בארצות-הברית אבא אבן, שהגיע במסגרת סיור נאומי לדובר, גרם קורת-רוח כללית לכל אלה שבאו לקבל את פניו. בראותו את קבוצת האנשים עטורי הזקנים שבאו לקראתו, שאג השגריר: "מה זה, הבאתם אותי לקובה"?... דוגמא מא' לפת לאורתי המדינה, מה נכלל במסגרת תפקידו של מנהל משרד ראש-הממשלה. נתן השבוע תדי קולק כאשר שימש יושב-ראש למסע תעמולה של חברת היין הפרטית של יקבי ראשון-לציון לבחירת היין המתאים ביותר למכירה ביום העצ-מאות. לפני שהחל עם שאר חברי הוועדה הציבורית, בלגימת 15 מיני יין, סיר קולק עם המוזמנים ביקב, חיזה את דעתו: "זה לא יקב רומנטי. כאן לא מספיק מלוכ-לך"... כאשר אחרי לגימת מספר כוס-יות נעלם לפתע תדי קולק ממקום הטקס, חיזה איש ועדת העשור שלמה טנאי את דעתו: "הוא בטח שוכב באינו תע-לה"... תוקפני מיוחד באותו טקס היה דן בראובין שהחל לאחרונה בגידול זקן. כאשר הציעו לו להמליץ על מיץ ענבים כעל משקה מתאים ליום-העצמאות, טען: "מיץ ענבים? זה בשביל להתרחק". כאשר נבחר לבסוף יין אדום עתיק כיון המתאים לקהל הרחב הצהיר דן: "פתחנו להם את הבעיה עם האדום עתיק, הם לא ידעו ש-להפטר מזה"... אחרי שנבחר היין, ניהלו תדי קולק ודן בן-אמוץ משאומתן עם מי-הלי היקב על סוג היין שישלח לטועמים כתמורה עבור השתתפותם בטקס.

★ ★ ★

"דודו" עם ידיים בכיסים

מספר המקומות של היכל התרבות לא סי-פק את האלפים הרבים שרצו להיכנס לאו-

אופנת חיילות צה"ל בחורף ובקיץ - בציוריה של יעל דיין
למה לא כמו דייוויד?

לם, בשעת הופעת מצעד פומוני העשור ה-שבועי. אלפים רבים לא השיגו כרטיסים, נאלצו להאזין לחצי התכנית ממקלטיהם. אר-לם כמה זרזים מצאו דרך להיכנס לאלום. הציר שלמה צפריר רצה שידויותו עם המנחה שמעון ישראלי תצדיק את קיר-מה. לחץ על שמעון שיושיב אותו עם חברי מקהלת בית-הגלל שישבה מעל לבמה. שלמה היה קם באיחור של שניה בכל פעם שהי-מקהלה קמה לשיר, ניסה להתעלם ממבטו של המנצח מאיר הרניק, פתח את פיו מבלי להוציא הגה, כמובן... אולם כש-הסחכל צפריר סביבו, נוכח כי אינו הומר האיילים היחיד במקהלה. כשרה הראשונה ניצב אריק ("מחקה החיות") אמור עם אשתו חיה, הניעו את פיותיהם עם שאר חברי המקהלה. אחרי ההופעה ניגש הרניק לאריק ואמר לו: "נדמה לי שאני מכיר אותך מאיזה מקום". כן, השיב אריק, "שרתי במקהלה שלך". "מתין? ניסה הרניק להיר-כר. "הערב" הודיע לו אריק... עתונאי דבר שלמה שווארן, שהוא גם בעלה של השחקנית הזרירה חריפאי, מוכר כאדם המחייך תמיד למלוא כל שלושת גומותיו. אולם בחזרה הכללית למצעד הפומונים, בה נכחה גם קיסרית חבש אימגה מנן, לבש שלמה הבעה של כעס, ניגש בתום החזרה אל שמעון ישראל, גער בו בכל הרצינות על שהעז לשיר את דודו עם ידיים בכיסים במעמדה של הקיסרית. ישראלי ניסה להס-ביר לו ששך ישיר גם בהופעה. כאשר של-מה לא השתכנע, שלח אותו ישראלי בק-ללות... הזמרת יפה ירקוני גילתה לפני עלותה לבמה, כי בכל פעם שהיא שרה את באב אל-חואד, היא נתקפת בכאבי שן חזקים מרוב התרגשות. אם לשפוט לפי ש-רתה הנהדרת באותו ערב, יש להניח שהיא התפתלה מרוב כאבים... בסיום ערב מצ-עד פומוני העשור, אחרי הובת שגרך על-ידי סולימאן הגדול, צעק מי שהיה פוליט-

רוק הפלמ"ח, בני מהרשק: "חברה, להתראות כלוחמיים!". הצרה היא שהוא הת-כוון לכך... ערב צאתה מהארץ הביעה הסופרת יעל דיין את דעתה על גיוס בנות לצה"ל, בראיון שפורסם בעיתון ה-נח"ל. אמרה היא בין השאר: "אינני חושבת שהשרות בצבא פוגע באינו צורה שהיא ב-חיילת כאשה. אינני חושבת שצה"ל מפריע לחיילת בהתפתחותה האישית. לדעתי שתיים מהתכונות החשובות של האשה כאשה, הן היכולת לתת לאחרים וליכולת לקבל דעת אחרים... רצוי היה להקים ועדת חיילות צעירות להתאמת סוגי המזון החדשים". לא פורסמה באותו ראיון דעתה של יעל דיין כי יש להחליף גם את תלבושת החיילות ב-צה"ל. ליעל היו גם רעיונות כיצד צריכה תלבושת זו להראות בקיץ ובחורף, אותן ציירה בעצמה. אמרה היא: "למה צריכות החיילות להראות יותר גרוע מהחיילות?... הסופר היהודי-אמריקאי מאיר ("כי-פיה") לויין, שהשתקע בכפר-שמריה, סיים לאחרונה בישראל כתיבת רומן חדש בשם חווה, אשר יפורסם בארצות-הברית בקרוב. עבודה נוספת של לויין - השלמת תסריט על נושא הטלע האדום.

★ ★ ★

חיקוי מקורי

חגיגת נשואין תיערך בקרוב לאנשי בית-הבימה. שחקן הבימה מישה אשרוב עו-מד לשאת לאשה בשבועות הקרובים את ה-שחקנית הצעירה דליה פרידלנדר... מדיעות שהגיעו מניריווק מסתבר כי ה-הצלחה מאירה שם פנים לפנטומיאי יעקב ("ג'וקר") ארקון. ג'וקי הוזמן על-ידי ה-במאי איליה קאזאן להשתתף בשעורים אולפן השחקנים של לי שטראסברג, קיבל עבודה בהדרכת קבוצת תלמידים בפנטומי-מה... להצלחה בניכר זכה גם הצירי ה-ישראלי משה גת השהה במקסיקו. אחרי שגרך את תערוכתו בגלריה פרסית לפני שלושה חודשים, הוא הוזמן להציג מאה מעבודותיו שנעשו בישראל ובמקסיקו ב-ארמון האמנויות היפות במקסיקו-סיטי. ה-מבקר האמנותי החשוב ביותר של מקסיקו, חורחה קרפפו דה לה פרנה, כתב עליו: "משה גת הוא מקרה ברור ביותר של ה-ישראה כנה והבנה עמוקה של מהות ה-אמנות"... לרגל יציאתה של להקת בצל ירוק לסיכוב באירופה, הציג הפזמונאי חיים חפר ללהקה לתרגם את שמה ל-"קומפניון דה לה אוניון (אוניון באנגלית - בצל)... תצוגת האופנה ההמונית המטר-צולת שנערכה השבוע במלון דג, שימשה ל-נערות הוורד התל-אביביות הזומנות לתצו-נה פרטית משלהן. את היקום הראשון תפ-סה שוב נערת הוורד מלכה רוזנשטיין, שבאה לבושה בשמלה מודרנית, אותה הציגה תופרת האופנה לילי שליפר בתצוגה עצמה... הגבר היחיד בין מאות הנשים שנכחו באותה תצוגה היה העונאי ישעי יהו בראפורה, שלא הסתיר את התרג-שותו הרבה, מחא כף ראשון בכל פעם שעל המסלול עלתה הדוגמנית אידנה רבינא... בעל מועדון מינוס 209 בטבריה, ה-צלם מקסים פלומון, בנה במועדון בר-מקורי שאת הדלפק בו מהוה סירת דייוגם מיושנת. לא עבר זמן רב ודוקטור תל-אביבי בא למועדון של מקסים, העתיק את הדלפק המקורי לאחד הברים בתל-אביב.

דראמטי בתמונות בנויות היטב, בהן מקפיד שממור על קיום הכלל שקבע ציכוב למי-חברי-מחנות: אם במערכה הראשונה תלוי רובה על הקיר, הרי במערכה שלישית עליו לירות. בעייה טכנית אחת שמממור התגבר עליה באופן חלקי בלבד, היא בניין מחזה בן שלושה משתתפים בלבד. כמות הכניסות והיציאות משתנה רק לכמות ה-אמתלאות הנחוצות לכניסות ויציאות אלה. אך אין בליקויים אלה כדי לבטל את עצם ההעזה לטפל במציאות הישראלית, מב-לי להרכיב תחילה משקפים הצירשמיים על העיניים. העך, זו היא העושה את ההצגה החדשה של תיאטרון זוטא לערב מרתק.

מאחורי הקלעים

אין כמו יפו בלירות

מועדון יפיליה חדשים עומדים להסתער על חובביהביקוי בישראל, מכיון יפו. נוסף על מועדון הלילה שעומד לפתוח ביפו הצ'יר שגמה צפירה, מכין עתה גם שלמה ("סולימאן הגדול") כהן, הרוח החיה וה-שרה של להקת האש, תוכנית למועדון יפיליה יפואי בנוסח תימני... חיים מופלד, איש בצל ירוק, מתכוון, על כל צרה שא-תבוא, לעבור בקרוב בחינות-כניסה לתיאטר-רון הקאמרי - כך מספרים יודעי-דבר... רפאל קלצ'קין, שחקן הבימה שהוזמן להופיע בגאנה ובלבריה ביום העצמאות, בפני המושבות הישראליות שם, הביא במבוכה גדולה את הנהלת הבימה: לפי לוח העבודה של התיאטרון, היה קלצ'קין צריך להקדיש את הזמן הזה לחזרות האחרונות של הצגת העצים זקופים ימות, בה הוא ממלא את אחד התפקידים הראשיים. לבסוף הוסכם, שקלצ'קין ייצא לשדה-התצו-פה במכונת ישר מאלום החזרות ויחזור, כעבור ימים אחדים, ישר משדה-התעופה לחזרה הכללית, ערב הצגת הבכורה... הנהלת "הבימה", שהתפעלה מדרך עבודתו של הבמאי יוסף ש, עולה חדש המצא רק שבמנה חודשים בארץ, על הצגת העצים זקופים ימות, החליטה לסייע לקל-י שמו על-ידי כך שתשלח אותו מייד לאחר הצגת הבכורה לאולפן - על השבון התיאטר-רון. הבימה מקמה להעסיק אתריכך את הבמאי, שזכה בכמה פרסים על עבודתו בברית-המוצות בליטא בשנים האחרונות, באופן קבוע... ז'אק דיוואל, המנחה של התזמורת אשר תופיע במצעד הפומונים האירופי היוד לישראל בהיכל התרבות, כמוצאי יום-העצמאות, סיפר השבוע פרטים מעניינים על אופן הנגינה המיוחדת-בימי-השל תזמורת, שעה שהיא מפורזת בכל בירות אירופה, מפאריז ועד רומא (זה קורה לעתים קרובות, לדבריו): מנגני התזמורת נכנסים, כל אחד בעיר שהוא נמצא בה, לאולפני-שידור המצויינים במקלטי טלביד-יה, ומנגנים איש איש ממקום, כשהם עוק-בים אחר הוראות המנחה על-גבי המכ-יוחאל עצמו ניצב ליד שלחן פיקוח, דואג למיזוג שההמשקל של כל קולות התזמורת מכל קצות אירופה, ומשדר נגינה זאת בשני דור, את מבלי להקליטה קודם על סרט-הקלטה... יעקב מלכין, איש רביעיית המבקרים בקול-ישראל, סובל מזכרון קצר - כך טוענים בחבימה, לאחר שמלכין ביקר קשות את עצם בחירתו של המחזה הבט-אזורה בועם להצגה. אנשי הבימה טוענים, כי מלכין היה בין הממליצים הנלהבים על הגנת מחזה זה, עוד בשעה שהיה חבר בוועדת הרפרטואר של הבימה.

תדרוך

- הצגות
- דור בא (זוטא) - ראה לעיל.
- הבט אחרה בועם (הבימה) - מישה אשרוב וועם במשך ששתיים וחצי, העשויות להשיבע את סקרנותו של כל מי שמתעניין בתל-זרחם של הצעירים הווע-מים הבריטים, המוגש בכימוי מעולה של הייקיי-וס.
- חשמלית ושמה תשוקה (אהל) - השחקנים, ובתוכם נתן כונו וטובה פר-דו בתפקידים ראשיים, עושים יותר מן המקסימום כדי להפיק הצגה העולה קצת על המינימום.
- בידור
- אזרימפיה תוכנית ד' (אהל שם) - השישייה השחויצית של היינו אוסטרו-ואלד מושיצה, החמישית הכושית דלתה ריתם בויס כוללת באס טוב.
- בבל קצר (מועדון התיאטרון) - סאטירה פוליטית חריפה, ראשונה בהעותה בישראל.
- אף מזה למורגנשטיין (בצל-ירוק) - כשרונו של הבמאי שמואל בוגים, והחן הטבעי של חברי הלהקה, מסתירים כמעט את עובדת היעדרו של מחזה.

פסוקי השבוע

- דויד בן-גוריון: "יגאל אלון הוא בחור יקר ואני אוהב אותו, אולם כיצד יוכל בעתיד להסתכל בפני כשהוא מאשים רוב מנין ובנין פועלי ישראל ב'יוהפיס'?"
- ראש עיריית תל-אביב חיים לבנון, בכנס ועידת הציונים הכלליים בחיפה: "בתל-אביב דואגים שתהיה לפועלים עבודה על האדמה ולא ברכבת מתחת לאדמה."
- עיתונאי הספורט נהמיה בראברהם, אחרי שהתאכזב משלושת משחקיה בקבוצת הכדורגל הצרפתית דייס: "כל מה שנשאר מגדולת צרפת זאת פיגאל."
- מוזכר מפא"י גיורא יוספטל, באסיפה פנימית בקיבוץ איחוד הקיבוצים והקבוצות: "כרגע יש שני אויבים למפא"י - אדישות הציבור והעולם הזה."
- בטי דובינר, אשתו של סם דובינר בעל קרנד ועסקנית אילנושילפוליו: "מה הפלא שאני עוסקת במשותקים?! גם המפעל של בעלי הוא קצת משותק."
- המבקר בועז עברון: "חסרים אנשים בלתי מעשיים, הרואים ומבינים את המציאות ורוצים לבטאה, ולא רק יושבים עליה באחוריים רחבים."
- הסופר אלכסנדר סנד: "אנו זועמים נגד הצעירים הזועמים, נגד האפטיה האינטלקטואלית השולטת עתה בספרות העולמית ונגד היאוש."
- אלמוני, בספר ציטוטים שהופיע בפאריז: "אשה מסוגלת ליצור שלושה דברים מלא כלום - סלט, כובע ושערוריה."

מכתביוס ארותי

משהו מוזר מתחיל להתרחש במדור זה: מתחילים להגיע המון מכתבים של בחורים, לרוב, המחפשים בנות/להייה לטוילים באי רופה, בחלק ניכר של המקרים הם מתנדבים אפילו לשלם את הוצאות הנסיעה. קחו למשל, את (1128/1), הנושא תואר דוקטור:

...הנני בוגר אחת האוניברסיטאות של ארצות-הבריה, ולכאן באתי לתקופת השתלמות של כשנתיים ימים. כיום הנני עו"ב בתור כירורג באחד מבתיהחולים בארץ. גילי נע בסביבות 26. הנני מצוי כשנה בארץ, בה הספקתי כבר להתאהב וללמוד את השפה על בוריה.

בצעד כמה חודשים, בפגרת הקייץ, רצו"ני לבקר קצת בבית, ולצרף אלי, לטוילי, בחורה ישראלית. בכדי לחסוך ממך הערה אצמך שמוכן אפילו אותי. (תודה, אבל אני לא רוצה להיות אפילו. אני רוצה להיות רק). ההוצאות יהיו על חשבון משפחתי. על המעוניינות יהיה לשלוח. עוד במכתב תבן הראשון את יודעת-כבר-מה — תמונה. אך אם היא ביישנית באופן יוצא מגדר הרגיל, אסתפק גם במכתב בלי תמונה, ולא לה אשר כן תשלחנה, מבטיח לשלוח את תמונתי.

ספרי לי את התוצאות. אני סקרנית.

★ ★ ★

שאר ירקות

(1128/2) משתגע, כנראה, אחרי עצמו. איצטלת העונה שהוא מנסה להתכנסת בה, היא שקופה מאד. דבר זה לא ימנע ממנו לקבל מכתבים רבים. תמצאנה המון נערות שירצו להוכיח לו, שהן דווקא כן יודעות מה זה הנספ על דיוגנס.

רוצות לשמוע אותו? — מכתב זה נכתב אליך על-ידי בחור המתעב בלשים, אך קוראם בכמויות עצומות. שונא את העולם הזה כפי ששונאים אנשים את הראי המעלה לפניהם את מראם הנשחת, ולמרות זאת בולע אותה.

אני בטוח שרוב המכתבים המופיעים במדורך הינם מפוברקים על יורך, ובהנאה סאדיסטית את קוראת את מכתבי התשובה, ואף על פי כן אני נזקק לעזרתך. (הייתי באמת רוצה לשכנע אותך שיש לי חומר קריאה הרבה יותר מעניין מאשר תשובות למכתבים, ואם מכתבך אינו שונה מכל האחרים, הרי שגם הוא מפוברק. אני יכולה להפסיק באמצע, אתה יודע. להפסיק זהו או שבושק ואל תהיה חכם כל כך).

אם מעדיפה את פראוזה, אומר שאת בידי פנסו המאיר של דיוגנס בחיפושיו אחר אדם, ואם שונאת את פראוזה, אומר בפשטות: רותי, קשריני עם אדם המוכן להתכתב על אלף ואחד דברים.

מי אני? בעצם בחור רגיל ומעורה בחיי הארץ והנוער. בחור בנובה בינוני וממושקף, קף, הנושא על גופו את מדי חיל האוויר. אין לי עדים שיופיעו ויעידו שאני פיקה, נחמד, בעל חוש-הומור ואשר ירקות, אך לא הייתי אומר שאני טובל מחוסר כרוני במצרכים אלה.

מעוניין אני להתכתב עם נערה בגיל המתאים. לא אתנגד שתהיה יפה, אך חייבת היא לשאת בקודקודה כמות מתקבלת-על-הדעת של חומר אפור. נערה שעיקר עיסוקה בענייני תפירה, כוכבי קולנוע וכדומה, מר"טב שתפנה לאחור.

היות ובנות רבות עוסקות במקצוע הפופולארי הנקרא פסיכולוגיה, לא אתנגד שהמכתב תסביר לי באופן מדעי, מדוע אני מכתב דקא נערות יפות. אך מעדיף לפעמים אחת שאינה דקא יפה אבל פק"חית ובעלת-שיחה מעניינת.

★ ★ ★

כך עושות כוון

באמת אין כל סיבה מדוע לא תכתבו אל (1128/3). הן אינן שונות מכל שגשג נערות אחרות הכותבות הנה. נשמעות קצת בנאליות, אך מי מחפש אינטלקט, באמת? בשביל מה זה טוב, בעצם? ובכן, הן שלוש חברות נורא טובות שגמרו את הלבש והן רוצות להתכתב עם (הא!) שלושה בחורים בני 25-30 על כל מיני דברים, לא חשוב מה, באמת. כל מיני

להתכתב אתה על כל דבר אפשרי. גם בלתי אפשרי, נו, יש מאן-דהוא?

★ ★ ★

הגשמה מצומצמת

אי-אפשר שלא לחייך, כאשר את קוראה במכתבו של צעיר ערבי את המלה "חתי" כה" (1128/6). ובכן:

"רציתי זמן לכתוב אליך, אבל משום מה דחיתי את זה מדי פעם בפעם. אני אמנם מוציא קצת את הרעיון לפועל, אבל אני חושש שלא יצא מזה כלום.

ובכן, הנה הפעם צעיר ערבי המתיימר להיכנס בשנה הבאה לאוניברסיטה והימנות על סגל תלמידיה. הייתי רוצה להכיר ולהתיידיד עם צעירה בעלת הופעה נאה ומחשבה צלולה.

"עשיתי זאת דרך מדורך, משום שידעתי שהנכם שואמים להבנה ולידידות בין שני עמינו, וכי מה שאני עושה, יהיה הגשמת הרעיון בממדים מצומצמים.

ובכן, אני רוצה להתכתב עם כזאת שתהיה פשוטה כמוני, שתאהב קריאת ספ"רים, הצגות, סרטים ומסיבות בחורף וטיר"לים ושחיה וקומזיצים בקייץ. הייתי מע"דיך חתיכה בת 19-17, שתהיה נחמדה ומל"אתחיים. רצוי מאד שהיא תהיה מחיפה או הסביבה. ולבסוף, כמוני, גם תמונה."

★ ★ ★

הרציני שבחיים

תצחקו, אבל כמעט מוכרחים להסיק את המסקנה הפילוסופית שפני הדור כפני ה"מדור. ראו, בפעם המיליון, כיצד כותבות תלמידות שביעית (1128/7):

"אנחנו שתי בנות בנות 17 תלמידות תיכון מעוניינות להתכתב עם שני בנים בני 20-28 מת"א ר"ג או הסביבה שיהיו חברמנים עם מרץ וכלי רכב שיהיו כאלה שלא ייתביישו לשלוח את תמונותיהם גב"הם 1,80 ומעלה.

"תחביבינו קולנוע ריקודים ספורט וטיר"לים בקיצור אנחנו אוהבות לכייף אם כי לא מתעלמות מהרציני שבחיים."

טפשעשרה והזמניק

איפה הייתי? חיפשתי אותך עם מי הייתי? אני עם רפי רציני נורא ללכת כי זה נורא עניין אותי ואי-אפשר היה להשיג כרטיסים. תיארתי לי בערך מה שזה יהיה או התל"בשתי נורא פשוט רק חצאית רחבה ועומדת וחולצה ועקב בייבי ובלי ליפסטיק. נו או מה דעתך? זה היה דקא די מעניין את יודעת אבל אני באמת לא יודעת מה רפי הזה התמוגג כל כך ובכלל כולם. עמדו ושרו כל מיני שירים ששומעים ברדיו בש"בת בצהרים וכל ההבדל היה שגם ראינו אותם. הציונאטרון זה דקא די מעניין את יודעת אבל לא כל כך נורא ישבתי נורא קרוב וראיתי שרבה-לה זותי שעכ"שיו דיילת בלונדינית, היתה עם לאק אדום על הצפרוניים אבל ייתכן שזה באמת לא כל כך חשוב רק הרוח. ויפה ירקוני שרה עם המון רגש תנידי, באב אל וואד זה משהו בערבית, לא?

נורא מצא חן בעיני לראות איך ששמעון ישראלי ואורי זוהר משתוללים על הבמה הוא נורא נחמד. אורי טפשה! כזה שחיצר את יודעת אני מתה להכיר אותו אבל אני קצת מתביישת. אבל הוא דקא לא התבייש בכלל לכתוב על הגב שלו יחי אורי זוהר! ולהקת הנח"ל חבובה נורא יש שם אחת נחמדה נורא כזוהי עם שערות צבועות בלבונד לא ידעתי שזה מותר בחי"ל. את חושבת לא כדאי להצטרף ללהקה כשאתגייס? כי אחר כך אפשר לעבור לתיאטרון תראי את בצל חנוך. נורא חבובים עוד לא ראיתי אותם אני באמת מוכרחה לראות אותם פעם אבל אף פעם לא יוצא. ואריק לביא שר יופי אבל למה הוא נורא תמיד כועס כזה? ויונה עטרי שרה בדיוק כמו שושנה דמארי בחיי, אפילו כשהיא שרה את ריקה וראי. אבל היא נורא נחמדה. גם ריקה דקא לא היה לי כל כך חבל על הערב, כי נורא הנחתי מישראל יצחק צדוק סביר הם שרו ככה נורא נחמד ככה עם תנועות והכל, ובאמת רק הם קיבלו פרחים חבל נורא שצדוק סביר לא שר את דיאנה.

אל תאמרו להן שאמרתי לכם: הן נתניי תיות.

★ ★ ★

מה כל הדיבורים ברדיו בעתונות וב"כסית, שהתיאטרון העברי בסכנה? אם היו כולם כל כך אישיים לנבשה ומרוצג בתיאטר"רון, האם היתה אותה נערות אוסרת לחב"רה שלה: "אני זועמת עליך?"

★ ★ ★

הבילוי שלו

הרי לכן חיל צעיר (1128/4), שהגיע למסקנה העצובה, שבעצם אין לו עם מי לבלות את חופשות-השבת שלו בחיפה. רו"צה לשחק? בסדר, כל מה שהוא מבקש הוא שתהיה אחת כזו שאין צורך להתבייש להר"סיע אתה. אינני בטוחה שיאמין לך. הוא רוצה תמונה. אחת מצורות-הבילוי האהור"גות עליו, היא להפעיל את מצלמתו. או דא"בית לדעת איזה צד של הפרופיל שלך הוא טוב יותר.

★ ★ ★

בדתי-אפשרי

(1128/5), שאני חושדת בה שהיא צעיר"רה מאד — היא לא ציינה את גילה — למדה מלה חדשה ומפעילה אותה כל הזמן עלי: מאן-דהוא. או היא רוצה להתכתב עם מאן-דהוא ושהמאן-דהוא יהיה גבוה ולא מפלצת ובן-אדם. ושיכתוב לה קצת פרטים עליו וישלח תמונה, כי זה לא נעים לכתוב אל מאן-דהוא כזה שלא יודעים איך הוא נראה. והיא מבטיחה למאן-דהוא שהוא יכול

נערת השבוע

אם אתם דווקא מעוניינים לדעת מי הנע"רה שהבוקר לא יכול היה להתאפק מלנשק אותה, הנה לכם. זאת היא רזולניה נפוס" (23) הגרה בכרמל הצרפתי, בחיפה. היא נראית בדיוק כמו וילהלמינה מהשיר של דני קיי, אלא שהיא ילדית הולנד. לא דניה. הבוקר הוא רק אחד מהמחזרים שלה. יש לה עוד שלושה. שני כלבירועים גרמניים וכלב ספניר צעיר (9 חדשים) שקוראים לו וולף, לו היא נוטה חסד יותר מכולם. "מפני שהוא הכי קשור אלי ולא נותן לאף אחד לגשת."

זה בעצם לא בדיוק כך. וולף הקטן נותן לגשת למישהו אחד — ליעקב, בעלה של רזולניה, העובד כנהג בחברת שיכון. אבל זה רק בארבעת החודשים האחרונים. מאז נשא יעקב את רזולניה רשמית. מה היתה הודוניה?

כנב, כמוכן.

הווי

פני הדור כפני הכנב

ירושלים, מיהר אורח למטרה לשח"ר בערבות את בנו בן ה-13, שנעצר באשמת גניבת כנב, שמע כי בנו טען שה"כנב ניתן לו במתנה על-ידי אביו, השאיר את בנו בכנב כעונש על ששיקר.

★ ★ ★

מה שביטוח — לא כמות

חיפה, שלם ישיש בן 83 סכום של 96 ל"י לצעיר, שהגיע עצמו כמזכיר המוסד לביטוח לאומי, תמורת הזכות לקב"ל פנסיה לכל חייו, גילה למחרת כי הצעיר היה נוכל.

★ ★ ★

יום העצמות

ירושלים, הודיע קריין שירות השי"דור, בטעות, על פתיחת חגיגות השואה.

★ ★ ★

גיום מילואים

וויקורס, ארצות-הברית, אחרי שכלבי המשמר של בית-הסוהר המקומי נמלטו בתעלה שחפרו מתחת לגדר, גויסו אסירי בית-הסוהר כדי לרדוף אחרי הכלבים ולהח"זירם.

★ ★ ★

חזוי רע

ירושלים, נדרש בית-המשפט העליון לפסול את כהונתו של אחד מחברי מועצת עיריית באר-שבע, שנעדר משיבות המועצה, קיבל את טענת הנציג כי הוא חש בראשו, קבע כי גם כאבראש מחלה.

★ ★ ★

כל העם — צבא

נוהיאור, עמק בית-שאן, גוב עמיחי זהבי (18) טסן ושתי מחסניות ממחסן הקיבוץ, נעצר על-ידי המשטרה. סיפר: "רצ"י תי לנסוע לבקר את הורי ולהראות להם שגם אני יודע להשתמש בנשק."

★ ★ ★

המכה הרביעית

צפת, התלונן דויד נהון, מקיבוץ אמ"י רים, כי שלושה רועים בדואים היכוהו, הוזמן להעיד במשפט נגד הרועים, הופיע בבית-המשפט באיתור של יום, נקסס ב"30 ל"י.

★ ★ ★

מן האדם אל הקוף

ירושלים, לא הצליחה המשטרה למ"צוא את עקבותיהם של אלמונים, שירו בקוף של גן-החיות התני"כי, הרגוהו בשתי יריות.

★ ★ ★

טעות לעולם אינה חוזרת

רמלה, שיחררו שלטונות בית-הכלא את האסיר הנחון יוסף בן-דויד לוי, גילו כעבור ימים מספר כי החנינה היתה מיועדת לדויד בן-שלום לוי, שיחררו גם אותו.

★ ★ ★

לא ינום ודא יישן

אינדיאנאפוליס, ארצות-הברית, רכש דונאלד ויליאמס כנב-שמירה לביתו, נלכד במלכודת-אש שאחזה בבית, נשרף אחרי שכלב-השמירה מנע את כל נסיונו"תיהם של עוברי-אורח להתקרב לבית ול"הציל את בעליו.

★ ★ ★

צדע המחלוקת

תל-אביב, החרימו פקחי מחלקת התברואה סטייקים מהאיטליז היגיינה, העבירו אותם למכונתם, נכנסו בוויכוח עם אחד משותפי החנות, גילו כי אותה שעה גנב שותף שני את הסטייקים המופקעים מהסגדר, מיהרו לרדוף אחריו, לקחו אותו עם הסטייקים למעצר.

ד.ו.ב.ק.

הנדרלת ביותר בישראל

תשבץ העולם הזה 1128

		7	6	5		4	3	2	1	
12				11	10			9		8
	16				15					14
		20		19		18				17
	25		24	23			22			21
			29	28				27	26	
				33	32	31				30
39	38			37	36			35		34
		43				42	41			40
	48		47			46		45		44
			52	51		50			49	
				54						53

- מאוזן: 1. זר; 5. ספור יציאת מצרים; 9. דרגת מונטגומרי; 13. מפקד כיתה; 15. נפלו בדרך לגוש-עציון; 16. רעל; 17. דומן; 18. זימרה; 20. סופ-חה לת"א; 21. קול הפרה; 22. נס; 23. אדמת הנגב; 25. מטבע יפני; 26. מקום יצור היין; 28. אקס-פרס; 30. יתד; 33. אחד מפירו-שי התורה; 34. מילת ברירה; 35. הרצוג; 36. מדוע; 38. חצי חרון; 40. עתון יומי; 41. יים; 18. בשער המחנה; 19. זעזוע; 22. הוצאת-ספרים; 24. המדבר באפריקה; 27. בחורף; 29. ההיפך מאין; 31. מת-נה; 32. הר; 34. חוק; 37. מילת שא-לה; 39. לא תדיר; 42. הדור; 45. אחרי המחרשה; 47. חברת ספנות; 49. אר-בעים; 50. אות אנגלית; 51. הפרק האחרון בשמואל א'; 52. כן.
43. בנק הסדרות המורים; 44. ט"ו; 46. נהר באיטליה; 48. בכפל; 49. מס; 53. המוני; 54. הווה.
- מאונך: 1. טפח היד; 3. מדון; 4. מנעול; 5. החרמון; 6. מטר; 7. דל; 8. אבי משה; 10. אהובת שמשון; 11. חיש; 12. עץ פרי; 14. גומיל רעה תחת טובה; 16. ה"כ מפלגת הציונים-כלל-

הבחירות כבר נגארו

אמנם ב-17 למאי עדיין יבחרו להסדרות אבל עקרות הבית כבר בחרו

ב"קויק" כמלכת אבקות הכביסה הטובה ביותר והמכבסת בעצמה עבורך.

המשיכי ובחרי ב"רצף" האבקה החדשה של "קויק" לנקוי רצפות.

העזרי במוצרי "קויק" הטובים בחומרי הנקיון.

מסינה כאביזנית ונסיכה ב"פורטוגלה" במקום חלום בלתי-חזקי — ירושה בבריכה

קולנוע

סרטים

נסיר בלתי חוקי

פורטוגלה (ארמון-דוד, תל-אביב, אר-טליה) היא חברתן של גילסומינה מלה סטראזה ושל קביריה מלינות קביריה. כמר-תן היא יצירתו של ילד הפלא של הקולנוע האיטלקי פדריקו פליני, וכמותן מעוצבת דמותה הטראגית העלובה והמעוררת רחמים. על ידי אשתו — ג'ולייטה מסינה. אלא שבגידוד להן לא ביים פליני את פורטוגלה. ובביומי של אדוארדו דה-פיליפו, איבדה פורטוגלה את כל הפיוס המרטיט שבדמויות חברותיה, ובמקום להחט סמל לסבל אנושי ספוגי-אופטימיזם, היא נערה מסכנה בלבד. פורטוגלה — בת המול, היא נאודה, פילגשו ושפחתו של פפינו (אלברטו סורא-די) הסוחר בגרוטאות וחפצים גנובים. תמור-רת הזכות לשרת את הנבל ולישון במיטתו, היא מבצעת עבורו את כל עבודות הבית, עוזרת לו בסחר-הגרוטאות בשוק הפישי-שיב, מוציאה את הרשיון לרוכלות על שמה, יושבת עבורו בבית-הסוהר.

כשהיא יוצאת מבית-הסוהר, מגלה נאודה כי פפינו הנבל, שאת דמותו מבצע סוראדי בצורה גרוטסקית מוגזמת ובלתי-יצימה, הכניס למיטתו אשה אחרת. נאודה בורחת אל הרחוב — פוגשת שם במטורף, השוחה בכריכה בחצות לילה (פול דוגלאס), המגלה לה חיבה. לו היא מגלה את החלום המע-סיק אותה והמציאת את תקותיהם בי-קרבה: פעם, יגיש אליה נסיר ברחוב ולחש לה "ילדתי המסכנה". מאז היא משוכנעת כי היא בתו הבלתי-חוקית של הנסיר, מקוה ליום בו יכיר בה כבתו-היפכה לנסיכה.

לידה בכית הקברות. הפרופסור המטורף נעלם, ופורטוגלה-נאודה חוזרת לפי-פיו הנבל, מצליחה לסלק את יריבתה אחרי שהיא משאירה אותה בלילה בבית-הקברות. רק בחלקו השני של הסרט, אחרי שפפינו עומד למכרה לחבורת נוכלים כדי שתבצע עבורם פריצה, מגלה נאודה שוב את ה-פרופסור המטורף שלה, בורחת עמו.

אלא שכעבור זמן קצר מגלה נאודה כי הטוב לא נועד עבורה. "השני היה מנחל", היא אומרת, "אבל הבנתי אותו". זמן קצר אחרי שהיא חוזרת שוב אל פפינו, היא מגלה כי הפרופסור המטורף שלה מת. הש-איר לה ירושה, הפגיש אותה באמצעותה עם הנסיר אותו חשבה למולידה. בפגישה הת-פקעו חלומותיה כמו בועת סבון. הנסיר, כך התברר, היה בשנה בה גולדה ובשנה שלפניה בהודו. אולם למרות המהלומה, לא מאבדת נאודה את האופטימיות המצינית גם את דמויות חבריה. בתיאטרון חובבים היא מוצאת את התחליף לחלום הנסיכה — כשי-היא מוכתרת לנסיכה על הבמה.

ג'ולייטה מסינה במשחקה האנושי הנפלא אך המוכר, אינה מצליחה לחפות על מג-רעות הבימוי החיוור ומשחקם התיאטרלי והבלתי שקול של שאר השחקנים. פורטוגלה אינו סרט טוב — אולם הוא סרט מעניין.

הפתעה לחג

אינטרמצו כנאפולי (מנדורה, תל-אביב; איטליה) הוא סרט היכול לשמש כאי-

צעיגקמה מצוין. אפשר להמליץ עליו בפני השכנים המרעשים עד שעת חצות, או בפני החותנת. חוץ מזה הוא יכול גם לשכנע אנשים הרוצים-לאבד-את-עצמם לדעת להשאר בחיים. אחרי שיראו אותו הם יש-הכנעו שיש דברים יותר גרועים מהחיים. והו סיפור על נפח המציא תוך כדי הלמות פטישים מחרישה מנגינות ניאפוליט-ניות עדינות, הופך למלחין שאינו מסוגל לרשום את מנגינותיו בתווים, וזכה בכסף, אהבה וכבוד ואף על פי כן מת באופן טראגי בנורעותיה של אהובתו כתוצאה ממ-חלה ממארת.

כל הדמויות המופיעות בסרט לקוחות כאילו מגלויות שנה טובה, בהן גראים זור-גות מתחשקים. הסקסט נשמע כקטע מפור-אימה טראגית של יל"ג והמנגינות הניאפור-ליטניות המעטות מזכירות לעיתים קרובות קריעת סדין. וכל זה מוגש על ידי המפיץ-צים כ"הפתעה מיוחדת לחגי-העצמאות". קולנוע סרטים שינה בין הערביים

שינה בין הערביים

המדומי האלים (המרכז, תל-אביב) ארצות-הברית) הם זמן טוב לשינה גם עבור בני תמותה פשוטים. אלי התרומה והשע-מום הם הפעם סיד צ'אריס ובפעם נוספת רוק הדסון. הגברת סיד החזרת כסיד, מופי-עה בצורת נערה אומללה שהגורל האכזרי דחפה אל הגנוה, הנמלסת מזרועות החוק אחרי שהיתה מעורבת ברצח, ישר אל זרועותיו של רוק הדסון, המשחק את משחקו האוילי הרגיל — הפעם בתלבושת של רב חובל של ספינת מפרש עתיקה ומתפוררת. מן הרגע הראשון בו רואה סיד את רוק היא מתאהבת בו. אולם הוא עסוק כל כך ביסורי המצפון שלו על שפעם היה אחראי לטביעתם של מספר נפשות ובהתלבטות לשחות או לתדול, עד שאת הנשיקה הרא-שונה הוא מטביע על שפתיה קרוב לסימום של הסרט. בהפקה שבין שני מאורעות מרתקים אלה, גראים נוסעי האניה כשהם עוסקים בהטפות דתיות ומלחי האניה כשי-הם עוסקים בהכנות למרד.

הסרט מצטיין בחוסר כל עלילה, והשח-קנים מצטיינים בכך שאינם מנסים אפילו לחפש אותה בדילוגים התפלים שבפיהם.

תדרין

- אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי הארץ אשר העולם הזה ממליץ לראותם:
- קול הזעם** (תל-אביב; תל-אביב) — יול ברינר מנסה לרפא את משפחתו שיצאה מדעתה באי-הסתגלותה למציאות. גיאון חד-זרס.
- הייתי כפיהו שר מונטי** (יוו, תל-אביב) — כיצד הסתירו הבריטים באמרי-צעות שחקי-כמה שדמה לגנרל מונטגומרי את ההכנות לפלישה לאירופה.
- השחקן השחור** (אופיר, תל-אביב) — אנטוני קמין וסופיה לורן, מרענ-נים במשחק משובה מלודרמה בינונית.
- החוק** (הוד, תל-אביב) — משחק השולטים והנשלטים בביום מצוין של ז'ול-דאסין.
- זה הרוד שלי** (אורלי, חיפה) — ז'אק טאטי בסאטירה על החיים המודרניים.
- יעקובובסקי והקולנוע** (רון, ירו-שלים) — דני קיי מעלץ לבנות יהודיים בהתחממותיו עם קולנוע פולני אנטישמי.

בעריכת לילי גלילי?

מוזמנים משתתפים. אחד הקוראים מבין המשתתפים בשליחת חומר לעמוד זה יזכה מדי שבוע בשבוע בפרס של עשר לירות ישראליות. הזוכה בפרס השבוע הוא נחום אביעד, תל-אביב.

מנהל בית-הספר שלנו כל-כך אוהב את שייקספיר, שכל אחד נאלץ ללמוד על-פיה מחזה אחד, ושמו נקרא כשם המחזה שלמד. יום אחד ביקר אצלנו מספק והחל להתחכך עם המנהל על קטע מהאמלט. לבסוף שאל המפקח: "יש לך כאן ספר של שייקספיר?" המנהל שלח מיד לקרוא ל"האמלט", כלומר, לתלמיד שהכיר כל מלה של היצירה. המפקח הופתע מאד, כאשר שב השמש והודיע: "האמלט איננו. הוא קיבל דלקת-ריאות לפני יומיים."

להיות או לא להיות

מנהל בית-הספר שלנו כל-כך אוהב את שייקספיר, שכל אחד נאלץ ללמוד על-פיה מחזה אחד, ושמו נקרא כשם המחזה שלמד. יום אחד ביקר אצלנו מספק והחל להתחכך עם המנהל על קטע מהאמלט. לבסוף שאל המפקח: "יש לך כאן ספר של שייקספיר?" המנהל שלח מיד לקרוא ל"האמלט", כלומר, לתלמיד שהכיר כל מלה של היצירה. המפקח הופתע מאד, כאשר שב השמש והודיע: "האמלט איננו. הוא קיבל דלקת-ריאות לפני יומיים."

קצת גבוה בשבילה." בנצי נתן לי שאנס אחרון. "איך אוכלים הטייסים בספינות-החלל, כשהם מרכיבים את כובעי הזכוכית העגולים?" תיארתי לי שהם בודאי מסירים ל-רגע את הכובעים העגולים. "ההו" שוב לעג בנצי, בטון של גועל-נפש עמוק. "הראשים שלהם היו נמחצים מלחץ האטמוספירה." כאן התערבה אשתי. "אולי יש לך משהו אחר לעשות, יקירי?" היא אשה גדולה, ביהוד בעתות צרה. גיליתי פת-אום ששני נורא עסוק והסתלקתי - לכתוב מכתב לאותו מומחה נכבד. אם הוא רוצה לבצר את מעמדו המכובד בעיני, שיואיל קודם לענות לי על שתי שאלות משלי: (1) האם יש לך ילדים משלך? (2) איך בכל זאת אוכלים אנשי החלל?

כתור אב לילדים, צרתי העיקרית - מלבד הטיפול בילדים - היא המומחים לטיפול בילדים. אל תבינו אותי לא-נכון. אני סומך במאה אחוזים על מומי חים, והייתי הולך אחריהם כאש ובמים. אבל הצרה היא שהמומחים הורסים את שיווי-משקלי הגפשי. אולי מפני ש-העצות שהם נותנים לי הן כל כך פשוטות, שאני חושב את עצמי למטומטם על שלא העליתי אותן מקודם. הנה, למשל, מאמר של מומחה, שקראתי לפני כמה ימים. המומחה אמר, שהדרך הקלה מפי ילדי, "לבצר את מעמדו המכובד במשפחה" היא "לעודד הצגת שאלות מפי ילדי, ולהשיב עליהן בטרטורט." שוב אמרתי לעצמי שאני טיפש, על שלא חשבתי על כך לבדי, וכינסתי את כל המשפחה בחדר הארוחים. השתעלתי בי חשיבוה, ובטבעיות שאלתי: "יש שאלות?"

"קרה משהו לאבא?" שאלה בתי, בי-העיסה מבט תמיה לאמה. היתה זו שא-לה שלא התאימה כלל למסגרת הצפויה, ולכן התעלמתי ממנה. "או טוב, קפץ בנצי בן השבע, אני רוצה לדעת משהו: מי רץ יותר מהר, ה-סוס של גארי קופר, או הגיפ של יצחק?" זה היה קל. "גיפ יכול תמיד לנסוע יותר מהר מכל סוס, עניתי, ולמען הגברת הרושם הוספתי: "לגיפ יש מנוע ולסוס אין." "הה, גם כן יודע משהו!" לעג בנצי, "הסוס של גארי קופר השיג כמו כלום את הגיפ של השודדים. לך תראה את זה בקולנוע אונגי אם אתה רוצה." "מנוע, שמנוע," מילמלה אשתי. "מה גובהו של רוק האדסון?" שאלה גינה (היא בת 11). לא הייתי בטוח אם זה אותו נהר האדסון הזורם אר-שם באמריקה, אבל כדי לא להראות את בורותי, עניתי: "האדסון זה נהר גדול מאד. אי אפשר למדוד את גובהו." גינה פערה את פיה בתמהון. "רוק האדסון הוא כוכב קולנוע ש-בתך מתכוונת להינשא לו," הבהירה לי אשתי. "המכשול היחידי המעסיק אותה כרגע, הוא שרוק צלול להיות

הערות-שוליים

הגילוי על הקמת הכור האטומי בישראל נודע למלחמת הבחירות...

...מפא"י מקוה לפוצץ בו גרעיני המפגזות היריבות.

...סיפמת היום: עודד ויתור כזה - וע בדנו.

...הממשלה המשונה ביותר במרחב.

...כדי להוכיח שרוצים לזרוק אותם הכי לבים על לא עוול בכפם.

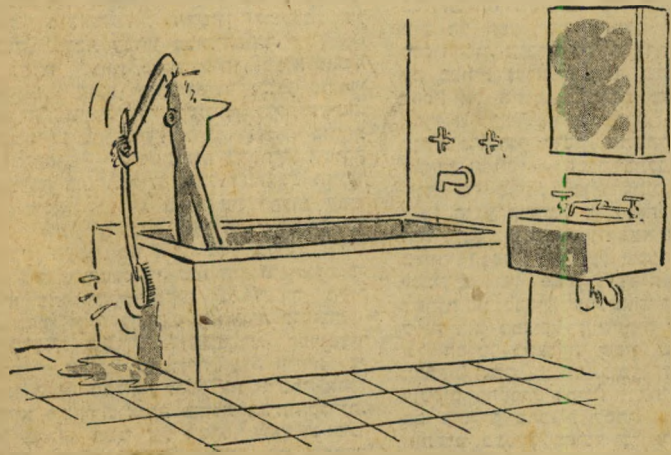
...הדרוש, בקיצור, הוא ריבוע המעגל.

חצי-תרסר גורמים רבים ביניהם על הזכות לארח את דוקטור יונה סלק בישראל...

...סלקו יריכם מפרק.

פרצה מחלוקת בזינבה, לאחר ששר החוץ הסובייטי הציע ועידת שולחן עגול ואילו המערב הודיע על רצונו בשולחן מרובע...

האחים סלומון מבקשים זריקת-אמת...

חמשיריים

מעשה בימאי רבי-מעוף
שהיתה לו אשה ככל חוף.
במלאת לו ששים
התאחדו הנשים
ביחד עשו לו אז סוף.

מעשה בטיים, שמו אלול,
שהחליט לעולל תעלול.
הוא נחת סתם על כביש
ואיתרע מזל-ביש -
כי ממנו נשאר רק תבלול.

טעות לעולם צודקת

גפתחה רעידת זינבה. (חרות)
זרורה ברגשטיין, נתניה
העולם עוקב אחריה בפיק ירחיים.

מאות כלבים גועים מכל הלקי ה-
הארץ השתתפו אתמול בתערוכת ה-
כלבים. את ברכת הצבא הביא למי-
סיימות הקורס אלוף-משנה י. גבע.
(הבקר) נפתלי שרון, תל-אביב
המסדר יעבור לנו(ב)ח.

כוח המשיחה של נתניה. (הארץ)
דויד כהן, פתח-תקוה
חברי המועצה מנחמים במריחת בוך.
סודו של ד"ר בערב. (ידיעות אחרונות)
מרדכי דן, תל-אביב
חכם בליה.

את זה כבר שאעת?

כך הוחלט כי האדום האדום העתיק יימכר בליל העצמאות במחיר מאה פרו-סה הכוס בשבעה דוכנים ליד כמות הבי-דור ב"קרית השמחה", והפעם אולי בא-מת תהיה שמחה.

"יין לא רע. לא רע. אבל שיא האירועים של ועדת האחד-עשור היה תהייעשור של המדינה. חבר טועמים בעלי נסיון רב ירד למרתפי היקב או לאיזה מקום אפל אחר או סתם לעולם התחתון ויטעמו עגבניות כאחת נפשמ. אם כי לסעודה ממש יסופקו להם לא עגבניות אדומות עחיקות אלא עגבניות מצבע שאמפאן, תוססות. ואז אפשר יהיה לספק ב"קרית השמחה" (שתוגדל כדי שתכלול גם את רחוב הירקון) בשכ-עים ושבעה קיוסקים מתחת לבמות ה-בידור עגבניות במחיר השוה לכל נפש. הפעם מבקשים כוס במאה פרוטה. נניח כי האינפלציה לא תגבר, ובכך יוכלו לספק בשנה הבאה עלינו לטובה עג-בניות מהמין הפשוט, כוס במאתים פרוטה, ולגברות שאינן נזקקות לכוס אפשר יהיה לייסד ברזים.

אתם משערים איזו שמחה תהיה אז? כמו שאמר דויד המלך, "יעלו חסידים בכבוד, ירננו על משכבותם."
שאו כוס ציונה, שאו כוס ציונה, העזו ועלו המתנדבים בעם!

מיד שיק

תחי המדינה

נציג של חברה ציבורית בריטית גדר-לה. השוהה עתה בארצנו, נשאל למצב העסקים של חברתו, והשיב: "אם יש אצלכם איזה פשע שעורו משתלם, ה-אימו גם אותו."

ועדה אד הוק

שנת העשור הגה עברה, ואני מודאג: מה יקרה לוועדת העשור? אמנם יודע אני כי כל חבריה אנשי "המועדון", ובכך תמיד תימצאנה להם משרות, אבל יצירת משרות, פיגוי משרות, שיבוך ור-חיקת אנשים, גורמים קנאה וטרדה ומ-סככים באינטריגות, ואף כי אינטריגות הן לחס-חוק במועדון, לא כדאי להוסיף מורדים לקראת הבחירות. האין זאת? ובכן, יש לי רעיון גאוני: תחפשו הועדה נגמר התפקיד, נגמרה הועדה. זה יהיה חידוש פאנטאסטי, שיעשה רר-שם עצום על הבוחרים. אבל מאחר שיש תקציב, ויש אנשים שצריך למצוא להם עיסוק, הנה המשך הרעיון הגאוני: תמרו-נה ועדת אחד-עשור, שבמקרה תהיה מורכבת מחבריה המתפטרים של ועדת-העשור

ושבו יהיו לנו אירועים. גם זה חשוב. לא? לעתונאים יהיה על מה לכתוב, ולא יחסטו במופלא מהם; לק-הל יהיה על מה לדבר בערבי שבתות, כשאין סינמה, ולא ישבו ויהרהרו בצר-תא וירטנו על הממשלה.

הנה למשל המבצע הנהדר והאחרון, השיא של ועדת העשור - טעימת היין. לקחו "חבר טועמים", מנהל משרד ראש-הממשלה ועוד ששה משיבי טעם ("כל אחד מהם", מודיע דבר, "בעל נסיון רב") והובילו בכבוד ליקבי ראשון-לציון, והטעימום יינות, "ולאחר בדיקה מדוקדקת ודיון ערני" (מי הפריד?) ה-ליטו בעלי הלשונות כי בשביל עמך יספיק יין שולתני חצי יבש, כלומר "אדים עתיק", אם כי הם עצמם ישבו אחרי עמלם ולגמו להנאם שאמפאניה.